

Catalunya Cristiana

setmanari popular d'informació i de cultura religioses

Dijous, 9 de gener de 1992

Edita: Fundació Catalunya Cristiana

Director: Joan E. Jarque i Jutglar

Any XIII - Núm. 642 150 ptes.

21 autocars catalans feren cap a Budapest

70.000 joves en la trobada europea de Taizé

Dinou autocars van sortir de Barcelona, un de Tarragona i un altre de Tortosa per anar a la trobada que la Comunitat de Taizé va organitzar a la ciutat de Budapest (Hongria) del 30 de desembre del 1991 al 4 de gener del 1992. És una etapa del "pelegrinatge de confiança a través de la terra", iniciat l'any 1980.

La meitat dels joves van ser càlidament aollits en famílies, les quals compartien tot el que tenien i més per aquesta ocasió, malgrat que els hongaresos es troben globalment en una situació plena de mancances econòmiques. Les baixes temperatures -sempre sota zero- i el sol van acompanyar l'encontre, el qual va tenir una dificultat comuna per als participants: la majoria de ciutadans aollidors només parlaven o l'hongarès o l'alemany i aquest fet entorpia la comunicació.

La carta que es va meditar i que el germà Roger va escriure per a la trobada és "UN AMOR, FONT DE LLIBERTAT", escrita a Filipines, i la reflexió ha girat entorn del tema "vida interior i solidaritats humanes".

Parlant amb alguns joves de l'autocar del grup de treball de Barcelona, destacaven que en aquesta carta abundaven els exemples concrets de testimonis de persones que contribueixen a la construcció del Regne.

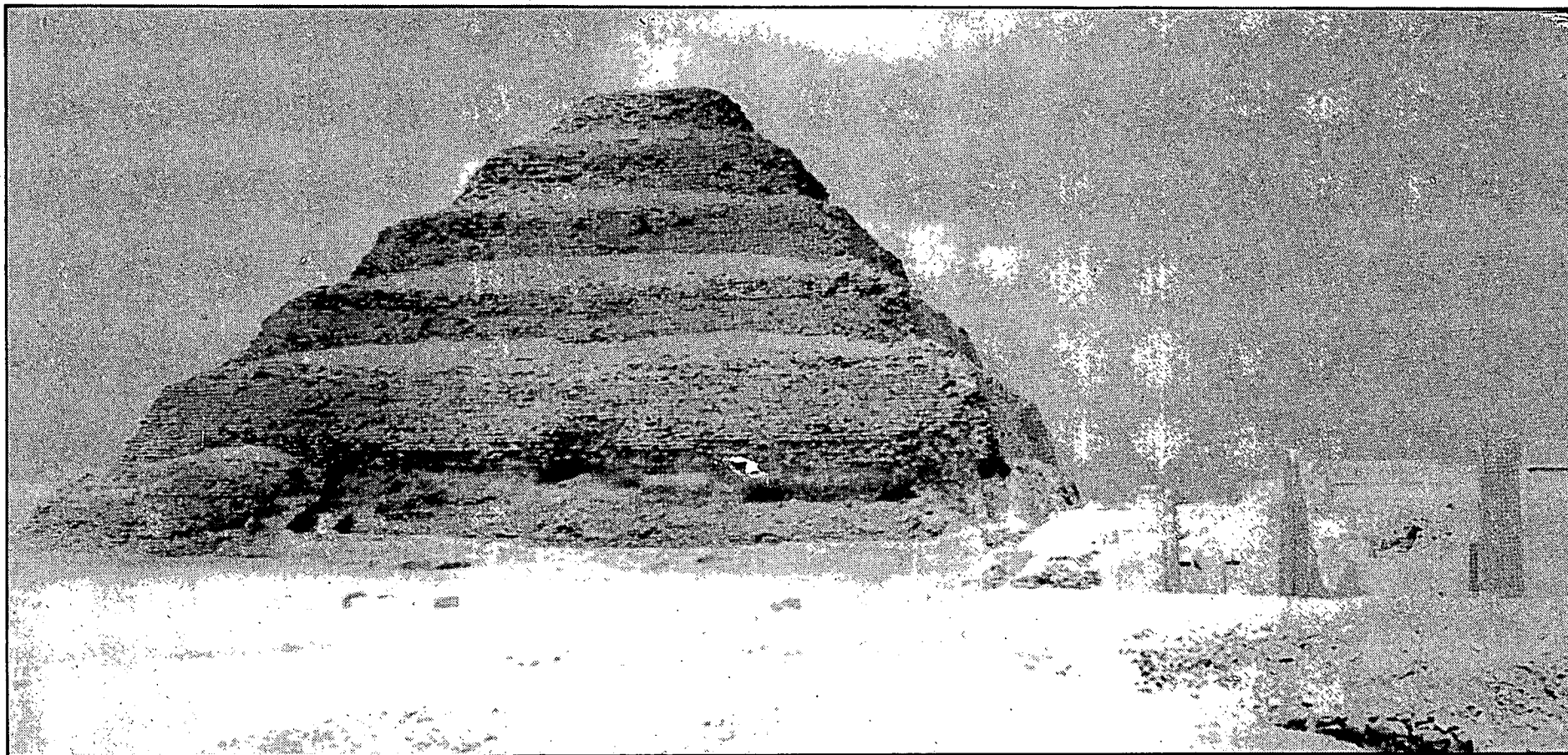
El Sínode d'Europa, tema central de la Jornada Diocesana de Preveres

Monsenyor Torrella, Arquebisbe de Tarragona que participà fa poc en el Sínode d'Europa, va informar tant del seu contingut general com dels punts cabdals que el van presidir, els assistents a la Jornada Diocesana de Preveres que va tenir lloc dimarts passat a Barcelona.

Aquesta Jornada presidida per el Dr. Carles serveix per expressar la fraternitat sacerdotal entre ells mateixos i amb els seus bisbes. L'any passat la trobada donà peu a la presentació de les línies d'acció pastoral prioritàries de l'arquebisbat amb motiu de la nominació del nou arquebisbe.

Enguany, en el dinar de germanor, s'ha tributat un càlid homenatge de reconeixement al senyor Antoni Bascompte, delegat diocesà d'economia, que deixa el càrrec després de tretze anys de treball innovador en aquest camp, reconegut i valorat per tothom. La Jornada es clougué amb la intervenció del Multifestival David que agrupa artistes de la cançó, de la plàstica i de l'expressió dramàtica amb esperit cristià. Ha destacat la presència dels tretze nous preveres joves ordenats a Barcelona el 1991.

EGIPTE: DEL PASSAT FARAÒNIC AL CRISTIANISME PRIMITIU

10 DIES DE VIATGE AMB UN CREUER PEL NIL
Del 17 al 28 de febrer

■ **EL CAIRE** Ciutat la més gran d'Àfrica, a la vora del Nil, just abans del delta. Nucli antic; ciutadella de Salami, amb la mesquita d'alabastre; mesquita del soldà Hasan; basar de Khan el-Khalili; etc.

■ **MEMFIS** Capital de l'antic Egipte. Colós de Ramsès II; esfinx d'alabastre.

■ **SAKKARA** Jaciment arqueològic dels més importants i rics del món. Profusió i diversitat de monuments funeraris; piràmide esglaonada de Djoser.

■ **GIZEH** Les piràmides de Keops, Kefren i Micerí, i l'Esfinx, de fa 4.000 anys: una de les set meravelles del món.

■ **TEBES** Antic nucli monàstic, amb grans vestigis del que havia estat una ciutat de les més antigues: el temple de Luxor, dedicat a Ammó, d'on va sortir l'obelisc que hi ha a París, i el conjunt o santuari de Karnak. Compta també amb una extensa necròpolis: la vall dels Reis, la de les Reines, el temple funerari de la reina Hatshepsut (a Deir el Bahari), el temple excel·lent de Medinet Habú, etc., i una curiositat: els colossos de Memnó.

■ **ESNA** Temple dedicat a Khum, déu creador dels homes amb fang del Nil.

■ **IDFU** Temple del déu Horus (falcó), del període ptolemaic.

■ **KOM OMBO** Temple de Sobek (cocodril) i d'Haroeris (gran sol alat) alhora.

■ **ASWAN** Hi ha la gran presa que forma el llac Nasser. Illes Elefantina i Kitchener (jardí botànic), per visitar amb falua; mausoleu d'Aga Khan... Panoràmica del Nil.

■ **ABU SIMBEL** Temples de Ramsès II, dels més característics, traslladats modernament fora de l'abast de les aigües.

■ **ALEXANDRIA** Ciutat d'origen greco-romà, a la desembocadura del Nil, de gran història cultural i religiosa.

*Visita dels llocs indicats - Creuer de quatre dies pel Nil -
Excursions a Alexandria i Abu Simbel - Trajecte amb falua,
embarcació típica, pel Nil - Assistència tècnica d'Ultramar
Express*

Demaneu-ne més informació per telèfon, per correu o bé personalment a l'associació d'AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA

**L'ASSOCIACIÓ D'AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA CONTRIBUEIX ECONÒMICAMENT
PERQUÈ CATALUNYA CRISTIANA PUGUI SORTIR CADA SETMANA. FES-TE AMIC!**
Per a informació: Plaça d'Urquinaona 11, 3r. 3a. A, 08010 Barcelona, tel. (93) 301 37 18

EDITORIAL

El Salvador: Notícies que ens fan créixer l'esperança

Entre any i any, ens han arribat bones notícies de El Salvador: el govern d'Alfredo Cristiani i els revolucionaris violents del Frente Farabundo Martí de Liberación Nacional han aconseguit un acord de pau. Enmig de tantes notícies negatives, propícies al desànim, com ens colpeixen sovint, aquesta obre un espai a l'esperança. Val la pena remarcar-ho per la transcendència del fet i perquè seria imperdonable que l'atenció a la problemàtica de l'Est d'Europa ens fes perdre de vista la urgència de la pau al continent americà.

Som conscients del fons d'injustícia que constitueix l'arrel de la violència subversiva. Ara bé, l'enduriment d'un revolucionarisme partidari de la lluita armada planteja una pregunta decisiva: aquesta lluita, té alguna possibilitat d'atènyer una societat justa o contribueix al sorgiment de noves injustícies? Onze anys de guerra amb 75.000 morts i amb l'exili d'un milió de ciutadans, que equival a un de cada cinc... no són un greu massa tràgic i massa car per a un propòsit de més incert compliment cada dia?

La violència és sempre condemnable. Però si, a més, se situa fora de tota possibilitat de creació d'una alternativa real i es dissocia, fins i tot, de la voluntat de justícia amb què va néixer, pot acabar degenerant en el més menyspreable pistolisme. No ens manquen exemples d'aquesta degradació dins mateix de les fronteres de l'Estat espanyol...

Era ja aquest el cas del Farabundo Martí? En qualsevol hipòtesi, l'acord consistent en una reducció de les forces armades del govern i la creació d'una nova policia nacional en la qual puguin incorporar-se també els antics guerrillers que ho desitgin amb la integració dels altres en la vida civil, juntament amb una sèrie d'acords socials i econòmics posa punt final a l'inútil vessament de tanta sang.

És veritat que la sentència, dictada el passat mes de setembre, als militars acusats d'haver dirigit l'atemptat contra els jesuïtes de la universitat catòlica desperta en nosaltres interrogants greus. Només el coronel Benavides i el tinent Mendoza van rebre condemnes, mentre eren declarats innocents els altres set presumptes implicats. "La pau i la reconciliació, ha dit l'advocada Maria-Julia Hernández, defensora de l'Església en la causa, exigeixen la justícia. Però no ens ha animat un sentiment de venjança, sinó que hem cercat la justícia en la misericòrdia. Hem cercat la veritat en la fraternitat."

Ara les noves perspectives de pau abonen encara més una actitud de reconciliació i de perdó. Però la pau només serà veritable si, com va declarar mons. Chávez, el procés s'entén no tan contra uns criminals concrets com contra aquella "manera de pensar i d'actuar en la qual preval la força bruta." I si, com han dit els jesuïtes centroamericans, els esdeveniments passats són entesos com "una crida a la conversió personal i social".

Déu vulgui que l'anunci de pau a El Salvador, amb la deposició de les armes per part dels guerrillers, obri el camí d'una transformació social d'aquell país a favor dels pobres. I que no els manqui una generosa solidaritat internacional.

En el cor de l'extensa declaració final del Sínode especial sobre Europa hi apareix, com una preciosa perla, aquest doble enunciat, nucli del que avui se'n diu "nova evangelització", o també, "evangelització nova". És un anunci senzill i clar, en el qual l'amor de Déu i l'esdeveniment de Jesucrist són posats al centre de tot.

Per un moment he experimentat, en llegir-lo, un cert rubor. Perquè jo mateix, com tants cristians del nostre temps, em perdo sovint enmig de disquisicions, interpretacions, i en definitiva, ambigüitats, que acaben amagant l'essencialitat del missatge. Ens fa por, als cristians d'avui, manifestar clarament, de paraula i d'obra, aquest anunci?

La "nova evangelització" ha de començar per nosaltres mateixos: recuperant la vigoria d'aquestes afirmacions elementals del cristianisme.

Superant d'una vegada la temptació de "l'heteroidentitat", com si la força de la nostra fe depengués d'altres instàncies alienes a la mateixa fe. Aleshores assaborirem de nou cridar la Bona Nova "des dels terrats" (cf. Mt. 10,27) i no amagarem el llum sota les taules.

Quan hom rellegeix la visió conciliar que presenta Crist com a "llum dels pobles" i poua de nou en el desig, expressat pel mateix Concili, "d'encendre a tots els homes aquesta llum esplendorosa que brilla sobre l'Església, pregonant l'Evangeli a tothom", hom pren consciència immediatament que la tebiesa i la manca d'entusiasme són avui les notes dominants entre nosaltres.

Tanmateix els Parès sinodals s'han afanyat, en la seva declaració final, a fer-nos saber que l'evangelització nova "no és el projecte d'una així anomenada restauració de l'Europa del passat, sinó l'estímul per redescobrir les pròpies arrels cristianes, i per instaurar una civilització més profunda, veritablement cristiana i per això més plenament humana". No es tracta, doncs, de cap "reconquesta" o "creoada" intolerant, sinó que significa proposar amb claredat i misericòrdia la proposta cristiana, recordant la memòria perduda d'unes "arrels cristianes" i ajudant Europa a "guarir-se d'aquell lent enverinament provocat per les toxines que el seu mateix cos està desprenent" (Danneels).

"Déu t'estima. Crist ha vingut per tu". Penso

què lluny d'aquest anunci està, per exemple, l'onada religiosa de la **New Age**, que ens comença a envair i que ja sedueix, fins i tot, alguns cristians de casa nostra, actius fins no fa gaire en trobades de "cristians crítics". L'anomenat "**PROJECTE Q**", per exemple, que sota els indicadors de "perspectiva àmplia" i de "diàleg intercultural" convida a bastir un ambiciós programa que contempli la creació d'una "xarxa d'espais plens de vida, sorgits de l'entusiasme d'unes persones, oberts al seu entorn, punts de referència visible per a la col·lectivitat en la qual s'insereixen, llocs amb vibració vital, amb capacitat de projecció. Espais dotats, entre altres coses, d'una petita biblioteca, més aviat inclinada cap a textos espirituals i poètics, la filosofia i la reflexió sobre la ciència, l'art i la psicologia, etc. i també d'una petita discoteca inclinada cap a la música que contribueix al desvetllament de la sensibilitat o

afavoreix estones de meditació", etc.

Aquesta és la nova temptació dels cristians: un espiritualisme ètico-religiós basat en una plataforma de valors humans capaços d'atreure i anivellar totes les "diferències" (el

que el Projecte Q, titlla amb desqualificatius com: "monopolis de veritat", "hegemonies dogmàtiques", "rituals intocables", "institucions rígides"). Aquí Jesucrist fa nosa, o és vàlid només si hom hi veu "un enriquiment" de la pròpia religiositat. Es despulla el cristianisme de la seva historicitat i se'l redueix a una mera religiositat ètico-religiós, diluïda i cosmopolita. No s'accepta, és clar, el cristianisme com un "credo" precis amb una projecció sobre la vida real.

Atenció als nous irenismes. Si les nostres comunitats fossin "tocades" per aquesta vaga religiositat transversal, s'afebliria immediatament la seva identitat i difícilment podríem llançar-nos a la "nova evangelització" a la qual som convocats pels pares sinodals. En l'anomenada "espiritualitat global" no apareix per cap lloc un Déu personal. I Jesucrist no seria l'automanifestació del Déu Tri, sinó que, com a màxim, una més de les manifestacions del logos etern de Déu.

"Déu t'estima. Crist ha vingut per tu". Això sí que és pur evangeli. I és el camí encertat.

■ Manel Valls i Serra

RESPIR

La unitat

La unitat és una gràcia dels pobres, però no justament dels mancats de diners, o dels mancats de cultura, o dels mancats d'altres coses, sinó dels pobres que ho són perquè, amb diners o sense, amb cultura o sense, no s'aferren a res, ni ambicionen res, ni se senten tractats injustament pels altres, ni guarden ressentiment contra ningú. Fóra el mateix, si ho dèiem d'una altra manera: la unitat és la gràcia dels cors nets, d'aquells que no oposen resistència a acostaments, perquè les seves superfícies de contacte no presenten obstacles i, per això, s'adapten. Una de les condicions per a la unitat de les comunitats, de la mena i de l'ordre que siguin aquestes comunitats, és una pobresa entesa i viscuda així. Les rivalitats, entenent amb aquesta paraula tot allò que és radicalment contrari a la unitat, sempre neixen d'uns afanys de possessions, de més possessions encara, i d'una por de ser desposseïts: d'un afany de riqueses, en definitiva.

■ Miquel Estradé

Director: Joan E. Jarque i Juglar

Sots-directors: Francesc Malgosa Riera i Mons. Joan Carrera Planas.

Redacció i col·laboradors: Núria Albert; Montserrat Albert; Josep M. Aragonès; Joan d'Arquer; Jordi Bassas; Pilarín Bayés; Pietat Campmajó; Oriol Camps; Pere Campàs; Salvador Cardús; Rosa Collé; Francesc Gamissans; Núria Giralt; Pau López; Enric Graupera; Jaume Mora; Francesc Nicolau; Núria Oriol; Albert Pera; Antoni Plaja; Tomás Puntí; Jordi Roigé i Solé; Joan Salvador; Pere Tena; David Vidal; Pere Vives; Manuel Valls; Miquel Estradé; Francesc d'A. Picas; Pere Saumell; Antoni Munné.

Corresponsals: Leonard Santacana, CERVERA; Carme Frigola, FIGUERES; M. Caballé, GIRONA; Josep Nadal, IGUALADA; Jaume Montaña, LLEIDA; Enric Badosa, ROSES; Joan Boronai, TARRAGONA; Norbert Miracle, TORREDEM-

BARRA; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Joaquim Blanch, TORTOSA; Enric Benavent, VILANOVA I LA GELTRÚ; Antonio Gil, ANDALUSIA i

SUD D'ESPANYA.

Disseny: Josep Samper.

Compaginació: Carlos Aguado

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal 7.800 Ptes.

Resta d'Europa: 14.690 Ptes. □ Amèrica, Àfrica i Filipines: 19.890 Ptes.
□ Àsia més oriental i Oceania: 27.690 Ptes.

Edita: FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA

Gerent: Jaume Roigé i Torrentgenerós

Redacció, administració, publicitat i autoedició:

Edifici de la Parròquia de la Mare de Déu dels Àngels, c/ València, 244, 2º. Telèfons: 215 27 39 / 215 27 84.

Fax 215 28 05 - 08007 BARCELONA.

Impresora: Publiograf, S. A. L. Passatge Valeri Serra, 30, Tels. 454 16 30 / 17 77 BARCELONA.

D.L. B.14.387/79

Difusió controlada per O.J.D.

MEMBRE DE LA UCIP

Aquells nois d'ara fa mig segle...

A la memòria de mossèn Joan Pelegrí i Valls (1927-1991)

Havíem vist la guerra amb ulls de nen: l'església enderrocada... mestres amb pistola a la cintura... aquelles tètriques guixades amb quitrà a l'entrada d'algunes cases: "aquí hi ha un feixista"... l'eliminació o l'ocultació preventives d'imatges i d'estampes religioses a les famílies... després, molts soldats al carrer... i, cap al final, aquelles llarguíssimes corrues de refugiats per la carretera, que venien de l'Aragó amb carros tirats per mules i amb cabres i ovelles fermades al darrera... Ja sé que aquests no són els arguments de fons de la tragèdia d'aquells anys, però són imatges vives del temps de guerra, a Sant Feliu de Llobregat, que colprien la meua astorada retina infantil i se'm clavaren definitivament a la memòria. També guardo el record de la gana, i el del meu avi, mort el 1937, que, en el desvari de l'agonia, demanava pa blanc... Com en Joan Pelegrí guardà sempre, velada amb un silenci discretíssim, la pena del seu germà afusellat al front, en circumstàncies tràgiques.

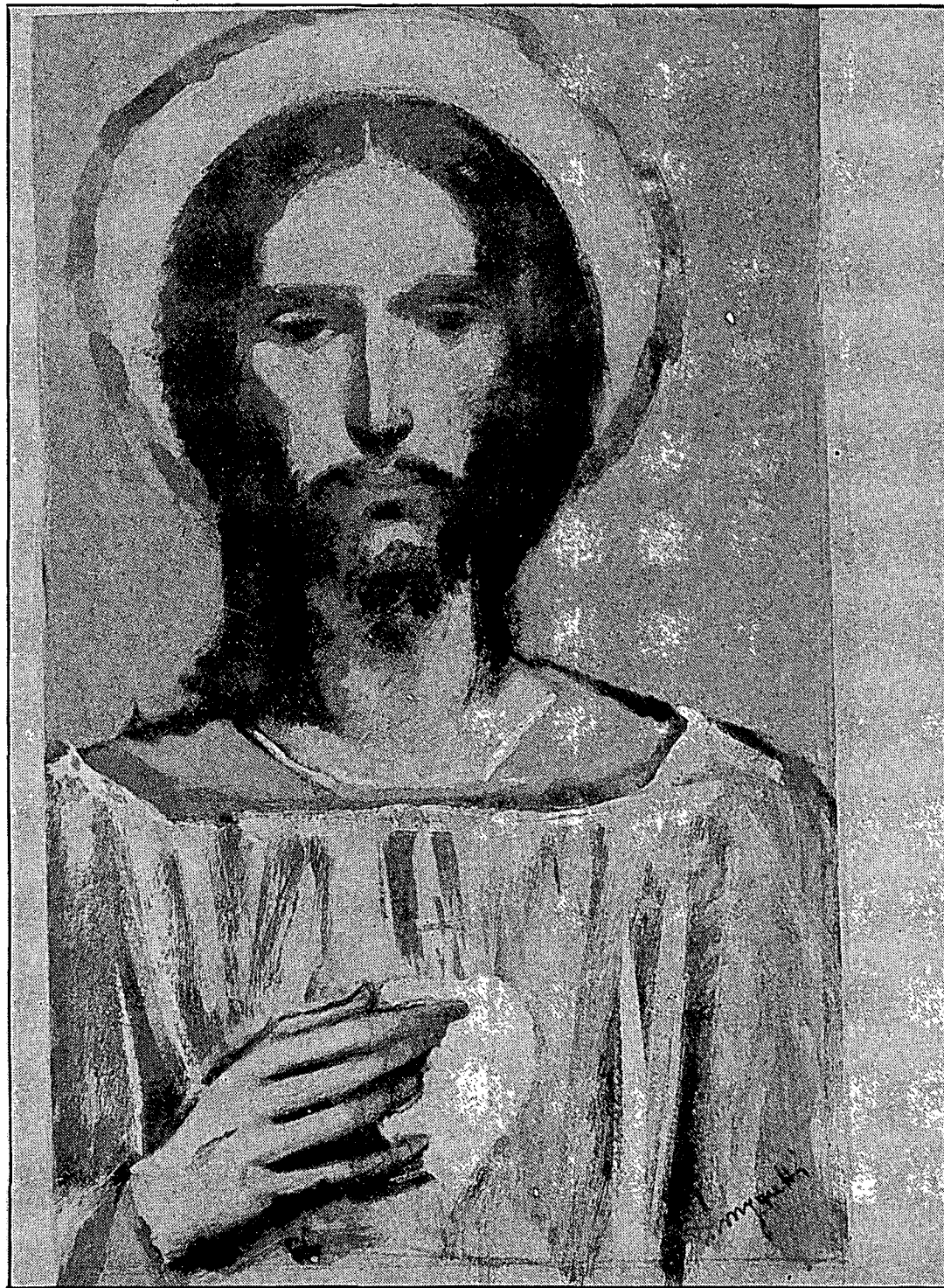
Tot això, l'any 1939, ja pertanyia al passat per a nosaltres que teníem l'edat en què t'interessa sobretot el futur i trobes que triga massa d'arribar. Va ser aleshores que ens vam conèixer amb el "Pele", com ja li deïem, al carrer, on passàvem tot el temps que podíem, jugant i fent-ne qui-sap-les: vivíem tots dos davant del mercat, entre el Va-i-Ve i la finca de Cal Falguera, convertida en caserna. Aquell era, aleshores, un espai viu, acolorit, sorollós. Un ambient humà més aviat esqueixat, on els nanos, massa esparpillats i una mica endolentits per les circumstàncies, ens movíem com el peix a l'aigua. En Pelegrí tenia tres anys més que jo i era un cap de colla nat: llest, simpàtic, organitzador. El recordo perfectament amb la cara afuada i viva, els cabells enrera, aplanats amb fixador, ràpid a cavall d'una bicicleta que augmentava el seu prestigi entre nosaltres. Devia tenir uns dotze anys el futur professor de filosofia i estudiós de Heidegger quan, un dia, em proposà sigil·losament de formar part d'una banda secreta de xicots que estava engegant i que es diria "la mano negra"...

Però, feliçment, una mà blanca, la del vicari de la Parròquia, havia començat a moure's i arribava als nois del meu carrer, entre d'altres. La situació política —com vaig saber molt més tard— era embolicada i l'Església sortia del foc de la persecució recent i entrava a les brases dels nous vencedors... Ara bé, com ha passat sempre i a tot arreu, sota qualsevol superestructura, a la meua parròquia s'hi llegia cada diumenge l'autèntic evangeli de Jesucrist i s'hi ensenyava el catecisme de la santa mare Església. I molts hi creien. El "Pele" i jo hi trobàrem l'escalf i l'acolliment d'uns catequistes inoblidables que traspuaven fe de la bona. Vam ser escolans, aspirants d'acció catòlica i seguidors del nostre mossèn Tomàs. Així aparegué en el nostre horitzó —tant confús poc temps abans— la idea de ser com ell.

Recordant aquesta petita història amb mossèn Joan Pelegrí, comentàvem, una vegada, que a alguns cristians exageradament crítics, d'origen benestant, potser els mancava la nostra humil i personal experiència que, malgrat tot, tot, tot... som l'Església dels pobres.

Que al cel ens poguem retrobar i continuar parlant-ne i gaudint-nos-en...

■ Mons J. Carrera Planas

L'èxit del darrer espectacle de Robert Hossein, **Jesús était son nom** (*Jesús era el seu nom*), no ha fet més que confirmar la seducció que exerceix sobre els pobles la persona de Jesús.

Cal, naturalment, alegrar-nos-en. És millor atraure els homes vers el cristianisme fent-los conèixer la personalitat del seu fundador, que amenaçar-los amb canonades o amb les flames de l'infern, com es feia en altre temps.

A més, en la nostra època tan individualista en la qual els mitjans de comunicació moderns fan ídols amb tot, des del jugador de tennis al gran empresari, passant pel cantant i l'home d'Estat, la religió no pot fer escarafalls del tarannà de l'època. Altrament, això la faria completament estranya i seria inquietant.

Paradoxalment, en el moment que Nietzsche torna a posar-se de moda, un dels "superhomes" que haurien de substituir Déu —condemnat a mort— és Crist, és a dir el Fill de Déu!

Però, exactament, ¿és que l'opinió pública veu en Jesús el Fill de Déu? El Crist "plenament home i plenament Déu", tal com es definí després de violentes discussions en els primers segles del cristianisme, no ha esdevingut als ulls dels nostres contemporanis, molt més un home que un Déu?

El que actualment constitueix problema, no és pas Jesús, sinó que és Déu. Dit altrament, és el fet religiós. Es redescobreix també que l'individu i la societat tenen necessitat de "valors" i que la "moral" (que anomenen "ètica") potser tindria bona acceptació, a condició, sempre, de no ser massa pesant...

És aquí quan intervé l'Església. Ella mateixa,

Jesús, superstar

sovint, ha desgavellat el seu paper car és molt difícil de mantenir a través dels segles, dels vents i les tempestes i de les seves pròpies turpituds (¿qui no en comet?), la naturalesa exacta del Crist i el seu missatge. Aquest home

remarcable, l'aniversari del naixement del qual hem celebrat aquests dies en l'ambient sentimental (¿per què no?) propi de Nadal, ha vingut entre nosaltres per dir-nos, amb el nostre llenguatge, allò que Déu vol dir-nos. Ell no s'ha pas fet, ell mateix, observant les societats i els costums del seu temps, una idea filosòfica o sociològica de tot el que ens havia de dir. Havia rebut un missatge i ens l'ha transmès.

I no és estrany que els nostres amics jueus o musulmans ens retreguin -resumint- de creure en Jesús i no en Déu. De ser més aviat militants d'un moviment social, que creients. En el fons, sospiten de nosaltres que no tenim fe, com nosaltres sospitem d'ells que menystenen les obres.

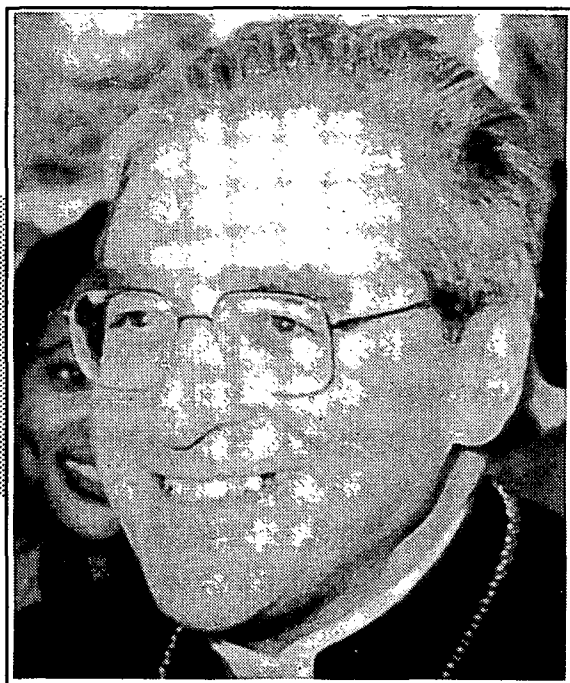
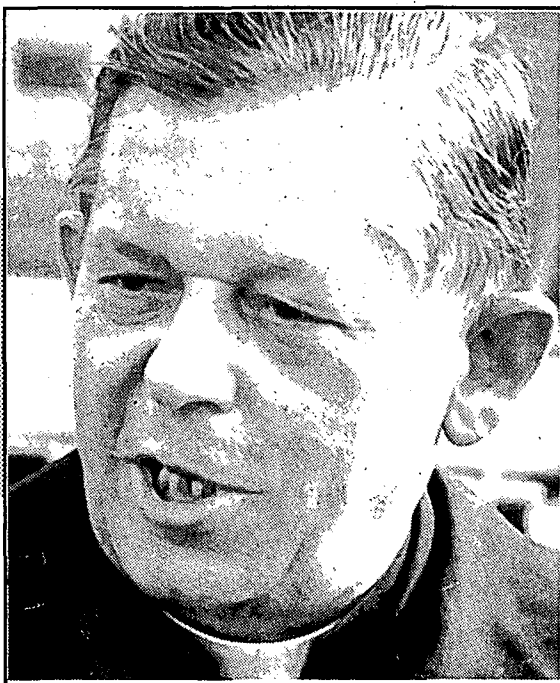
La nostra dificultat seria, doncs, anar de Jesús a Déu. De la caritat a l'esperança i a la fe. Déu és o no és. És la seva existència el que és fonamental, no la seva utilitat.

Ja que si Déu no existeix, tota la resta és precària, fràgil, incerta, discutible. Això esdevé una qüestió d'opinió i d'oportunitat. Jesús ja no és més el Crist, és un altre Confuci. El sagrat no és més que comoditat. La veritat ja no ens és més revelada; ella varia segons les enquestes. Heus aquí, sens dubte, el debat d'avui.

■ Jean Bossonnat

Missatge del Sínode als governants d'Europa

Passivitat davant la matança que sofreix Croàcia

Els cardenals, Martínez Somalo, Glemp i Lustiger, firmants del missatge

El Sínode dels bisbes publicà un "Missatge" dirigit "a tots els governants del continent europeu", en el qual s'analitza la situació històrica d'Europa, els fruits provocats per les divisions polítiques i ideològiques, així com les conseqüències de les guerres, i es fa una invocació a solucionar tot conflicte per la via de la pau. Ahora retreu als dirigents europeus la seva passivitat davant la matança que sofreix Croàcia.

"Els fidels dels quals som pastors pertanyen a tots els països d'Europa", així comença el missatge que el Sínode dels Bisbes reunits a Roma i pocs dies abans de la seva clausura volgué adreçar a tots els governants del continent", amb l'evident intenció de ser escoltat. Aquest missatge, de fet, ha estat enviat per via diplomàtica a totes les nacions d'Europa.

LES BARRERES IDEOLÒGIQUES, POLÍTQUES I MILITARS HAN DIVIDIT ELS POBLES

"Les seves angoixes i esperances són també les nostres —continua dient el missatge—. També nosaltres coneixem el pes de les greus responsabilitats que vosaltres, líders polítics, heu de suportar en moments en què treballem

per obrir nous camins per una Europa renovada. Us dirigim aquest missatge d'amistat i d'apreci en nom del nostre ministeri pastoral. Acolliu-lo amb gust, com un gest de solidaritat humana i cristiana".

A continuació passen a exposar el resultat dels debats sinodals en el que poden interessar als polítics. "Les barreres ideològiques, polítiques i militars han dividit els pobles; han provocat dues guerres mundials; han causat sofriments inexplicables i destruccions paoroses, que han desfigurat el nostre continent". Donen gràcies a Déu a continuació per tot el bé que també s'ha fet a Europa, especialment pel testimoni martirial donat pels cristians a l'Est, testimoni "que ha obert el camí a la llibertat i a la dignitat humana".

FILTRANT LA NOTÍCIA

Es demana que es revisi la prohibició de l'ús de la píndola

La defensa de la vida, des de la concepció fins a la mort, fou un tema molt present en l'últim Sínode dels bisbes d'Europa. El cardenal Danneels demanà que en tot el continent se celebrés una jornada "Pro Vita". Per la seva part, monsenyor Martínez Somalo posà en relleu —seguint el pensament de Joan Pau II— com el cristianisme és "una cultura de la vida", i no de la mort, propiciada per l'avortament i l'eutanàsia. El tema de la defensa de la vida va intimament enllaçat amb l'ús de la píndola anticonceptiva.

"No seria oportú treure als esposos la responsabilitat de distingir entre formes naturals i formes artificials del control dels naixements?" La crítica d'una actitud massa rígida en matèria de contracepció fou el centre de la intervenció sinodal de monsenyor Norbert Werbs, bisbe auxiliar de Schwerin (Alemanya), segons ha manifestat l'agència catòlica, APIC. Werbs subratllà que "l'evangelització exigeix a l'Església que

s'interpel·li contínuament per veure si imposa als homes un pes feixuc que enfosqueix la Bona Nova, i que el Senyor no volgué imposar". Werbs ha recordat que el Vaticà II declarà que l'interrupció voluntària de l'embaràs és un crim abominable, però que el mateix Concili manifestà que els pares són els responsables davant Déu per decidir el nombre i el moment dels fills. El bisbe alemany demanà a l'assemblea que es revisi la prohibició de l'ús de la píndola i els altres mitjans de control de la natalitat, "perquè no es doni la impressió que tenen la mateixa gravetat que l'avortament", com afirmà el cèlebre moralista, Caffarra, en un Congrés sobre la Família, celebrat a Roma.

"Totes aquestes prohibicions —continua monsenyor Werbs— fan que per a molts, la imatge de l'Església sigui només de condemnes i de tutela". "Cal una estructura més democràtica —acabà dient— a fi que els fidels puguin ser cada dia més escoltats i responsables en les seves decisions", aludint a l'ús del

matrimoni en els esposos.

Segons fonts properes a l'aula sinodal, les advertències o suggeriments del bisbe de Schwerin no impactaren a la majoria dels bisbes reunits, i que continuarà, com fins ara, el pensament de l'Església expressat en la "Humanae Vitae", on es fa la distinció entre els mitjans naturals de control de la natalitat, permesos, i els artificials, proscriu.

La revisió que demanava monsenyor Werbs continua subjacent, atès que segons informen algunes agències, respectables moralistes continuen plantejant-se el tema. Aquests opinen que només un equip interdisciplinari de teòlegs, moralistes, sociòlegs, metges i psicòlegs, podria donar més llum al greu problema del control responsable de la natalitat.

UNITAT DELS ESTATS EN EL CONTINENT

"Avui com ahir —afegeixen els bisbes— els cristians d'aquest continent, de les cultures nodrides pel cristianisme, saben quina missió els espera, sigui quina sigui la seva confessió. Quan a la llibertat religiosa per a tothom, així com en la distinció del poder espiritual del temporal, volem posar al servei de tothom les energies espirituals de les nostres Esglésies, la seva força de comunió, de solidaritat, d'universalitat."

El següent punt fa referència al futur polític d'Europa i és una empenta clara i decidida vers la unitat dels Estats dins del continent: "Avui més que mai els pobles d'Europa desitgen la unitat i aspiren a reunir-se en estructures polítiques noves en les quals alguns de vosaltres esteu treballant, prosseguint amb la construcció començada fa molt de temps. Nosaltres assegurem que els cristians, avui més que mai, volen ser servidors i testimonis de la unitat".

INTENSIFICAR ELS ESFORÇOS PER LA PAU A IUGOSLAVIA

A continuació ve la referència a la situació iugoslava. "En aquest esperit, ens fem ressò de la crida dels pobles europeus que avui es troben encara sota la violència i la guerra. Pensem

en tots els nostres germans, sense cap excepció, de Iugoslàvia. Els seus bisbes ens fan fet conèixer els seus sofriments i les seves pors. Entre els quals, el poble de Croàcia agonitza.

La violència dels combats, els mal produïts per l'odi entre pobles que la geografia i la història han volgut properes, les atrocitats de les quals són víctimes les poblacions civils, sense defensa, la destrucció sistemàtica de la seva memòria religiosa, tot això deshonra la nostra Europa i compromet la confiança posada en ella pels pobles. Volem fer-vos conèixer la nostra indignació i sobretot animar-vos a intensificar els vostres esforços per la pau amb una solució política. Esperem que prevalgui el dret. Que el dret sigui aplicat arreu i en totes circumstàncies igual per a tothom. Esperem que siguin respectades les aspiracions legítimes dels pobles que s'expressen de forma lliure i democràtica. Els pobles de Croàcia i d'Eslovènia han exercitat el seu dret a l'autodeterminació. Davant aquesta situació la violència de la guerra actual, és obligatori recordar que el codi de conducta internacional en els 10 principis de l'Acta Final de la Conferència per a la Seguretat i la Cooperació a Europa, firmat a Helsinki el 1975 i recollit a la Carta de París de 1990, imposen drets i deures a les nacions democràtiques a Europa.

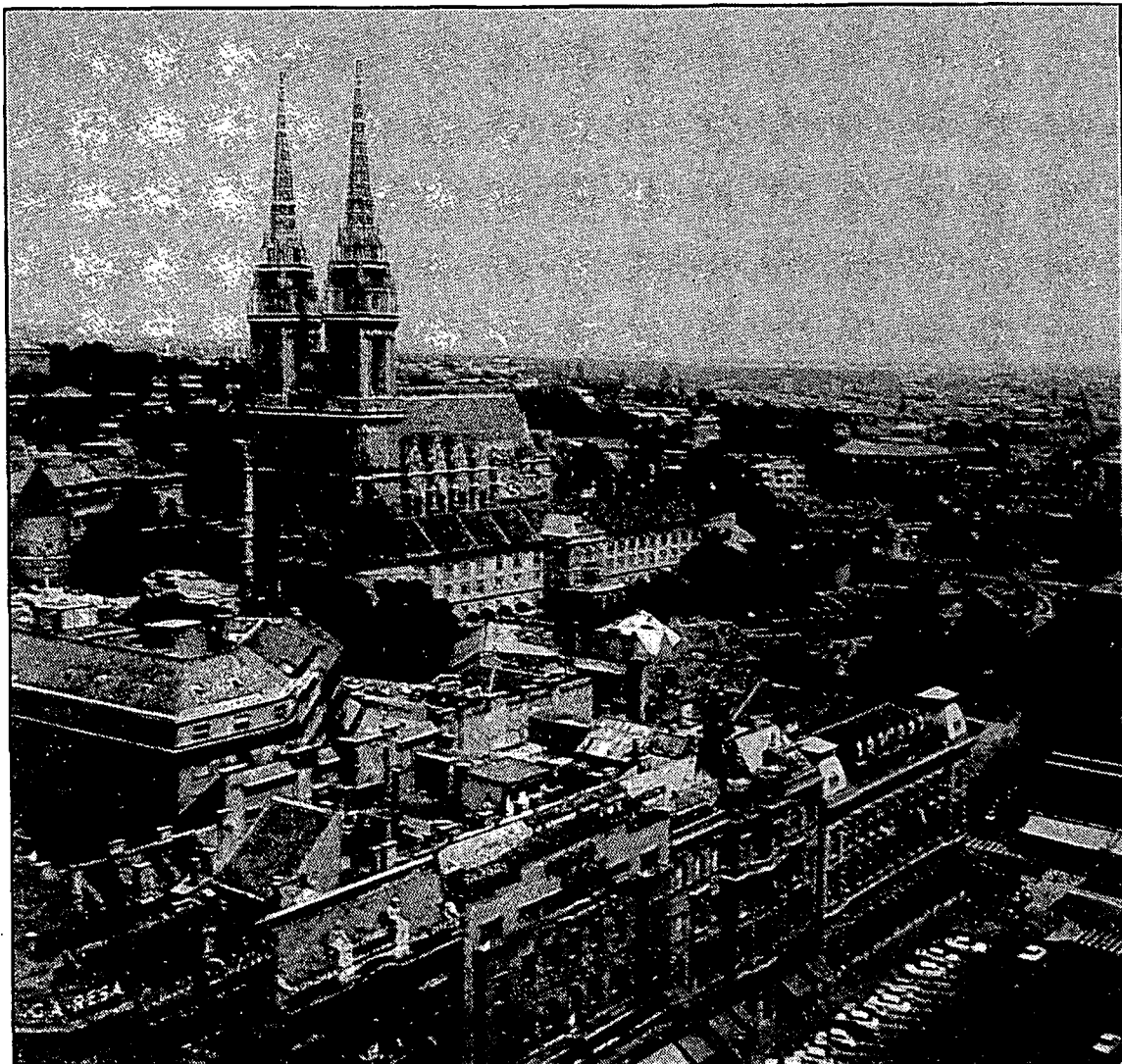
Acaba la declaració assegurant que la intenció dels catòlics és contribuir "a l'edificació d'una civilització de la justícia, el perdó i l'amor", i que això es vol fer

en unió amb els cristians de les altres Esglésies. Firmen el document els tres presidents del Sínode, cardenals Lustiger, Glemp i Martínez Somalo.

Un grup de pelegrins croats amb el Papa

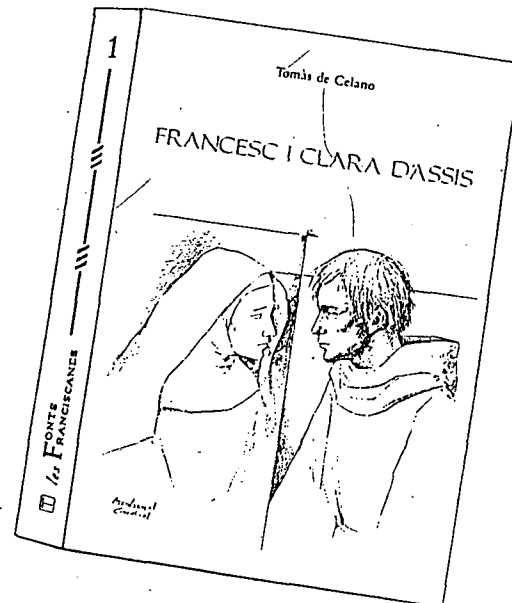
Joan Pau II, durant una audiència general del dimecres, a la sala Pau VI, amb una representació de fidels croats, alguns dels quals ferit. Anaren a Roma per donar les gràcies al Sant Pare per les diverses i urgents crides que ha fet a favor de la pau a Iugoslàvia. Ells no han perdut l'esperança en un futur de pau. Expressió d'aquest desig fou el regal que oferiren a Sa Santetat: una figura de colom, símbol de la pau, que reproduïx exactament el colom descobert a la ciutat de Vucedol, que té uns tres mil anys d'antiguitat. També li regalaren el crucifix que es veu a la foto.

Per conèixer Francesc d'Assís s'ha d'acudir a "les fonts franciscanes"

—Qui no admira i estima sant Francesc d'Assís?
—Però, qui el coneix en les veritables fonts, i en català?

—S'ha editat el primer volum de les "fonts franciscanes", bellament il·lustrat per la pintora, Montserrat Gudiol.

—L'ha editat "La Formiga d'Or", Portal de l'Àngel, 5. Barcelona. Tel. 302 39 42. Barcelona, i el podeu adquirir a qualsevol llibreria del ram.

BARCELONA

•**Pregària per la unitat dels cristians.**— Amb motiu de l'Octavari de pregària per la unitat dels cristians, a la Santa Església Catedral de Barcelona se celebraran pregàries per a aquest fi. Els dies 18 al 25 de gener, a les 4 de la tarda, Exposició del Santíssim; a les 6 del vespre, Rosari i pregàries, benedicció i reserva; a les 7, celebració de l'Eucaristia. Tothom hi és convidat a participar-hi.

•**Santa Església Catedral.**— El dijous, dia 16 de gener, en el XX aniversari de la mort del Rvdm. Mons. Gregori Modrego i Casaus, darrer arquebisbe difunt d'aquesta Seu, se celebrarà l'Eucaristia a les 10 del matí en record seu.

•**Dia de Recés (femení).**— Tindrà lloc a la Casa de Betània, Cornellà de Llobregat. Director: mossèn Jordi Carrera, m.d. Data: 26 de gener, des de les 10 del matí a les 6 de la tarda. Inscripcions: Bonavista, 37, Cornellà. Tel. 375

11 02 (Metro Línia V. Estació Gavarra).

•**Centre Cristià Universitari, C.C.U.— CICLE DE CONFÈRENCIES.** El dissabte, 1 de febrer, a les 18 h., s'inicia el cicle "Valors en les grans religions", organitzat per la Regidoria de Promoció i Relacions Cíviques, la Fundació Joan Maragall i el CCU, amb la sessió introductòria: "Les actituds de l'home religiós", a càrrec de Manuel Bellmunt, salesià i professor de Teologia.

•**TEATRE.**— L'Equip de Teatre del CCU representarà l'obra "La Madràgora", de Niccolò Machiavelli (1469-1527), el diumenge 2 de febrer, a les 18 h. Una comèdia fresca i picant d'un dels homes més brillants del Renaixement italià. Direcció: Jaume Radigales. Entrada lliure. Informació: c/ Villaruel, 81; tel. 323 33 68.

•**Celebració en Cant Gregorià.**— Dia 19 de gener, diumenge II durant l'any, a l'església de l'Oratori de Sant Felip Neri, de Barcelona, Plaça de St. Felip Neri, 5, a les 10.30 del matí.

•**Recés per a religioses.**— Diumenge, 26 de gener, de 10 del matí a les 6 de la tarda, dirigit pel P. Santiago Thió, S.I., a la Casa d'Exercicis de Sarrià, Carrasco i Formiguera, 32. Tel. 203 88 62.

•**L'associació ecumènica A.C.A.T. (Acció dels Cristians per l'Abolició de la Tortura).**— Celebrarà una PREGÀRIA amb aquesta finalitat, dins la setmana de la unitat dels cristians, el proper dia 22 de gener, dimecres, a les vuit del vespre, a l'Església Evangèlica de Barcelona Centre (C/ Tallers, 26). Tothom hi és convidat.

•**Recés per a Religioses.**— Casa d'Espiritualitat Maria Reparadora C/ Emancipación 33. Tel. 212 69 00. Diumenge, 19 de gener. Dirigeix: P. Josep Lluís Corrons, s.j. Començarà a 2/4 d'onze del matí. Les Religioses que desitgin quedar-se a dinar han d'avisar amb antelació.

•**Teologia i Humanisme.**— (PP. Dominics) CURS DE TEOLOGIA SACRAMENTAL GENERAL. El dia 16 de gener amb el tema: "Per

què setsacraments?". Dia 30 de gener amb el tema: "Els Sagraments: símbols de la Fe". Ponent: P. Emilio Barcelón, O.P. a les 8 de la tarda a la Sala Penyafor, Bailèn, 10.

•**CURS de FORMACIÓ PERMANENT PER A RELIGIOSES/OS.**— Temàtica: El seguiment de Crist. El dia 10 de gener. Tema: La vida religiosa com a seguiment. El dia 31 de gener. Tema: El seguiment camí de felicitat. Ponents: P. Emilio Barcelón O.P. a les 19.00 hores a la sala Penyafor, Bailèn 10. Tel. 246 33 00 Barcelona 08010.

•**Curs d'animadors per a la Tercera Edat.**— Començarà el dimarts, dia 14 de gener, a l'ESCOLA DE L'ESPLAI, i seguirà donant-se tots els dimarts de 7 a

9.30 del vespre. Inscripcions: Escola de l'Esplai. Numància, 149-151. Tel. 410 16 02.

•**Monestir de Santa Maria de Solius.**— Exposició de pessebres. Horari de visites. Cada dia d'11 a 1 del matí i de 3 a 6 de la tarda (els diumenges fins a 3/4 de 7). Monestir Cistercenc Santa Maria de Solius. 17246 Santa Cristiana d'Aro (Baix Empordà) Tel. (972) 83 70 84.

•**Grup de pregària "NOVA NOVA".**— De Renovació Carismàtica, impartirà un cicle de catequesi sobre "Viure segons l'Esperit" durant vuit dijous consecutius, del 23 de gener al 12 de març, a les 8 del vespre als locals de la Parròquia de la Bonanova, Pl. Bonanova. Per qualsevol aclariment. Tel. 211 62 15 i 211 48 43.

SETMANA DE PLEGARIA UNIVERSAL PER A LA UNITAT DELS CRISTIANS

DEL 18 AL 25 DE GENER, 1992
PROGRAMACIÓ dels actes que, amb ocasió de la Setmana de Pregària per a la Unitat (1992), coordina el Centre Ecumènic de Catalunya.

15 de gener - dimecres

Pregària interconfessional, amb participació del Pastor Joan González i Pastor, Barcelona, Parròquia de Sant Oleguer, carrer Nàpols, 133, a les 21.00 hores.

17 de gener - divendres

Pregària interconfessional amb participació ecumènica, Mataró, Parròquia Maria Auxiliadora, carrer Gatassa, 1, a les 20.30 hores.

18 de gener - dissabte

Pregària interconfessional, amb conferència del P. Joan Botam i Casals, Terrassa, Sala d'actes, carrer Fontvella, 40 "L'evangelització, un repte per als cristians desunits". A les 19 hores.

Cant de vespres ortodoxes amb participació ecumènica, Església Ortodoxa de la Protecció de la Mare de Déu, Barcelona, carrer d'Aragó, 181 (Muntaner), a les 19 hores. Conferència pel Sr. Angel Cortés, Montgat, Parròquia de Sant Joan, carrer de l'Església, 66, a les 20.45 hores.

19 de gener - diumenge

Celebracions eucarístiques amb homília pel Sr. Angel Cortés, Montgat, Parròquia de Sant Joan, carrer de l'Església, 66, a les 11 i 13 hores. Divina Litúrgia en ritu bizantí, Barcelona, Parròquia de Maria Reina, Carretera d'Esplugues, 103, a les 11 hores.

22 de gener - dimecres

Conferència "Atletes del Crist - Crist la nostra Meta", Terrassa, Església Evangèlica BETEL,AVINGUDA DE BARCELONA, 146, a les

21 hores.

23 de gener - dijous

Presentació del llibre "JOAN CALVI - Institució de la religió cristiana". Barcelona, Llibreria CEL OBERT, Gran Via de les Corts Catalanes, 617, (entre Passeig de Gràcia i Pau Claris) a les 19.30 hores.

25 de gener - dissabte

Vespres ecumèniques, amb participació de l'Església Episcopaliana, Sabadell, Parròquia de la Santíssima Trinitat, carrer de Zurbano, 47, a les 17 hores. Celebració de la Paraula, amb participació ecumènica, Església Evangèlica Alemanya, Barcelona, carrer de Brusi, 94, a les 20 hores.

26 de gener - diumenge

Eucaristia amb participació Catòlica i Evangèlica Alemanyes, Barcelona, Parròquia de Santa Agnes, carrer Sant Elies, 23, a les 13 hores.

JORNADES D'ESPIRITUALITAT

Dies 3, 4 i 5 de febrer 1992

dirigides per
Mn. Joan Esquerda, prev.

TEMA

VIDA DE GRÀCIA I DIGNITAT HUMANA AVUI

(Encíclics "Centesimus Annus" i "Redemptoris Missio")

La vida de Déu en el cor humà

La set de Déu
Crist en el cor de cada persona
Un cor nou, un home nou
Vida nova en l'Esperit

La vida nova que transforma la societat i la història

La "civilització de l'amor"
Família humana pluricultural
Construir la comunió mitjançant la donació
La presència de Déu Amor

Un camí cap a l'infinit

Progressar en la comunió de persones i de pobles
Etapas i mitjans
Des de la Creu, cap a la Resurrecció i visió de Déu
La trobada fraterna com a preludi de la trobada definitiva amb Déu

a dos quarts de vuit del vespre

COL·LEGI MM. ESCOLÀPIES

carrer de Llíria 64 (cantonada Aragó)

SERÀ UN GOIG COMPARTIR AQUESTES JORNADES
PER A RESPONDRE A
LES EXIGÈNCIES D'UNA NOVA EVANGELITZACIÓ

SUBSCRIVIU-VOS A CATALUNYA CRISTIANA!

València 244, 2n.
08007 Barcelona

Nom
Adreça Població D.P. Tel.
Se subscriu a exemplar (s) ^{catala}_{castella} del setmanari Catalunya Cristiana.
L'import anual, 7.800,- ptes. es liquidarà de la forma següent:

☐ domiciliació bancària

(En aquest cas vulgueu emplenar l'ordre de domiciliació)

☐ xec nominatiu que adjunto

☐ altra forma de pagament (indiqueu-la)

Data.....

Signatura

ORDRE DE DOMICILIACIÓ

Banc / Caixa Agència.....
Adreça

Senyors,

Els prego que d'ara endavant, fins nou avís, paguin els rebuts que els presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA, amb càrrec al meu ^{compte corrent}_{llibreta}

Entitat

Oficina

Compte

Data.....

Signatura

El 92 seran glorificats quatre màrtirs d'Urgell

Un germà de Sant Joan de Déu i tres claretians

URGELL

LA SEU D'URGELL.— Durant l'any 1992 el papa Joan Pau II beatificarà quatre religiosos, fills de les comarques del Bisbat, assassinats el 1936.

Protasi Cubells i Minguell va ser afusellat el 14 de desembre del 1936. Havia nascut a Coll de Nargó (Alt Urgell) i era germà hospitalari de Sant Joan de Déu. Serà beatificat durant el segon trimestre del 1992.

Del grup de cinquanta-dos claretians assassinats a Barbastre l'agost del 1936, tres eren naturals de poblacions del bisbat d'Urgell i tots seran beatificats el dia 25 d'octubre.

Eusebi Codina i Milla havia nascut a Albosa el 1914. D'una família de nou germans, quatre

es van consagrar a Déu en la vida religiosa: un marista i tres claretians. Ben petit protagonitzà una experiència exemplar i tendra. Escandalitzat per les blasfèmies d'un veí del poble va anar a casa i li demanà que no renegues més. El blasfem es va emocionar: "Em commogué més que un sermó", explicava.

Ramon Illa i Salvia havia nascut a Bellvís el 1914, pertanyia a una família amb moltes vocacions: ténia dos oncles preveres i set ties monges. Al testament enviat als familiars dona fe del seu carisma martiri: "Canteu al Senyor pel do tan gran i distingit del martiri".

Sebastià Riera i Coromina era fill de Ribes de Freser. La seva acta martiriària va acompanyada d'un testimoni de perdó evangèlic. A la presó un milicià li preguntà

què farien ells si a Barbastre haguessin vençut: "Us perdonaríem a tots", respongué el religiós.

La crònica de les vides dels tres claretians i el seu martiri estan recollits en el llibre del P. G. Camp "Esta es nuestra sangre", recentment publicat. El claretà glossa així el martiri dels cinquanta-dos religiosos: "Van regar la nostra carn, la nostra llar, amb la seva sang, mentre el seu cor perdonava els que els mataben. Ara viuen amb nosaltres, a la nostra comunitat". Així canta el biògraf la glòria del seus màrtirs. Entre els fills de la terra del bisbat d'Urgell, martiritzats durant la Guerra Civil, el germà de La Salle, Jaume Hilari, se'ls avançà en el camí de la glorificació eclesial, ell n'és el pioner.

■ Antoni Mirabet

Els escacs d'Urgell i els Daus de Nadal

La felicitació de Nadal que ha pintat el bisbe Joan

LA SEU D'URGELL.— Els bisbes també feliciten el Nadal, però s'ha de suposar que són ben pocs els que pinten personalment el tema de les seves felicitacions. El bisbe Joan ha pintat un tema nadalenc i n'ha enviat còpies a les amistats. Una forma càlida, ben personal, de comunicar els bons auguris de Nadal als amics i un mitjà que assoleix el bon art.

Els "Escacs d'Urgell i els Daus de Nadal" configuren el tema de la felicitació de Nadal que el Bisbe Joan ha compost. Es tracta d'una composició, en pintura acrílica, que emmarca el tema del quadre. Els escacs evocuen l'escut del Bisbat i

els daus de Nadal, amb el foc i el brot d'olivera, simbolitzen els desigs i els fruits del Naixement de Jesús: la caritat i la pau. Tot ofert

amb l'escalf i l'originalitat d'una obra sortida de la inspiració de l'autor.

■ A.M.

FINESTRAL DE LA CARITAT

Tinc fam... tinc fred...!!

Ja fa uns quants dies que veiem els aparadors carregats de coses extres de menjar i beure, de regals, les llums dels carrers que ens anuncien uns dies de FESTES i llegim BON NADAL I ANY 1992... Sabem que tot això ho podran gaudir unes certes persones, i d'altres continuarem tenint fam i fred no solament material, també en tenim d'algú que ens doni la mà amb un somriure, que ens anomeni amb ulls i actitud acollidora, que ens tregui la fredor del cos i del cor, la solitud, perquè veiem que es recorda de nosaltres. Podeu fer-ho, és al vostre abast serà una realitat si sou capaços de COMPARTIR i voleu entre tots fer possible l'AMOR i la JUSTÍCIA! GRÀCIES!

55.91.— Senyora gran malalta que cobra una pensió de 30.000 ptes. Ha hagut d'ingressar en una residència assistida. Té demanada una ajuda per poder pagar el que li demanen que són 80.000 ptes. al mes. Deu de diversos mesos la diferència entre el que cobra i el que ha de pagar. Necessita 150.000 ptes.

56.91.— Dona separada malalta que només cobra el FAS. Ha quedat endarrerida en el pagament del lloguer i la llum. Necessita urgentment 54.800 ptes.

57.91.— Senyor gran que viu en una pensió, no té família i només cobra el FAS. No pot cobrir el que li costa la pensió per dormir. Deu dos mesos i li fan falta 46.000 ptes.

58.91.— Senyor de mitja edat, malalt. Té demanada una pensió social. No té cap tipus d'ingrés i viu de les ajudes. Per pagar la pensió on dorm necessita cada mes 30.000 ptes.

59.91.— Matrimoni amb quatre fills. Els concedeixen un pis de protecció oficial però estan a l'atur i només cobren el subsidi. No poden pagar el donar d'alta els comptadors de llum i aigua. Els fan falta 48.900 ptes.

Agraïm molt sincerament les persones que han cobert els finestrals anteriors. Els donatius poden fer-se a: Caritas Interparroquial de Tarragona - Avda. Prat de la Riba, 35 - 43001 - TARRAGONA.

FETS I CRITERIS

L'Església i l'Europa del futur

Penso que actualment els que treballen per la unitat europea estan convençuts que aquesta no es pot construir únicament sobre l'economia. Hi ha tot un esforç, per exemple, en l'àmbit de l'educació i en tot el camp de la cultura.

Si aquesta orientació ja era acceptada fa uns anys es veu molt més necessària després dels canvis ràpids dels països del centre i de l'est d'Europa d'aquests últims anys i dels més accelerats d'aquests últims mesos.

Ara es valora molt més la intuïció de Joan Pau II de convocar l'assemblea europea del Sinode dels Bisbes. Des del punt de vista de la missió de l'Església a Europa era del tot necessari un intercanvi i una reflexió dels Bisbes d'Occident i d'Orient, dels països lliures i dels països sotmesos al règim totalitari marxista.

L'aportació de l'Església a favor de la nova Europa ha de consistir a promoure els valors espirituals i morals com són la defensa de la dignitat humana, el dret a la llibertat de consciència i de religió, el dret inviolable a la vida, la promoció de la família, etc.

La Declaració del Sinode parla de la urgència d'una cultura de la solidaritat a fi que es trobin els camins d'una major justícia per a la solució de les pobreses antigues i noves. La contactació de la utilitat de l'economia de mercat i d'empresa lliure no és pas un aval sense condicions.

El procés de la unitat d'Europa amb les seves Institucions implica gran responsabilitat per a les Esglésies. L'aportació cristiana l'han de fer principalment els seglars que de manera competent actuen en el camp social i polític. Aquí s'imposa una formació intensa en la doctrina social de l'Església tot evitant tornar a formes del passat. L'Església que accepta la democràcia ben entesa no està vinculada a cap sistema o partit polític determinat.

Pel futur d'Europa l'Església considera que és molt important la defensa i la promoció dels matrimonis i de les famílies. Les polítiques socials ordenades als sectors més dèbils de les poblacions han d'unificar-se i enfortir-se per mitjà de la participació activa i responsable de les mateixes famílies i de les seves associacions.

Tot i que la reconstrucció de la societat en moltes regions d'Europa és més urgent del que semblava, no poden ser oblidats els països pobres que viuen reduïts a una esgarriosa misèria. Cal posar-hi remeis urgents: afavorir el desenvolupament cultural, obrir nous mercats, aconseguir una gestió més equitativa del deute exterior, l'abolició del comerç d'armes.

Sembla desitjable que Europa sigui alliberada d'armes nuclears. ¿No podria l'Església proposar la tesi del desarmament nuclear total?

■ † Ramon Torrella i Castante

Arquebisbe de Tarragona i Primat

TALLERS D'ORACIÓ I VIDA

Les noves sessions de TALLERS D'ORACIÓ I VIDA, segons el mètode del P. Ignasi Larrañaga, tindran lloc durant 15 setmanes a:

Cada dilluns, de 2/4 de 8 a 2/4 de 10 del vespre en català Parròquia Ntra. Sra. de Núria, c/. Bon Pastor, 7

Sessió inaugural el dilluns 13.01.92, a 2/4 de 8 del vespre

Cada dijous, de 17 a 19 hores en castellà Parròquia S. Pio X c/. Cardenal Tedeschini, 52 (Congreso)

Sessió inaugural el dijous 23.01.92 a les 17 hores

Cada divendres, de 17 a 19 hores en català c/. Trafalgar, 70, 2on. 1a.

Sessió inaugural el divendres 10.01.92 a les 17 hores

Cada divendres, de 2/4 de 9 a 2/4 d'11 del vespre en català

Plaça Ferran Reyes, 2 (junt Av. Meridiana), Parròquia S. Joan Bosco

Sessió inaugural el divendres 17.01.92 a 2/4 de 9 del vespre

Cada dissabte, de 2/4 de 10 a 2/4 d'12 del matí en castellà

Parròquia S. Joan Bosco. Plaça Ferran Reyes, 2 (junt a Meridiana)

Sessió inaugural el dissabte 18.01.92 a 2/4 d'10 del matí

Per a més informació truqueu al telèfon 490 41 48 (al vespre)

A l'Escola de Pregària per a Joves

Mons. Carles demana als joves "una vida de testimoniatge sense vergonya"

BARCELONA

L'arquebisbe Ricard M. Carles va presidir l'Escola de Pregària per a Joves dedicada en aquesta ocasió al sagrament de la penitència. L'arquebisbe de Barcelona va proposar als dos-cents joves presents el personatge evangèlic de Llätzer com a exemple de l'"amic de Jesús", i va aconsellar als assistents que escoltessin el Jesús de l'Evangeli i l'obsequessin "amb una vida transparent" on donin testimoniatge de ser fills de Déu "sense vergonya".

Monseñor Carles, amb alba i estola —ja abillat per asseure's més tard a confessar—, reflexionà en veu alta: "Marta es queixava i treballava, Maria escoltava el Senyor quan parlava... però, i Llätzer? —es preguntava fent anar els ulls a una banda i una altra de la petita capella del Sant Crist de la Catedral—. Per què hi surt Llätzer, a l'Evangeli?".

L'arquebisbe va deixar sonar el silenci —no absolut: pels murs gruixuts de la Catedral s'escolaven cançons nadalenques que venien de la Fira de Santa Llúcia— i contestà: "Llätzer només surt a l'Evangeli per ser l'amic de Jesús. Llätzer

era l'amic de Jesús, l'estimat de Jesús".

Amics de Jesús

Arran d'aquesta argumentació, mons. Carles va assegurar que tots estem a la vida per la mateixa raó per la qual Llätzer surt a l'Evangeli, perquè som "els estimats de Jesús" i perquè, com Llätzer, "hem nascut per estimar Jesús i per deixar-nos estimar per Jesús".

Amb l'èmfasi i la passió que li són pròpies, l'arquebisbe va recordar als joves que seguien el fil de la seva argumentació com "Jesús va tornar a Judea, on havia estat amenaçat feia poc", quan s'assabenta que Llätzer el necessita. "El que tu estimes és malalt", digué l'arquebisbe, "és l'únic que li van dir, i ell es va jugar la vida pel seu amic."

"Aquesta definició podria servir per nosaltres", conclougué l'arquebisbe: "També vosaltres sou els amics de Jesús".

D'aquesta actitud d'amistat cap a la persona de Jesús, segons va remarcar mons. Ricard Maria, es desprenen tres actituds fonamentals: "Escoltar Jesús a la pregària, a la lectura de l'Evangeli; obsequiar-lo

amb unes vides a les quals pugui somriure cada nit; i també demanar-li com a amics allò que necessitem." Aquesta vida, l'arquebisbe va demanar que fos seguida amb decisió, "donant testimoniatge de ser fills de Déu sense vergonya".

Després del parlament de monsenyor Carles es va celebrar el sagrament de la penitència, amb les confessions individuals dels joves assistents després d'un examen de consciència col·lectiu. Tant l'arquebisbe Ricard M. com el seu delegat de Joventut, Antoni M. Serramona, van asseure's també a confessar aquells joves que van desitjar-ho.

En finalitzar l'acte, l'arquebisbe de Barcelona va demanar de nou als assistents que visquessin "un bon Nadal, donant testimoniatge de com el viu un fill de Déu", al mateix temps que en to facciós assegurava que no els veuria més "fins l'any vinent". Efectivament, la propera Escola de Pregària serà el dijous 9 de gener, com sempre, a dos quarts de vuit del vespre a la capella del Sant Crist de Lepant de la Catedral de Barcelona.

■ David Vidal i Castell

Un nou doctor en Sagrada Escripura

El dia 18 del passat octubre, festa de sant Lluc evangelista, el pare Ramon Ribera i Mariné, monjo de Montserrat, defensà la seva tesi al Pontifici Institut Bíblic de Roma i obtingué el títol de Doctor en Sagrada Escripura.

El pare Ribera nasqué a Barcelona l'any 1949. Després dels estudis primaris (1954-1960), ingressà al Seminari de Barcelona (1960-1968). El 30 de setembre de 1968 ingressà a Montserrat com a monjo. Acabats els cursos de filosofia i teologia, estudià Sagrada Escripura a Roma i, com a deixeble de l'Institut Bíblic, passà uns mesos a la seva sucursal de Jerusalem (juliol 1976-febrer 1977). Allí avançà molt en el coneixement de la llengua hebrea, va recórrer el país i fins va participar en excavacions empreses per l'estat d'Israel. Obtingué la llicència el 1978 i, en tornar a Montserrat, comença la seva activitat docent com a professor de Sagrada Escripura i de grec. Fou ordenat sacerdot el 1982 i, des del març d'aquest any 1991 és superior de Sant Miquel de Cuixà.

Ha alternat els seus estudis i, concretament, el treball de la seva tesi, amb una afició especial: el coneixement de la muntanya de Montserrat, que ha recorregut en tots sentits i de la qual n'ha publicat una guia: "Camins i canals de Montserrat" (1975). També ha col·laborat a les publicacions del Monestir, a "Serra d'Or", "Qüestions de vida cristiana", i "Montserrat. Butlletí del Santuari".

La tesi que ara ha defensat és un estudi sobre la redacció i traducció de "La tercera col·lecció de Salms davídics: Salms 138-145". Aquest estudi, preparat per altres recerques sobre el mateix llibre, han convertit el pare Ribera en un especialista dels antics cantors-salmistes d'Israel, que tenen tanta importància en el cabal sagrat de l'Antic Testament. El treball, que ha durat uns quants anys, ha estat dirigit pel professor de l'esmentat Institut, Horacio Simian Yofre. Aquest formava part del tribunal que, reunit sota la presidència del Rector, Prof. Klemens Stock, estava constituït pels Prof. Maurice Gilbert —segon moderador—, S. Bretón i P. Bovati, tots ells jesuïtes i professors de l'Institut.

Des de CATALUNYA CRISTIANA (nº 552: 22-28 d'abril 1990, pàg. 24) vam donar la notícia del doctorat de dom Damià Roure, monjo de Montserrat. Allà es feia notar que era el primer doctor en Sagrada Escripura del Monestir, tot i la tradició escripturística de la comunitat. Ara se n'hi afegeix un altre; si el primer era un especialista en el Nou Testament, aquest darrer s'ha dedicat més aviat a l'Antic Testament. És amb ells que continua l'antiga tradició, tot seguint els corrents actuals dels estudis bíblics, que ens mouen a recórrer de moltes i variades maneres les insondables riqueses de la Paraula de Déu.

■ J.E.I.

GERMANOR AMB ELS NOSTRES MISSIONERS

Ja són més de 500 les missioneres i missioners que reben Catalunya Cristiana gràcies a les persones que "apadrinen" la seva subscripció.

"En les meves oracions demano al Senyor que els mantingui en la tasca tan formosa que realitzen al servei de l'Evangeli arreu del món." **Fra Juan José Aristi, BOLÍVIA**

MISSIONERS QUE ESPEREN PADRI;

P. LLUIS M. OLIVERAS MISSION CATHOLIQUE D. BOSCO BP 29 KORHOGO COSTA D'IVORI.....	19.890 Ptes.
JORDI GISPERT SAUCH "VIDYA JYOTI" 23 RAJ NIVAS MARG DELHI 110006 INDIA.....	19.890 Ptas.
M. ROSA PASTORET CASILLA 188, SANTIAGO 13 SAN MIGUEL CHILE.....	19.890 Ptes.
MERCE SOLEY AMBASADA SPANICH ULICA STRAROSCINSKA 1 VARSAWA (POLONIA).....	14.690 Ptas.

BUTLLETA DE SUBSCRIPCIÓ

Nom i cognoms.....	Tel.....
Direcció.....	Població..... D.P..... Província.....
subscriu a "CATALUNYA CRISTIANA" el missioner..... (nom i cognoms)	
L'import el faré efectiu mitjançant:	
☐ taló que adjunto	☐ gir postal
☐ domiciliació segons l'adjunta autorització:	
Domiciliació: Banc / Caixa.....	Sucursal nº.....
Nº. compte corrent.....	Població..... Província.....
Prego al Banc / Caixa que consideri aquesta butlleta com la meua autorització per aquest pagament.	
Població.....	Data.....
Signatura:.....	

"CATALUNYA CRISTIANA" c/. València, 244, 2º. - 08007 Barcelona - Tel.: 215 27 39

Dol a Santa Agnès de Malanyanes

Ha mort mossèn Josep Galofré

BARCELONA

Mossèn Josep Galofré i Res-pall nasqué a Capellades el 29 de setembre del 1927. De molt petit ja li agradava pregar, m'explicava la seva devoció per la Mare de Déu, en certa ocasió pujà a la muntanya de Montserrat amb un vehicle prou insòlit d'aquell temps: en patinet.

També en un 29 de setembre del 1940 entrava en el Seminari de la Conreria, on iniciaria els seus estudis bàsics, entre el gran fred i la gana en moltes ocasions. Fou ordenat prevere el 21 de juny de 1953 a Barcelona pel Bisbe Dr. Modrego Casaus.

El seu primer destí com a Vicari fou a Vilassar a la costa (1953-58), després anà a la parròquia de Sant Pau del Camp (1958-63) on va realitzar una gran activitat, sobretot a les escoles. Un 8 de juny de 1963 fou enviat com a Rector a la parròquia de Santa Agnès de Malanyanes. Els primers anys foren molt difícils, per tirar endavant va haver de fer feines poc adequades per un sacerdot; ja darrerament, molt més establert, veia amb joia la collita dels anys de sembra.

Ha estat un home amic de tothom, hom el recorda amb estima, anant amb la gent senzill del poble a jugar al "truc" al Parc. Les seves passejades amb el cor de les caramelles donaven un aire pintoresc per la Pasqua de Resurrecció. A tot arreu era ben rebut, la seva visi-

ta cordial i de bon pastor era esperada i agraïda.

Per a l'Església fou un sacerdot modèlic, enamorat de la feina seriosa i ben feta, amb un segell molt personal, que a poc a poc va anar comptant amb molta gent que el seguia, portats per tot el seu exemple i testimoniatge d'amor al proïsme sense límit, respectant la persona sense mai la més mínima ofensa ni tafferia.

Era contrastant la seva seriositat amb el seu humor tan fi, curull de picardia inofensiva, recordo quan cantava allò de "rebut, sempre rebut, a tort i a dret, les garrotades".

Hem perdut un gran amic, un

gran sacerdot, una gran persona.

En el seu darrer full parroquial de novembre de 1991 parlava així: "traïem-nos el temor de la mort i pensem en la immortalitat"; és que s'ho veia venir ja?

El propassat 29 de desembre a la matinada ens deixà per sempre, però el seu record és i serà viu entre nosaltres. Al cel sia!

■ **Pelegri Bernal**

Organista de la Parròquia de Santa Agnès

CARTA DOMINICAL

La noia de la vorera

Va succeir en una de les moltes voreres de la gran ciutat, que en les primeres hores de la nit anava plena de vianants que caminen de pressa, esquivant-se els uns als altres. Una noia que ens venia de cara, ens va aturar, a mi i al meu amic —suposo que per haver vist el meu coll de clergiman—, i ens va començar a exposar la seva necessitat: li acabaven de robar la bossa i, amb aquesta, la documentació i els diners. Havia de tornar a casa i ens demanava ajuda per a comprar el bitllet. Això és el que sentíem, però el que veíem era una noia afluïda, amb el rostre que transparentava la tragèdia de la drogaaddicció i, en els ulls la desesperació de la dosi necessitada. Li vam donar el que ens demanava, però no oblidem aquell rostre, que s'assemblava massa a tants d'altres que he vist en altres llocs i en diverses ocasions, i que porten escrita la maledicció de la droga.

L'addicció a la droga duu a un comportament antívica i autodestructiu que sovint desemboca en la mort. La droga corroïx la dignitat humana, minva la capacitat de fer opcions lliures, i arrisca de perdre la semblança amb Déu. Ferruccio Antonelli, president de la Societat Italiana de Medicina Psicosomàtica, assenyala que la tendència a la droga és el resultat d'un estil de vida de la nostra societat en el qual no es creu en cap valor. Potser, diu, s'han enfonsat valors com la honradesa, el deure, el pudor o el respecte. Un psiquiatre de la nostra terra, ha parlat de la dificultat immensa de transmetre valors a les noves generacions en una societat materialitzada, amb conflictivitat juvenil creixent i sense precedents en la història.

El Papa ha parlat amb duresa contra "els senyors del narcotràfic". "Mentre moltes vides resten cremades, els poderosos senyors de la droga s'abandonen descaradament al luxe i a la dilapidació. Que es posi fre a l'expansió del mercat de les substàncies estupefaents, que surtin a la llum els interessos dels qui especulen amb aquests mercats. Que siguin individualitzats els instruments i els mecanismes dels quals se serveixen i que es procedeixi al seu coordinat i eficaç desmantellament".

Hi ha joves, el cor dels quals era un oasi de pau i de cordial convivència, que han vist alterada la seva fesomia, talment com si una arada hagués ferit la seva pròpia ànima i arrencat del tot les arrels de la seva personalitat. Per la necessitat de diners hom és capaç d'intentar-ho tot, sense respecte per la vida dels altres i arriscant la pròpia.

En els darrers vuit anys han mort a tot Espanya, víctimes de la droga, 12.000 persones. A Barcelona la proporció és de 7,6 per 100.000 habitants, per damunt de Madrid, amb 7,4. Els addictes gasten anualment 430.000 milions de pessetes. A Catalunya es calcula en 65.000 milions.

Com que, en el fons, és també un problema de cultura, a més a més de les mesures que incumbeixen l'autoritat civil, és fonamental transmetre valors nobles a la joventut, no estalviar-los el sentit de l'austeritat i de la responsabilitat i, més encara, l'al·licient de motivacions espirituals que omplin la seva il·lusió de futur i de la pròpia realització. És, doncs, també un problema d'evangelització.

■ **† Ricard M.,**
Arquebisbe de Barcelona

IMPROMPTU

El monument

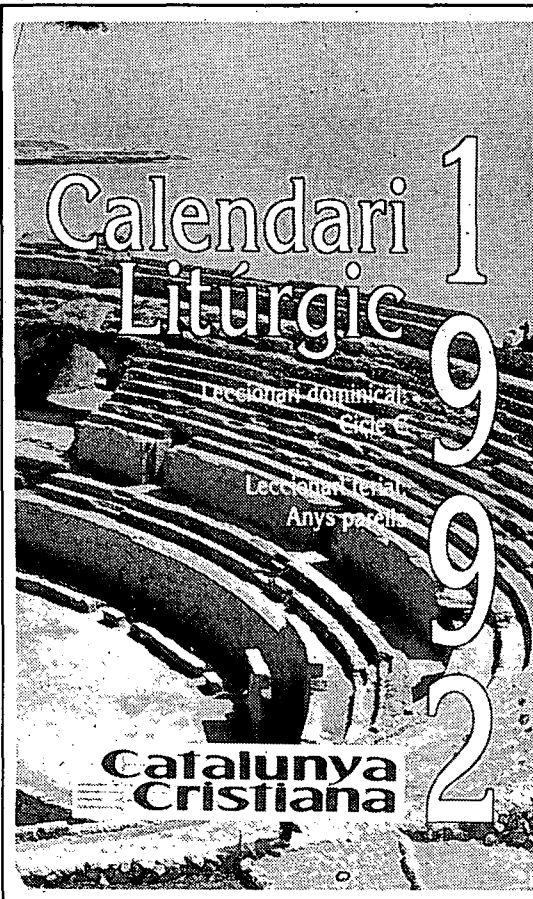
El propassat dia de Nadal, cinquanta-vuitè aniversari de la mort de Francesc Macià, primer president de la restaurada Generalitat de Catalunya, fou inaugurat l'esperat monument erigit en memòria seva.

Han transcorregut prop de quinze anys parlant del monument a Macià. S'han discutit projectes i emplaçaments diversos. Des d'un projecte inicial d'original grandiositat amb raigs làser que haurien proclamat la grandesa del personatge i l'agraïment del seu poble, s'ha passat a un amuntegament de pedres semblant un sota escala.

Crec que la ciutadania esperava quelcom més apte, més natural, més sentit. Esperava en una paraula, un monument que no necessités explicacions.

I pensant que Francesc Macià va saber ser president de tots els catalans, fins i tot dels aliats al seu partit polític, crec que mereixia un monument que fos alhora reconeixement de la seva personalitat i expressió d'homenatge que li dedica tot el poble que ell va estimar.

■ **Oriol Camps**

Adquiriu el
CALENDARI LITÚRGIC 1992
de les Diòcesis Catalanes

Preparat per Mn. Josep Urdeix,
del Centre de Pastoral Litúrgica
de Barcelona

LECTURES BÍBLIQUES • INTENCIONS DE PREGÀRIA
I ELEMENTS DE REFLEXIÓ SOBRE LA NOBLE
EXERCITACIÓ DEL CRISTIÀ

El trobareu a llibreries religioses o bé a:
La Formiga d'Or, Av. Portal de l'Àngel, 5
Amics de Catalunya Cristiana, tel. 301 37 18
Pl. Urquinaona, 11, 3r. 3a. A - 08010 Barcelona

Entrevista amb mossèn Raventós, vice-postulador

“La causa del doctor Tarrés un fort vessant popular”

L'agost de l'any 51 moria a 45 anys d'edat el Dr. Pere Tarrés. La seva fama de santedat, el grau heroic de les seves virtuts, el seu tarannà rialler van fer que el poble que el va conèixer —aquell soldat ferit al front, aquella noia de Sarrià per als qui el jove doctor i capellà fou un tast avançat de l'amor de Déu— no l'oblidés, sinó que, amb una recollida massiva de firmes a l'any 70, iniciés la seva causa de beatificació. “La causa té un fort vessant popular” assegura mossèn Francesc Raventós, vice-postulador de la causa de beatificació, “perquè és un procés que va demanar el poble”. I encara ara, quan ja fa un any que s'ha tancat el procés diocesà i s'han tramès a Roma tota la documentació per prosseguir les investigacions, continuen arribant cartes a l'arxiu que regeix Mn. Raventós demanant-li informació o bé explicant-li possibles gràcies rebudes per intercessió d'aquest memorable feijocista.

I a les vitrines d'aquest arxiu reposen mil i una relíquies i records de Mn. Tarrés —la seva estola, un floc de cabell, el seu darrer electrocardiograma, una biòpsia...— que tots aquells que s'hi franquejaven sentien la necessitat de retenir quan encara aquest extraordinari cristià era en vida. Com bé diu Mn. Raventós, això no és habitual.

A Roma, però, per a beatificar-lo demanen un miracle. I precisament de presentar un —presumpte— miracle ha arribat fa poc de Roma mossèn Raventós. Com ja se sap, amb aquestes coses no s'hi juga, i han calgut set anys d'investigació i l'aprovació dels especialistes i d'un tribunal per declarar-lo com a presumpte miracle. A aquest arxiu hi ha una caixa plena a vessar de gràcies i suposats miracles que per un o altre defecte de forma ja no seran investigats. Aquest sembla reunir tots els ets i uts.

—Ha estat aquest el motiu de la seva anada a Roma?

—El motiu de l'anada a Roma va ser presentar el procés del presumpte miracle que s'ha atribuït al servent de Déu Pere Tarrés. Això va esdevenir fa set anys a Barcelona, on un noi va patir una encefalitis vírica que el va portar a un

estat veritablement crític amb només onze anys d'edat. En comunicar-ho als familiars i en saber-ho el col·legi es va començar a pregar per dos cantons diferents, i sense saber-ho l'un de l'altre ni posar-se d'acord, per la intercessió del Dr. Tarrés, demanant la guarició del noi. Aquest va restablir-se, totalment, de manera sobtada. Els pares, que no havien sentit parlar mai del Dr. Tarrés, van saber això quan des de les dues bandes els ho van comunicar.

SENSE EXPLICACIÓ

—No hi pot haver una explicació natural?

—L'opinió dels metges és que, certament, hi ha alguns casos que es curen, tot i que són pocs. Però el que és inexplicable és la manera com es va produir: sobtadament i sense seqüeles. Aquest procés ha durat un any, amb un estudi detingut, amb moltes sessions de treball del tribunal. I, finalment, encara s'ha passat tot aquest estudi a dos especialistes que l'han revisat i han fet un acurat reconeixement al noi, per acabar dient que, certament, el que succeí no té una explicació raonable.

El 29 d'octubre es va clausurar aquest procés del miracle, sota la presidència de Mons. Carles, i es

van segellar les caixetes de 200 folis —tres, una per l'arxiu diocesà i les altres dues per a Roma— on s'explica tota la història clínica, els informes mèdics i l'opinió dels familiars i coneguts que van pregar.

—Aquest noi es troba ara en perfecte estat de salut, doncs.

—Sí, aquest noi continua amb una salut esplendorosa, ara ja és universitari.

—Es va haver d'esperar per començar aquest procés?

—Quan jo em vaig assabentar d'aquest fet vaig demanar als metges que em fessin una relació des del punt de vista mèdic, i ells em van dir que almenys s'hauria d'esperar cinc anys per poder parlar de segura curació. Passat aquest temps, i ja que el nano es trobava en perfecte estat de salut, es va constituir el tribunal, format per sacerdots i un metge.

—Podem dir que aquest procés per investigar sobre aquest presumpte miracle és suplementari a la causa de beatificació, ja tramesa a Roma l'any passat?

—Sí, l'altre procés era per de-

mostrar que el Dr. Tarrés era una persona de virtuts heroiques. En canvi aquest procés més petit vol afirmar que per la seva intercessió hi ha hagut un fet que no té explicació raonable. Actualment es demana en les causes de beatificació un miracle com per demostrar que Déu confirma la santedat d'aquest servent. Això per declarar-lo beat. Per fer-lo sant en demanaran un altre de diferent.

—Quina és la impressió que creu que tenen a la Congregació dels Sants, a Roma, sobre aquesta causa?

—La impressió que tenen és que una causa molt agradable, molt neta, però, certament, actualment tenen moltes causes d'arreu del món. Podem dir que en tenen inflació. El secretari d'aquesta Congregació ens va dir que tiréssim endavant i que ajudéssim a la persona que Roma encarregarà ara per seguir la causa, el que s'anomena relator, que oficialment no es coneix però que oficiosament és gairebé segur que serà un membre de la Congregació dels Sants, monsenyor Cristo-

□ “El seu és un missatge actual: proclama la pobresa, l'austeritat, la castedat, la humilitat, l'obediència i el valor del dolor a la vida”

Mn. Raventós davant d'algunes relíquies del Dr. Tarrés

□ “És acabat el miracle del nostre temps, el miracle que...”

atge

és té
r”

ro Bové. Aquest serà ara, un cop abiat el procés diocesà, encarregat de demostrar que el Dr. Tarrés ha tingut virtuts heroïques perquè el Papa, juntament amb aquest miracle, el pugui declarar beat.

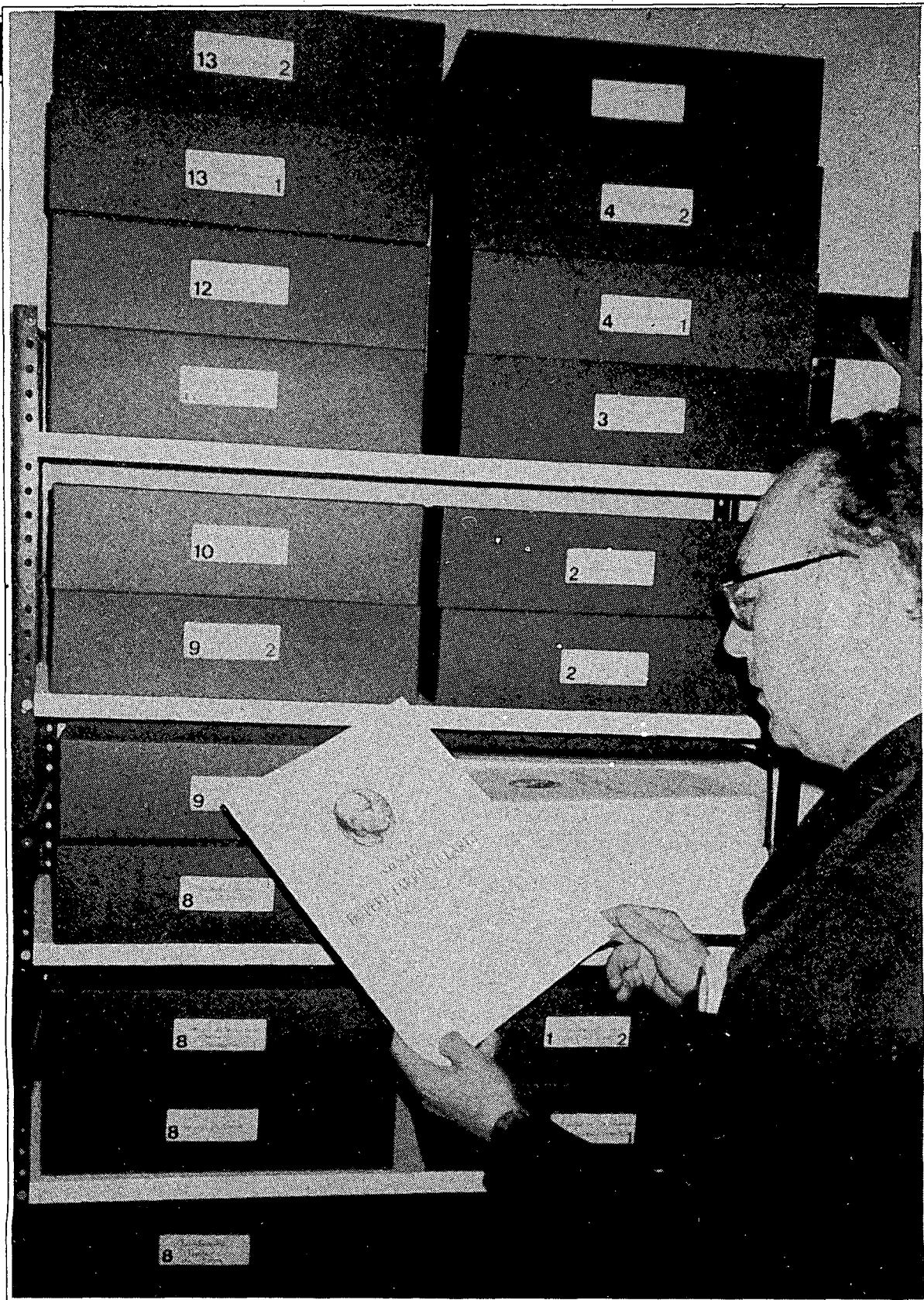
—Així la seva tasca en aquest procés es pot considerar acabada?

—No, nosaltres ara ajudarem el relator a ordenar tot el material que ara té, li contestarem totes les preguntes que tingui i estarem al seu servei per facilitar-li la tasca, ja que nosaltres, lògicament, coixem millor el cas del Dr. Tarrés als llocs on va viure, que un relator de Roma.

NO SE SAP QUAN

—Per quan podem veure el Dr. Tarrés beatificat o canonitzat?

—És impossible determinar-ho; només fou una feina mecànica escanear moltíssima gent per ballar-hi i en quatre dies ho hauríem fet. Però això és una cosa molt lenta, perquè un cop ordenat aquest material, el relator ha d'estudiar-ho i presentar-ho a un jutge de teòlegs. I si aquests jutges no tinguessin res a fer no hauria problemes, però a Roma ha actualment 5.000 causes que estan treballant, i ja ens van dir que per l'any 1993 ja hi ha més de

El vice-postulador de la causa fulleja un document manuscrit del Dr. Tarrés a l'arxiu

congregació religiosa —que arreu del món influeixen molt per la beatificació dels seus fundadors— que hi tingués un interès concret, sinó que ha estat el poble que ha anat pressionant fins que els bis-

l'entrada a un seminari, un fet concret que l'hagi convertit...—, sinó que des de ben petit, de ben jove té aquesta fama de santedat. El Dr. Ricard M. Carles deia que de tal manera era així, que encara que el Dr. Tarrés no hagués estat sacerdot, igualment estaríem ara parlant de la seva causa de beatificació. Era un home que sempre ha tingut aquesta fama de sant.

Així si hem de parlar de característiques d'aquesta causa jo diria que Déu la vol —per diversos signes que hem tingut, que sempre que hem tingut un problema se'ns ha solucionat—, el poble l'ha promoguda i ell és molt singular.

—Què vol dir amb “molt singular”?

—Des de la seva mort aquella fama de santedat ha anat en augment. I si avui, 41 anys després de la seva mort, vas al seu sepulcre hi trobaràs flors, llànties i d'altres objectes que parlen de la gent que li demana coses.

—Al seu arxiu del Dr. Tarrés hi trobem una vitrina plena a

vessar de records que gent que va conèixer-lo, guardava, i parla això també de la seva singularitat?

—La gent no va guardant coses que han estat d'altres si no és per un motiu, sinó tots seríem plens d'andròmines. Hi havia alguna cosa al Dr. Tarrés que impactava.

—I d'aquest personatge impactant es desprenia un missatge impactant: què en destacaria?

—És un missatge actual perquè la nostra societat busca la comoditat i el posseir, i el Dr. Tarrés és l'home que proclama la pobresa, l'austeritat, l'amor i el valor del dolor a la vida, així com, principalment, la castedat, la humilitat i l'obediència, l'estar disponibles als altres.

—Però sense l'aprovació dels miracles aquest missatge tan necessari potser pot restar allunyat dels altars...

—Mira, els processos de beatificació més que per dir que aquesta persona és al cel, són per instruir i ajudar els altres a caminar cap a

□ **Sobre el presumpte miracle atribuït al Dr. Tarrés: “Els metges creuen inexplicable la manera com es va produir la curació: sobtadament i sense seqüeles”**

Déu, per a exemplaritat nostra. Així, encara que la causa del Dr. Tarrés no hagi arribat a la beatificació o a la canonització ja tenim un resultat: són molts els que llegeixen la seva vida, les seves obres, el seu Diari de Guerra... Són moltes les persones que s'adonen de la seva passió per la castedat. I tot això a aquesta gent que s'hi encomana o que llegeix les seves obres els fa apropar-se més a Déu que és l'objectiu.

Així, el sant canonitzat no vol dir que sigui ni el millor ni una espècie única, sinó que hi ha molts sants —recorda l'u de novembre— al cel. Ara bé, la importància d'aquestes és que en coneixem les virtuts i les seves maneres d'actuar ens estimulen a nosaltres a viure-les.

—¿Hi ha properament alguna acció especial per donar a conèixer aquest missatge del Dr. Tarrés, a banda dels molts llibres ja publicats?

—Ben aviat sortirà un nou llibre, aquest sobre el vessant poètic del Dr. Tarrés i que s'anomena precisament així, “El vessant poètic del Dr. Tarrés”. Hi ha, en aquest llibre, tres poesies escrites per ell durant la guerra, quan estava amagat, que són de molta profunditat mística. Se n'ha fet un estudi i fins i tot una comparació d'una d'elles amb Sant Joan de la Creu, espero que la seva lectura reposada farà molt de bé. I penssem celebrar d'alguna manera solemne el 50è. aniversari de la seva ordenació sacerdotal el proper dia 30 de maig.

■ David Vidal i Castell

Impossible determinar quan à el procés. A Roma tenen menys de 5.000 causes d'arreu i. És una causa molt clara i neta, però podem dir que tenen inflació

0 causes acabades disposades perquè els teòlegs les estudiïn. És un desbordament impressionant. —I enmig de tantes causes de beatificació, quines característiques diferencials té la del Dr. Tarrés?

—Es distingeix en referència a Déu i l'ha promoguda: ha estat el poble. No l'ha promoguda cap

bes s'han vist obligats a presentar la causa a Roma.

—I dintre de la vida del Dr. Tarrés, què és allò que creu que el pot diferenciar de la vida d'altres sants o beats?

—Bé, crec que és una causa singular perquè no és una persona que hagi començat la seva fama de santedat a partir d'un fet —

La flor de lis i la mitja lluna

A les Ardenes belgues joves musulmans de diversos països europeus han passat uns dies de campaments. Dalt del pal hi ha onejat, en un estrany disseny als ulls dels curiosos, la flor de lis fosa amb la mitja lluna.

Si ha servit als cristians, per què no prendre l'ideal escolta i posar-lo al servei de l'Islam?

Són joves provinents d'Alemanya, Bèlgica, França i Suïssa. Ja han nascut a Europa, són els fills de la primera generació d'immigrants del nord d'Àfrica, o fins i tot de la segona. Han assumit, doncs, el gruix de la cultura occidental i europea, però evidentment professen la religió dels seus pares, i no solament són fidels a bona part dels seus costums sinó a la problemàtica social i econòmica dels seus progenitors.

Un cap responsable d'aquest campament explica que l'Ibraïm sap qui era Sant Pau, perquè li han explicat a l'escola, però desconeix absolutament d'on ve el seu propi nom. També diu que l'escoltisme pot donar a aquests nois allò que no troben ni al carrer, ni a l'escola, ni a la família. Una formació espiritual, social, de respecte a la natura, a l'entorn propi. I, evidentment, una clau d'integració.

Els responsables dels moviments escoltes catòlics es miren l'experiència amb expectació i amb cert recel.

"A Bèlgica —diu un d'aquests dirigents— ja hi ha 5 federacions escoltes. Tres de francòfones i dues de flamenques. Una més seria excessiva. I a més, si apareix una federació islàmica, en podria sorgir una altra de protestant o jueva".

És, aquesta experiència, una de les proves evidents de la transformació de la vella Europa. I cap dels admiradors de l'ideari de Baden Powell pot defensar-ne un ús exclusiu. En ambients de depressió social —és aquesta la procedència més comuna dels joves del campament de les Ardenes— l'escoltisme, les colònies, els esplais i l'educació en el temps lliure han complert tradicionalment una important funció.

L'Església catòlica així ho ha entès i ha potenciat aquestes activitats, no solament com a eina evangelitzadora sinó com a instrument integrador.

La flor de lis que es fon en una mitja lluna és una bona mostra de la trobada de dues tradicions, dues cultures, dos mons. És una bona mostra perquè cada part renuncia en favor de l'altra.

Però estranya perquè sovint el contacte té uns resultats més aviat sinistres.

La legislació europea en matèria d'immigració és rígida, i més ho serà si cristal·litzen els programes de bona part dels governs europeus.

Són els mateixos governs que contempen amb molta prudència els resultats electorals a Algèria, on els integristes islàmics han aconseguit un gran triomf.

La Comunitat Europea, ben conscient que l'estabilitat i la prosperitat al Magreb són indispensables per ella, s'afanya a enfortir els lligams econòmics amb aquesta regió, promovent-hi inversions o donant suport als règims que responen als seus mateixos objectius.

Per aquest motiu, el suport que està obtenint un monarca de dubtosa tradició democràtica i també estrany respecte dels drets humans: el rei Hassan del Marroc. La protecció arriba a límits prou evidents que van portar a l'expulsió de França d'un escriptor àrab arran de la publicació d'un llibre prou crític amb el monarca alauita.

Però el monarca és imprescindible, als ulls dels europeus. És, avui, l'únic que pot contenir l'expansió de l'integrisme islàmic al Marroc gràcies a la seva fermesa i a la seva autoritat, pròpies de la condició sobirana.

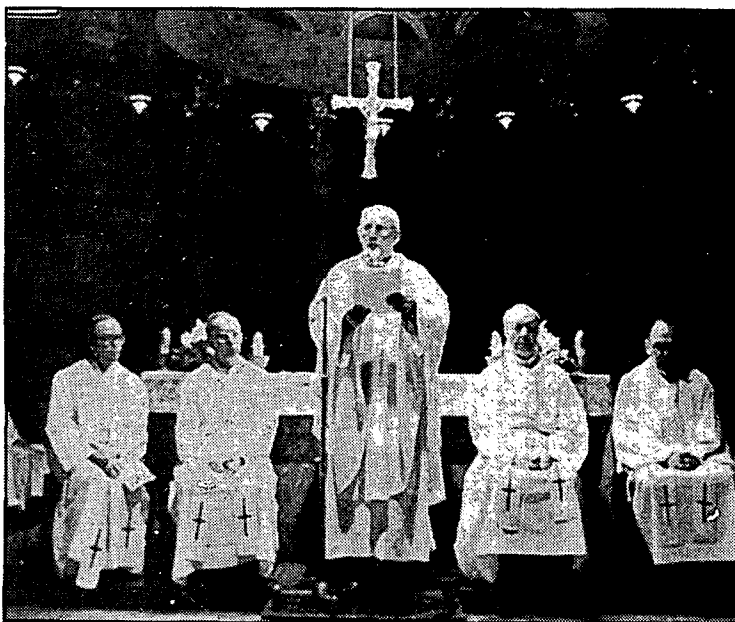
■ Jordi Roigé i Solé

Mercè Flores, de 92 anys, prega donant gràcies a Déu pel cessament de la guerra civil a El Salvador, que ha durat 11 anys i ha costat 75.000 morts.

La Mare Teresa, Premi Nobel de la Pau, porta ja uns dies hospitalitzada amb pneumònia, després de patir problemes coronaris.

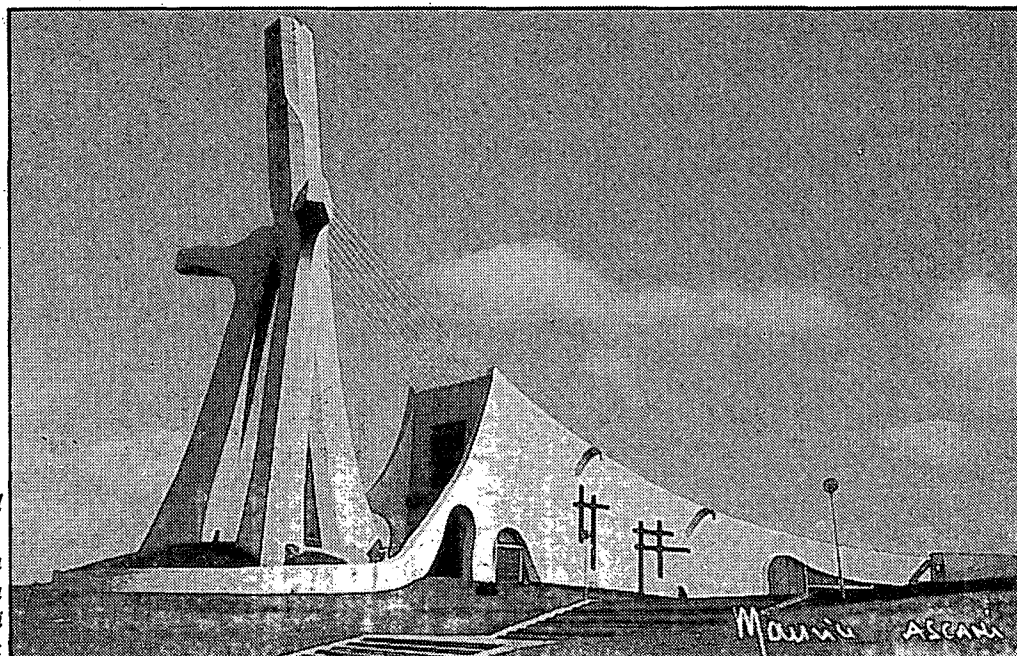
El pare Kolwenbach, general dels jesuïtes, visita el monestir de Montserrat on celebrà la missa conventual amb la comunitat benedictina.

Mons. Cirarda, arquebisbe de Pamplona, en la pastoral "Maastricht i el Sínode Europeu", advoca per la unitat política d'Europa i per una estructura social en què els països més rics ajudin als més pobres.

Una imatge de la Mare de Déu portada en processó per la Plaça Roja de Moscou.

Catedral d'Abidjan, capital de Costa d'Ivori, meravella d'equilibri arquitectònic.

El Pessebre Vivent dels Prats de Rei

Una mostra del folklore català

El dia de Sant Esteve, un bon amic em va portar a veure el Pessebre Vivent dels Prats de Rei. Venia amb nosaltres amb cotxe, un jove universitari nord-americà, de l'Estat de Mississipí, a la riba del Golf de Mèxic. Anàvem amb temps suficient i, a Igualada, ens vàrem deturar a felicitar el Nadal a les bones monges carmelites descalces. Aquestes monges ens varen acollir amb l'hospitalitat i alegria pròpies de les filles de Santa Teresa de Jesús i fins ens varen deixar escoltar la sardana, per elles composta, que canta de manera entranyable les misèricòrdies de Déu en la fundació d'aquell convent, que fa només cinc anys es va inaugurar.

El jove Paul Kais no havia vist mai un locutori de monges i obria uns ulls com plats en veure i sentir, a través de la reixa de la clausura, la joia nadalenca d'aquelles germanes en la fe que formen aquell "colomaret" del Carmel, que ha volat allí des del lloc que ara és zona cèntrica de la ciutat igualadina. Quan ens n'anàvem, ens varen demanar de felicitar mossèn Esteve Prat, el rector de Prats de Rei, prou conegut al bisbat de Vic per la seva dedicació infatigable al jovent i perquè és un fill il·lustre de Santpedor com a descendent directe del Timbaler del Bruc.

Jo desconec com, exactament, on i quan van començar a representar-se els pessebres vivents a Catalunya, però no tinc cap dubte que, encara que siguin una manifestació nova del Folklore català, es troben dins la

Un poble...

Un pessebre

tradició cristiana del nostre poble, sempre viva i desperta, encara que alguns polítics, porucs i babaus, s'entestin a ignorar-ho. El Pessebre Vivent dels Prats de Rei és una bona mostra del nivell de participació popular i de qualitat artística que han assolit aquestes noves manifestacions nadalenques.

No és gens aconsellable, ni és just, fer comparacions entre els molts pessebres vivents que es representen ja actualment a Catalunya; però el dels Prats de Rei que l'ACR Sigarra organitza des de fa vint anys, té unes manifestacions i característiques pròpies que destaquen. Per indicar-ne

només un parell, triaré en primer lloc la música original, expressament composta i dirigida per mossèn Valentí Miserachs, mestre de capella de la basílica de Santa Maria la Major a Roma i interpretada pels cors i l'orquestra de la capella papal Scuola TL da Victoria. La música del mestre Miserachs, digna de figurar entre les grans peces musicals del nostre temps, va ser composta després que ell assistís a diverses representacions del Pessebre, aprofitant les visites al seu poble nadiu de Sant Martí, a pocs quilòmetres dels Prats de Rei.

En segon lloc, bé es podria destacar l'alt nivell de participació de la gent de totes les

cases del poble, i la integració que s'ha aconseguit entre les escenes bíbliques del Pessebre i els carrers, cases i edificis del poble, un poble que té molts segles d'història com ho acrediten les troballes de ceràmica ibèrica i romana del segle II abans de Crist.

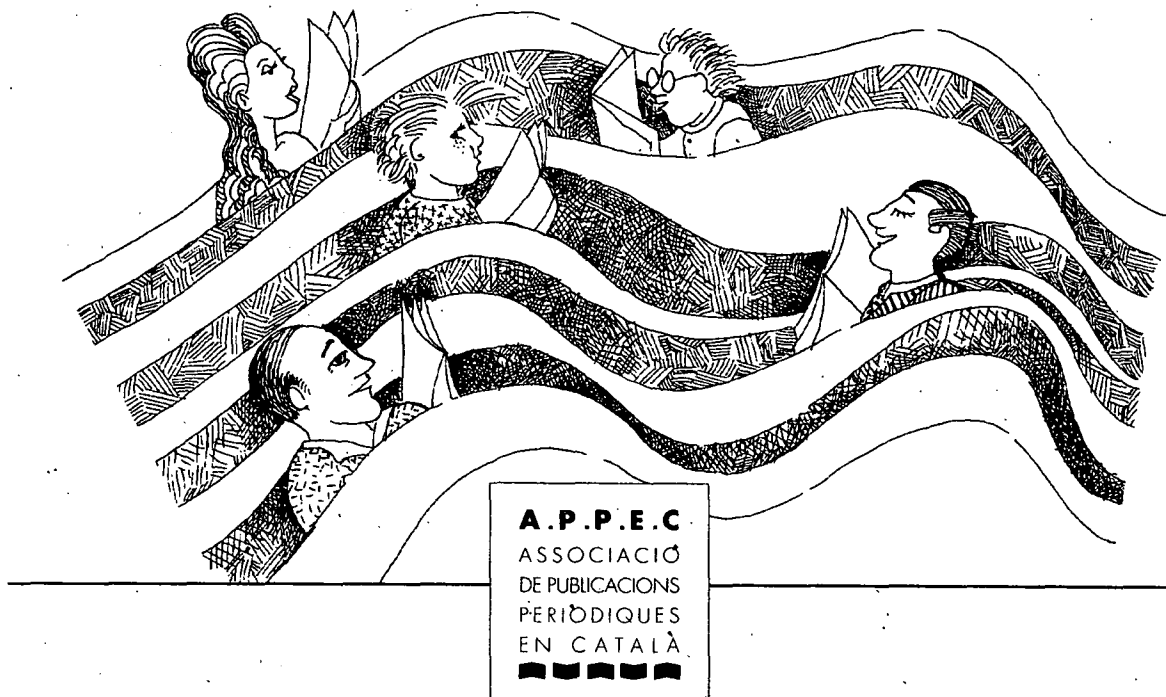
Quan a la fi de la representació, a l'apoteosi final davant el santuari de la Mare de Déu del Portal —edificat fa 200 anys en compliment d'un vot de poble, i ara magníficament restaurat i pintat, cosa que ha comportat unes despeses d'uns quants milions ja pagats pels generosos i devots sis-cents habitants de la parròquia— s'il·lumina la Creu de Terme gòtica d'aquella plaça, que abans era fora a les muralles, i hom s'adona que és una peça bellament tallada en pedra, que va ser preservada durant la guerra —talment com la talla de la Mare de Déu del Portal— no pot estarse de pensar que un poble com els Prats de Rei, que manté i enriqueix les seves tradicions, mereix el respecte i admiració de tot Catalunya... i del tot el món. El meu amic nord-americà, tot anant d'un quadre a l'altre del Pessebre, no se sabia avenir del que veia.

"I nosaltres solament tenim Santa Claus. I ens pensem que tenim qui-sap-lo!"

Aneu a veure el Pessebre Vivent dels Prats de Rei. No us en penedireu, no, per lluny que visqueu d'aquest poble situat al cor de Catalunya.

■ Dr. Ignasi Segarra, pbro.

TOT ALLÒ QUE US INTERESSA

A.P.P.E.C.
ASSOCIACIÓ
DE PUBLICACIONS
PERIÒDIQUES
EN CATALÀ

ES TROBA A LES REVISTES EN CATALÀ

AURIGA • L'AVENÇ • BOOM-REVISTA JOVE • CAMACUC • CATALUNYA BÀSQUET • CATALUNYA CRISTIANA • CAVALL FORT • CIÈNCIA • EL CORREU DE LA UNESCO DE LA HISTORIETA • DEBAT NACIONALISTA • DOCUMENTS D'ESGLÉSIA • ESCOLA CATALANA • ESTRIS • FOC NOU • GUIX • INFÀNCIA • INFORMACIONS UNESCO-NACIONS UNIDES • LLETRA DE CANVI • NOUS HORIZONS • PERSPECTIVA ESCOLAR • PRESÈNCIA EVANGÈLICA • QUADERNS DE PASTORAL • REVISTA DE CATALUNYA • REVISTA MUSICAL CATALANA • SERRA D'OR • STICK • EL TEMPS • LA TERRA • TRETZEVENTS • EL TRIANGLE • XARXA

Els astres i l'astrofísica

*El cel parla de la glòria de Déu,
l'estelada anuncia el que han fet
les seves mans.*

(Salm 18)

30. Què es pot dir de l'interior de la Lluna?

Per conèixer la Lluna, a més de les mostres que en portaren els astronautes i els Lunakhods dels russos, hi ha encara altres mitjans que hi han ajudat. Si de l'interior de la Terra s'ha pogut saber l'estructuració en capes (escorça, mantell i nucli) gràcies a la propagació de les ones sísmiques, el mateix sistema es pot fer servir per a la Lluna. Els primers astronautes ja hi deixaren un sismòmetre per a estudiar aquest aspecte, i el mateix feren els de les altres cinc expedicions, de manera que ja hi tenim col·locada tot una xarxa d'aparells. I ja s'ha pogut arribar a conclusions fiables:

Els "llunatrèmols" o sismes lunars

Doncs, sí! A la Lluna també hi ha tremolaments de terra. Tots ells són molt febles; no es poden comparar amb els que pateixen de tant en tant les Filipines o l'Armènia. No n'hi ha hagut cap que hagi passat de 3 de l'escala de Richter, que és el límit per a la percepció humana. Però si són dèbils també són molts: se n'han enregistrat uns 3.200 cada any. Aquests sismes lunars no tenen el mateix origen que els grans terratrèmols nostres. A la Terra la litosfera (capa rocallosa superficial) està fracturada en plaques que es mouen xocant, fregant-se o allunyant-se, i són aquests moviments els que provoquen els sacsejaments més forts. La Lluna, en canvi, té una escorça contínua, sense fractures; no pot tenir convulsions d'aquesta mena. De què provenen, doncs, els sismes lunars?

Podem reduir-los a quatre tipus:

1er. **Els efectes de marea:** Quan la Lluna passa pel seu perigeu (al mínim de distància

de la Terra) hi ha sempre un suau sacsejament de l'escorça que pot arribar a 50 cm. La cosa és lògica: si la Lluna fa pujar i baixar el nivell de l'aigua dels oceans terrestres no és estrany que recíprocament la Terra influeixi en aquella part de l'interior de la Lluna que és més pastós que sòlid. De fet s'ha pogut calcular que l'hipocentre principal d'aquests "llunatrèmols" és a 850 km. de profunditat, sota el massís de muntanyes que separen el mar dels Núvols del mar dels Humors. És doncs, un sisme periòdic que s'esdevé cada 29 dies i mig. I encara se n'ha detectat un altre, de sisme periòdic: el que té lloc cada set mesos aproximadament i que prové d'un efecte semblant per part del Sol.

2on. **Els impactes de meteorits:** Encara n'hi cauen. S'ha calculat que n'hi ha més d'un miler cada any que passen d'un quilogram de pes. I quan cauen fan tremolar la Lluna. Molt poc, és clar, però els aparells ja ho noten, sobretot si ja són grossets. Curiosament les vibracions que originen s'esmoreeixen molt a poc a poc. Poden durar quatre hores. A la Terra, en canvi, quan passa això s'apaguen molt ràpidament. Per què ho fan de manera diferent a la Lluna? segurament una causa important és allò que hem dit abans: l'escorça de la Lluna és sencera, sense fractures. A més la regolita té una rigidesa notable. Això ha fet dir a un astrofísic que la Lluna ressona com una campana.

3er. **Roques que davallen d'una muntanya:** Això passa de tant en tant. Es deu a la inestabilitat amb què han quedat tot naturalment certes roques, que rellisquen tan

bon punt els canvis de temperatura les esberlin o algun petit sisme les desequilibri. Cal notar aquí que les temperatures de la Lluna són molt extremes: van des de +117°C a ple migdia fins a -171°C a la nit, vora de 300° de diferència! I recordem que el "dia" de la Lluna dura 29'5 dies dels nostres.

4a. **Els materials que componen els instruments de medicació:** Això que hem dit de la diferència de temperatures, a més de clivellar, esquerdar, trencar i rebentar roques, també fa que hi hagi dilatacions i contraccions de les peces dels aparells, que senyalen així un microsisme inexistent. Això passa durant les 48 hores que segueixen a la sortida i a la posta del Sol. Són "sismes parasits", o millor dit "signes parasits" dels quals no se n'ha de fer cap cas. S'han d'excloure de l'enregistrament.

A aquestes quatre causes s'hi han d'afegir les desconegudes, mentre ho siguin, ja que de tant en tant, molt poc sovint, els aparells registren algun sisme esporàdic, del qual no estí certesa que es pugui incloure en cap dels apartats anteriors.

Esquema de l'interior de la Lluna

Els sismes lunars ens han revelat que l'estructura de la Lluna és semblant a la de la Terra. Semblant, que no vol dir igual. Al nivell de la regolita la velocitat de les ones sísmiques és d'uns 100 m/s, i creix ràpidament en profunditat: a 60 metres sota la superfície és de 200 m/s. A aquest punt hi ha una discontinuïtat, que es tradueix en un augment brusc de velocitat. La densitat és, doncs, més alta. Això es repeteix a uns 2 km. Segona discon-

tinuïtat. Però més espectacular és el canvi a uns 30-40 km., que passa ja a 8-9 km/s. És on caldrà col·locar el final de l'esforça i començament del mantell. I després d'ell hi haurà un nucli com a la Terra? Ja podem assegurar que sí, i afirmar que el mantell té uns mil km. de gruix, i el nucli uns 700 (Recordem que el radi de la Lluna és de 1.738 km.). Això ho hem sabut gràcies a un meteorit caigut el 17 de juliol de 1972 precisament a les antípodes de la xarxa dels sismòmetres col·locats a la Lluna. L'impacte va ser fort i les ones longitudinals van travessar tot l'astre, però no ho feren les transversals, cosa que demostra que es van trobar amb l'obstacle del nucli. Una cosa igual passa a la Terra.

I el nucli origina magnetisme com al nostre planeta? Gens ni mica. Ja ho va descobrir el Lunik 2 i s'ha confirmat després. A la Lluna no hi ha cap camp magnètic dipolar com a la Terra. Però n'hi ha hagut! Sobre l'escorça trobem petits nuclis esparsos de roques imantades (s'han anomenat "magcons"), posades en distintes direccions. Què vol dir això? Que un dia van imantar-se sota l'acció d'un camp magnètic, que no podia ser altre que el creat pel nucli. Però més tard es perdé, i com que l'escorça ha estat remoguda pels meteorits, han quedat aquests imants naturals en posicions diverses. Si el nucli ara no origina magnetisme vol dir que es troba estàtic.

I això és el que podem dir de l'interior de la Lluna amb coneixement de causa.

■ **Francesc Nicolau**

Professor de la Facultat de Filosofia de Catalunya

aldees infantils s.o.s. de Catalunya

Membre de l'Associació SOS Kinderdorf International (adherida a la UNESCO)

Fer el bé resulta fàcil si molts col·laboren

Dolors, Quim, Pere.

Benvolgut amic:

En acompanyar amb aquestes ratlles la imatge d'aquests nens, et prego que els vulguis acollir igualment com ho faries amb un dels teus fills. Aquests nens et supliquen una mica d'afecte, una mica d'amor, en nom dels altres nens que, com ells no tenen pares ni llar.

Podries donar la felicitat a uns nens tan sols amb el que costa la subscripció mensual del teu diari. Els obriries amb el teu cor les portes d'una llar.

Les Aldees Infantils S.O.S. constitueixen un organisme benèficoprivat que ha trencat amb els antics motllos d'assistència a la infància i ha obert d'altres camins.

Les Aldees Infantils S.O.S. acullen nens orfes o bé desemparats, preferentment grups de germans, i els proporcionen una "mare", una llar i una vida integrada en la societat. D'aquesta manera s'eviten les mancances afectives a les quals estan sotmesos els nens en les grans institucions massives. Els nostres infants poden viure, doncs, i desenrotllar-se igual com els altres nens i nenes.

Fa 30 anys que aquesta obra internacional nasqué a Àustria i avui està estesa arreu del món. Milers de persones i empreses han fet possible la fundació de més de cent Aldees en 62 països.

Nosaltres no ens podem pas desentendre d'aquest pas social talment eficaç i l'any 1970 vàrem obrir a Barcelona les dues primeres llars S.O.S. A hores d'ara tenim una Aldea Infantil S.O.S. a Sant Feliu de Codines (Vallès oriental), i una altra a Redondela (Pontevedra), tres llars S.O.S. a la Casa Catalana del Tibidabo i una residència de joves a Barcelona.

Amb motiu de tenir lloc, en 1979, l'Any Internacional del Nen, s'inauguraran en el món 30 noves Aldees Infantils S.O.S.

El nostre país desitja contribuir també obrint més llars S.O.S. Vols tu o la teva empresa col·laborar a aquesta obra de solidaritat humana ajudant al seu sosteniment? Amb la teva aportació hauràs atès aquests nens que avui esperen il·lusionats una llar com la teva. No els abandonis.

Gràcies de tot cor.

Montserrat Andreu de Julià

MONTSERRAT ANDREU DE JULIÀ
President de la Comissió Directiva

Si hi estàs interessada truca, si et plau al tel.: (93) 417 75 39

Cristianisme i cultura al cor de Copenhague

COPENHAGUE.— La Universitat de Copenhague ha organitzat una sèrie de cursos de caràcter interdisciplinari oberts a tota persona que desitgi ampliar els seus coneixements. La finalitat d'aquests seminaris de curta durada (entre sis i tres mesos) és aprofundir en un determinat tema o problemàtica del nostre univers cultural. Les classes s'imparteixen al vespre per professors qualificats de la mateixa universitat danesa.

La pluralitat de temes que ofereixen aquests cursos és enorme. Poden agrupar-se en set blocs: Filosofia, psicologia, història, art, ciències naturals, literatura i teologia.

Dins d'aquest ventall tan ampli és remarcable el nombre de seminaris i discussions que tenen per objecte la reflexió teològica. D'entre aquests cal citar el curs sobre la personalitat de sant Francesc d'Assís dirigit pel professor Karl Henrik Bentzon. És igualment destacable el curs sobre les religions a la Unió Soviètica impartit per la professora Kristne Hetlberg, el seminari sobre

Història de les religions moderat pel Dr. Tove Tyberg, i tants d'altres de natura semblant.

Dins d'aquest bloc teològic hi ha una sèrie de cursos que tracten d'aprofundir en la relació Cristianisme i cultura al nostre temps. La finalitat d'aquests cursos és cercar les claus unitàries d'aquest binomi tantes vegades problemàtic. En aquesta línia cal ressaltar dos seminaris per la seva originalitat i profunditat expositiva. El primer titulat: L'Església i la Sinagoga estudia les relacions entre la cultura jueva i el món cristià en l'Europa del nostre segle. El director, Dr. Martin

Schwartz posa en relleu els lligams existents entre ambdues tradicions i les tesis fonamentals que comparteixen. En la mateixa línia de diàleg se situa el seminari: Cristianisme i Tragèdia moderat per Svend Bjerg. Durant el curs s'analitzen les analogies i diferències entre l'essència de la tragèdia i els textos de l'Antic i el Nou Testament. S'estudien els trets fonamentals de la tragèdia grega, els seus mites, els seus herois, les seves llegendes. Posteriorment es llegeixen textos de la Bíblia que participen d'aquest estil tràgic i finalment s'estableix una comparació entre ambdues

tradicions.

Donat l'èxit de participació que aquests cursos estan tenint, la Universitat ha preparat un programa especial per estudiants estrangers per a la tardor. L'objectiu d'aquesta iniciativa és analitzar les contribucions daneses a la discussió teològica universal sobre la relació entre Cristianisme i Cultura. S'aprofundirà en el pensament teològic de Søren Kierkegaard i N.F.S. Grundtvig, dos dels teòlegs més importants del segle XIX, en la relació entre el món jueu i el món cristià, i en el diàleg entre hel·lenisme i saviesa cristiana.

En definitiva, la iniciativa de la Universitat de Copenhague i en especial la seva preocupació per la formació teològica dels ciutadans no universitaris és digne de respecte i admiració. I més encara en el nostre àmbit cultural on la formació teològica és cada cop més precària i inconsistent. No fóra gens desencertat recollir aquesta idea i fer-la viable a les Universitats civils del nostre país.

■ **Francesc Torralba Roselló**

Facultat de Teologia
Universitat de Copenhague

La preocupació existent a Dinamarca per la formació teològica dels ciutadans no universitaris és digne de respecte i admiració

II Congrés de l'Acció Social Cristiana Eurolatinoamericana a Rieti

Cal situar l'home en el centre de tota activitat política

Polítics, intel·lectuals i religiosos debaten sobre l'antropologia solidària a la llum de la Centesimus Annus

Polítics, religiosos i intel·lectuals de 30 països de l'Europa Occidental, Centrorient, Unió Soviètica, Amèrica Llatina, Canadà i Estats Units, per iniciativa de l'ASCE (Acció Social Cristiana Eurolatinoamericana), es van reunir a Rieti per tractar l'antropologia solidària a la llum de la Centesimus Annus, encíclica del centenari de la Rerum Novarum.

Després de parlar sobre la situació actual de la humanitat, la guerra, la fam, els problemes de desenvolupament, els drets de l'home i la seva responsabilitat, els fonaments de l'ordre econòmic la distribució universal dels béns i de la propietat privada, el progrés i l'ecologia, es varen aprovar unes conclusions que reflexionen tant sobre la societat política com l'econòmica.

En aquesta segona reunió de l'ASCE han participat figures molt destacades del món polític, intel·lectual i religiós.

Per debatre sobre l'antropologia de la Centesimus Annus, en relació amb la praxi política, partint que el centre de tota

antropologia és el Crist, al llarg d'aquests dies s'han succeït les taules rodones.

Quant a l'aspecte polític del món actual les conclusions del Congrés es reafirmen en això:

És un imperatiu del món d'avui treballar de manera primordial per la pau i la justícia, que això regeixi les relacions entre les nacions i en el si de les mateixes nacions.

Cal promoure la democràcia en totes les seves dimensions polítiques, econòmiques, socials i culturals. És necessari saber discernir i valorar l'ètica en qualsevol decisió política. I per ser eficaç, aquest afany polític s'ha

de concretar i respondre a la situació particular i no a una apreciació abstracta i ideològica.

El centre de tota activitat política ha de ser la persona humana, subjecte preferent i fi d'aquesta.

L'Església, no s'identifica amb cap força política i no posseeix un model socio-econòmic, a la llum de la seva Doctrina social i la seva força moral i religiosa si marca un camí lleial a la dignitat humana i a la justícia social.

Quant a l'aspecte econòmic el Document Final ressalta:

Un sistema econòmic que no negui ni disminueixi la dimensió humana, social i moral de l'home i del seu funcionament.

L'economia ha d'encoratjar la iniciativa liberal, operant individualment o de forma associada. Una genuïna economia ha d'estimular un fort sentit de cooperació i un vàlid impuls espiritual.

La Centesimus Annus ofereix un criteri per inspirar l'activitat

econòmica, el respecte a la dignitat humana, la propietat privada, la cooperació darrera el treball i el capital, un salari just, un destí universal dels béns de la terra, l'associació professional, la solidaritat i la subsidiarietat. Aquesta Encíclica accepta un tipus d'economia social de mercat subordinat al respecte de la dignitat personal dels ciutadans i inspirada en la solidaritat global.

Per eliminar la fam cal que els intercanvis comercials siguin justos. I que es transfereixi als països menys desenvolupats capital, tecnologia i el coneixe-

ment científic. També s'ha de facilitar el tipus de pagament del deute i dels productes.

Aquest II Congrés Internacional de l'ASCE a Rieti va servir per aprofundir en el principi de la solidaritat enunciat per Joan Pau II en Centesimus Annus, i per treure la conseqüent praxi política de govern. L'encontre a la diòcesi de Rieti va ser particularment interessant perquè la doctrina cristiana es va traduir en termes concrets d'acció i de desenvolupament.

■ **C.C.**

Residència Geriàtrica BON VITURE

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estades per sempre, i per convalescències. Poques places. Tel. 427 44 53.

CENTRE DE RELACIÓ SOCIAL I MATRIMONIAL

Si estrobasola o sol, cerqui la seva parella seriosament. Servei de psicologia, ordinador i vídeo, dirigit per psicòloga col·legiada. COSM. Balmes, 64, 3^a. 2^a. Tels. 317 41 44 - 302 59 83. Pref. Concertar entrevista.

Viatge al Camerun

Vora el llac Txad, amb mossén Jordi Mas (II)

Després de visitar la missió de Tokombere on mossén Jordi va passar uns vint anys amb Baba Simón tal com ho vaig explicar en l'últim escrit, el bon sacerdot diocesà de Barcelona cedit actualment a la diòcesi de Igoua en el Nord-Camerun a qui acompanyava, em dugué a la seva parròquia. Vam fer els 500 kms que ens separaven de Maroua amb el seu cotxe. Sobre una pista recentment asfaltada pel poble alemany, llindant amb la veïna nació de Nigèria d'on arriba molt contraban, sota un sol aclaparador vàrem recórrer aquell ampli pla que fa uns anys estava cobert per les aigües del cada vegada menys immens llac Txad. Cada any les seves aigües retrocedeixen 8 kms, reduint el seu perímetre en perdre cabdal a causa de la sequera. Si el paisatge era semidesèrtic, de tant en tant veïem grans tolls on persones i animals bevien, es banyaven i... Per això es contagien de malalties! Enrra vam deixar els senyals triangulars de perill on es veia la silueta de l'elefant que podia causar un accident en creuar sense demanar permís, la carretera.

La parròquia de mossén Jordi Mas

La silueta del mapa de Camerun s'assembla a un cangur. Si Maroua seria l'ull de l'immès cap, Igoua—on resideix el bisbe de mossén Jordi seria la punta del morro, i la parròquia que li han encomanat a ell seria la gran orela, d'uns 400 kms. On l'orella enllaça amb el crani hi ha a Kousseri, ciutat d'una certa importància per ser frontera amb N'djamena, capital de la nació veïna Txad. El riu Txari fa de separació. A Kousseri resideix la comunitat cristiana més nombrosa de la parròquia i el P. Jean Pagou, el primer sacerdot natiu d'aquella diòcesi ordenat fa quatre anys.

Mossén Jordi Mas, envoltat de dones xoes que s'encaminen cap al mercat.

Amb ell és corresponsable mossén Jordi, encar que tingui cura de les comunitats més reduïdes a uns 80 kms de distància l'una de l'altra: Goulfey, Makary, Blangoua, Fotokol i una altra només abastable navegant pel riu durant dues hores que no vaig tenir ocasió de conèixer. Si les altres; i per delicadesa de mossén Jordi vaig tenir l'honor de presidir fins i tot l'Eucaristia Dominical. Els quatre dies que vaig passar a la seva parròquia el vaig acompanyar en les tasques per ell habituals: consell pastoral, programació de la Quaresma i Catequesi, grups de catecúmens, trobada amb catequistes, preparació de la visita pastoral que es disposava a fer el senyor Bisbe, monsenyor Antoine Ntalou... Tot això aquí i allà. De poblat en poblat. He de reconèixer que més d'una vegada m'havia d'estirar, angoixat per la calor i per la pols ambiental, mentre

mossén Jordi, incansable, atenia els diferents grups.

Es sent la població d'aquella zona de religió musulmana, els cristians són només camerunesos del sud que són allí per ser funcionaris (policia, mestres, soldats...) o per tenir algun negoci (la majoria de la tribu bamileké de l'oest), o estrangers allí refugiats vinguts de Nigèria o sobretot de la tribu nganbaye del Txad. Quina emoció quan havia d'interrompre la meua homilia pronunciada en francès elemental perquè un catequista nganbaye anés traduint les meves paraules al seu idioma per als de la seva tribu!

Això fou a Blongoua, on mossén Jordi Mas no solament construeix comunitat sinó que també edifica el que ha de ser església dedicada a la Nostra Senyora de l'Ecologia, locals parroquials, centre d'alfabetització i la seva pròpia residència. Si l'obra està a mig fer, i suposo que va avançant, el que funcionava era el pou d'aigua neta, fresca i abundant. Que importants són aquestes tres qualitats, i que difícil que coincideixin per aquells paratges! Pou de ciment de senzilla construcció amb un manubri d'acer inoxidable que bomba còmodament el preciós líquid.

Quin espectacle més multicolor era veure aparèixer cada dia de bon matí les dones xoes, àrabs de raça negra, carregades cap el camí del mercat! Els xoes pertanyen a una tribu seminòmada i viuen de la venda de la llet de les seves vaques. Acudien en grups nombrosos només les dones. Totes s'aturaven davant la missió cridant "Afe maleke" (Salut amb tu) i "Jordi" amb dos "j" tan guturals que només els àrabs són capaços de pronunciar així. Bromistes, extreien aigua amb la qual es rentaven, es refrescaven i calmaven la seva set després d'un llarg camí des dels campaments on tenien el seu ramat. S'empolainaven reorganitzant el seu complicat pentinat de múltiples trenetes i posant-se els seus multicolors draps i vels, per arribar ben presentables al mercat.

Més tard passaven els homes. Aquest anaven sols, o en grups més petits. La majoria amb bicicleta, a cavall o en camell. Tots sense cap càrrega al damunt que els molestés. Màxim duïen la cantimplora per refrescar-se durant el viatge. Amb les mans a la butxaca, o recolzades sobre els extrems de la vara del pastor que aguantaven horitzontal sobre les espatlles. Si s'aturaven davant la missió, no era per beure del pou, sinó per posar-se a terra, a l'ombra d'un lloc sagrat, i fer així la seva oració a l'Alà. Quina diferència tan escandalosa en la forma de vida que duen home i dona en el món àrab!

■ Ignaci Marquès

Centre d'Acollida per a Africans "Sant Pau" — Mataró

HIMNARI LITÚRGIC CATALÀ

Repertori d'himnes per a la celebració cantada de la Litúrgia de les Hores

Aquest nou llibre que tenim el goig d'oferir-vos conté els himnes del Diurnal i d'altres de nova creació, tots ells musicats de manera digna i lloable per coneguts autors musicals. Aquests himnes constitueixen un ampli i enriquidor repertori per tots els temps litúrgics, per les celebracions solemnes o festives del santoral, així com per la litúrgia ferial.

De venda a les llibreries.

Format: 14x20 cms. 408 pàgines - Imprès a dues tintes. Enquadernació Guaflex, amb dues tintes. P.V.P. (amb IVA): 2.350 ptes.

EDITORIAL REGINA, S. A.
Mallorca, 87 - 89 - 08029 Barcelona

Es crea una xarxa europea de ONG per lluitar contra la pobresa

Dins la Comunitat Econòmica Europea (CEE), manca una Europa Social unida i solidària, en la qual la igualtat entre els ciutadans no solament sigui teòrica, sinó pràctica. Això implica la necessitat d'accions específiques a favor dels més dèbils i sobretot dels més marginats.

Les associacions de lluita contra la pobresa hem de donar a conèixer a l'opinió pública, tan nacional com europea, aquestes situacions, cal fer pressió als responsables de política del nostre país i d'Europa.

Amb la fi d'unificar esforços i la responsabilitat de les organitzacions no governamentals, s'ha celebrat a Brussel·les un Congrés Europeu de O.N.G. que lluiten contra la pobresa, allí es va aprovar el Preàmbul i dels Estatuts de la Xarxa Europea, es van elegir els Òrgans i les persones que desenvoluparan les tasques acordades al Congrés.

Es va constatar que la pobresa creix i que determinades polítiques socials contribueixen a

crear i reproduir la pobresa i la marginació. Es van fixar els següents objectius:

—Promoure i augmentar l'eficàcia de les accions de lluita contra la pobresa i la marginació.

—Ajudar a la definició de les polítiques socials i en els dissenys dels programes.

—Assegurar una funció de grup de pressió a favor de les persones i grups en situació de pobresa i exclusió social.

La finalitat principal de la trobada va ser per crear una Xarxa Europea de O.N.G. de lluita contra la pobresa.

Si estàs d'acord amb aquests objectius i finalitat, i per tal que puguem convidar-te a una propera trobada d'informació, pots fer-nos arribar el teu nom, adreça o telèfon.

■ S.A.I. ELS QUATRE VENTS

Sant Pau, 52-54 Pral. Barcelona
Tel. 412 06 61 (Preguntar per LITA)

LA SARDANA I LA DANSA

Es dissol el Grup Sardanes de Sarrià

Després d'una activitat continuada de vint-i-dos anys, el Grup de Sardanes de Sarrià ha fet una ballada en la qual va anunciar la seva dissolució, motivada per la poca acceptació que tenien les ballades a Sarrià i també per la manca d'elements actius dintre el Grup. Una trista i lamentable situació que hauria de fer reflexionar fortament els sardanistes i entitats que treballen per la difusió de la sardana.

Margarida Lleonsí, vídua de Joaquim Serra

També s'ha efectuat l'enterrament de la vídua del Mestre Joaquim Serra i Coromines, que ens ha deixat a l'edat de 85 anys. La figura del gran músic que va ser el seu marit, tenia continuïtat en la persona de la Margarida Lleonsí, evidentment no per la faceta artística, sinó per la bondat i bon tracte que va mantenir mentre les seves facultats ho van permetre. L'obra del Mestre Serra ha tingut sempre l'atenció i tracte de què era mereixedora. Ara el cicle de la parella s'ha tancat i el seu exemple, humà i familiar, deixa en tots nosaltres la

recança de si sabrem donar-li continuïtat en el nostre viure quotidià. Descansi en pau i tinguem-la sempre present en el nostre record.

Concurs de trompetistes

En la festa de SOM celebrada a Bescanó, es va fer el concurs per a joves instrumentistes de trompeta, que cada any, canviant l'instrument, realitza la publicació de cultura popular catalana SOM. Es van presentar tres concursants, que responen a aquestes senyes. Carles Nieto, de Blanes, de divuit anys, va obtenir el primer premi. Ramon Rius, de La Fatarella, de vint-i-dos anys, va quedar classificat en segon lloc. I va tancar la llista, Òscar Sacristan, de Blanes, de setze anys. Els concursants van haver d'interpretar una sardana obligada —"Pica, picot", de Manuel Saderra i Puigferrer— i una obra de lliure elecció. Ha estat el cinquè any que la festa se celebra a Bescanó, per la qual cosa es converteix en una diada que els bescanencs ja esperen cada any.

■ Josep Ventura

RACÓ DEL LLENGUATGE

Les parts del cos (20)

D'una banda tenim la carència de mots de nivell usual, i d'una altra, però, ens podem servir dels termes científics i mèdics que consten en els manuals de divulgació, aptes per ser usats en les consultes als facultatius o en les conferències de divulgació. No es pot pas dir que aquesta mancança hi sigui només en català, en castellà també hi és, i suposo que en les altres llengües que ens envolten, també. El poble ras ha resolt expeditivament l'enutjosa qüestió d'anomenar els òrgans sexuals; senzillament en diu les parts, i no cal dir res més.

On les cames comencen a diferenciar-se és la forcadura o entrecreix. Les cames, pròpiament dites, són el tros comprès entre el genoll i el peu. En general, quan anomenem les cames, per extensió, pensem en tota l'extremitat inferior, llevat del peu, és a dir, la cama i la cuixa juntes. Això es veu molt clar en les frases fetes que el poble ha conjuminat amb aquest mot.

Estava camà ací, cama allà del rec quan va veure venir el pagès, que havia sortit a estirar les cames, i va fugir, cames ajudeu-me.

Tenia molt bona cama, però un dia va tenir un segament de cames a causa de la malaltia que el tenia amb una cama al fossar.

El genoll se sol dir amb mala pronúncia. Vulgarment, alguns en diuen el jonoll. Al davant hi ha un os rodó anomenat ròtula, però popularment, se'n diu la cassoleta. La part del

darrera del genoll, el plec de doblegar la cama, és la sofraja.

La cama no té sort en el llenguatge parlat: l'espínilla, la pantorrilla i el tobillo són tres barbarismes molt ben introduïts popularment. Ens hem de basquejar, doncs, per restituir a aquestes parts del cos, el seu nom genuí i català. L'espínilla ha de ser la canella o carena de la cama. La pantorrilla, el panxell o ventre de la cama, i el tobillo, el turmell.

Els peus també són objecte del llenguatge adulterat: el tacó, l'empetne i el juanete. Ho sentirem sovint, sobretot el darrer, en les persones que pateixen dels peus. Doncs, no. Del tacó, n'hem de dir sempre el taló, de l'empetne, l'empenya, i del juanete, el galindó, o també, el renòs. Aquest darrer és la malformació de l'artell del dit gros del peu, gairebé sempre produïda per sabates massa estretes, que també ens proporcionen las durícies i els ulls de poll. Dos castellanismes que cal evitar: duressa i callo.

PERLES ORTOGRÀFIQUES

Llegeixo a la primera plana de la premsa diària, unes lletres titulars que diuen així: González, satisfet per la decissió francesa. El so de la essa és igual en les dues darreres paraules, doncs el tractament ortogràfic també ho hauria de ser. Ha de dir: decistó.

■ Albert Pera

Gratinat de fruites fresques i exòtiques (sis persones)

200 grams de gerds (poden ser congelats)
200 grams de sucre
1 kg de fruita variada (pinya, taronja, platan, pera, kiwi, meló, mandarina, etc)
1 dl Grand Marnier
6 rovells d'ou
200 cc. de crema de llet o nata muntada

Tritureu els gerds amb 75 grams de sucre, coleu-ho. Cobriu amb aquest "coulis" el fons d'una plàtera que pugui entrar al forn. Damunt el "coulis" col·loqueu la fruita fresca, ben neta i pelada i tallada en làmines o trossets al gust de cada persona. Es pot presentar tot barrejat, formant tires amb cada classe de fruita o formant una flor, partint del centre de la plàtera.

Prepareu el "sabayón" o crema: En un bol bateu 125 grams de sucre amb els rovells d'ou i el Grand Marnier, poseu-lo al bany maria i treballeu-lo amb un bateador de mà, amb cura fins que s'espesseixi una mica. Refredeu-lo tot batent-lo. Quan estigui fred, afegiu-hi la crema de llet muntada o la nata, treballeu-lo també amb cura perquè no baixi massa la nata. Cobriu amb fruita amb aquest "sabayón", gratineu-la en el grill ben fort, només uns segons i serviu-ho.

Una altra presentació pot ser cobrir les fruites quan les tinguem preparades en la plàtera amb una capa de gelatina de poma o mermelada d'albercoc i serviu el "sabayón" a part en una salsera.

■ Teresa Dachs

Llibres

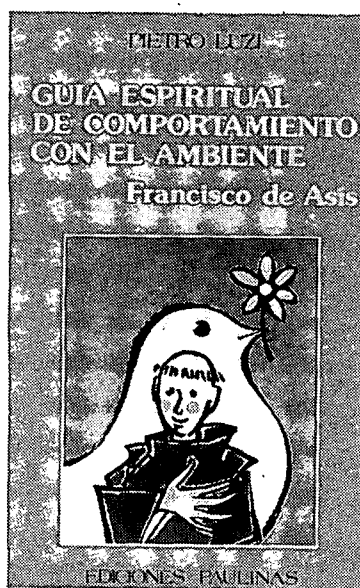
Fragments de vida i naturalesa

Luzi, Pietro. Guia Espiritual de Comportament con el ambiente.
Francisco de Asís.
Madrid 1991. Paulines.
126 pp. Col·lecció Testigos, n.17.

Podria ser un audiovisual a favor de l'ecologia. És més. És un llibre que sorprèn Francesc d'Assís, en les escenes més formoses, rescatant els drets de les criatures i la lloança que, a través d'elles, s'ha de retre al seu Creador.

El títol anuncia el llibre com una "guia...". L'autor invita que l'home es recuperi a si mateix en contemplar l'exemple de Sant Francesc d'Assís. Només així podrà mirar les altres criatures com a germanes, tenir-ne cura, respectar-les i conduir-se entre elles amb una admiració que acaba en l'adoració del Creador.

L'obra, de lectura amena, es distribueix en deu capítols. Dos per als astres, tres per al vent, tres repartits entre l'aigua, el foc i la terra. Els dos últims són per a l'home que perdona i que mor. Una ràfaga de poesia juga amb el sentit propi i figurat de les paraules. Des del sol fins a l'herba, que l'autor anomena "la més proletària de les criatures", els elements, plates i animals, es van presentant un a un el falcó soli-

tari; l'oreneta, viatgera incansable; l'aloia de vol perpendicular, la tórtora que no coneix la guerra, el pit-roig insolidari i el faisà fidel... Un a un són presentats juntament amb Francesc d'Assís, escollint escenes menys divulgades de les Fonts Franciscanes, i recordant les ja conegudes.

L'autor, mostra com, en l'amor del Creador, Francesc d'Assís estima tot allò que hi ha, però no ho sacralitza. I el missatge per l'home d'avui és: que no hi pot haver salvació de la terra sense importar d'algun lloc la idea d'un Creador "omnipotent, altíssim i bondadós".

■ Mª Victoria Triviño

El R. Madrid es desinfla

Torna l'emoció a la lliga

La darrera jornada de lliga va resultar d'allò més favorable per als interessos del F.C. Barcelona que va guanyar a Mallorca i va veure com el R. Madrid perdia el primer partit del campionat. El futur que s'albira a la lliga es tenyeix d'esperança en comprovar com el líder es va desinflant de mica en mica i ofereix un joc pobre i mancat de la cohesió necessària.

El R. Madrid ha fet un joc més aviat pobre en molts partits, però fins ara havia obtingut uns resultats excel·lents, perquè disposa de jugadors de vàlua que en un moment determinat poden capgirar el resultat. El Madrid compta amb grans jugadors, però no té equip. Al capdavant del cos tècnic hi ha un home, Antich, que viu en una pressió constant, perquè no gaudeix des de fa temps, de la confiança del seu president, que ja té el recanvi a la mateixa casa.

Els resultats de la darrera jor-

nada són bons per al futbol espanyol, perquè la lliga recobra l'emoció i en la darrera fase de la lliga podrem veure partits decisius i competits. Els quatre punts d'avantatge del Madrid a l'Atlètic són ben poca cosa a aquestes alçades de la temporada, tenint en compte que el líder ha de passar per camps molt difícils.

En el futbol espanyol hi ha quatre o cinc equips prou competits com per veure una lliga equilibrada en què no estigui tot dat i beneït des del primer moment. No existeix tanta diferència, com es vol fer veure a vegades, amb el futbol italià. Ho posa de manifest la trajectòria dels equips espanyols a les diverses competicions europees. La selecció, evidentment, és una altra història.

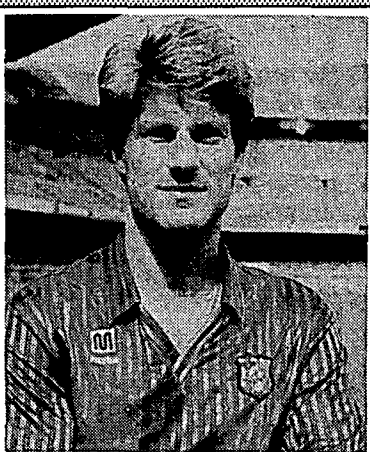
■ Tomàs Puntí

FUTBOL

PRIMERA DIVISIÓ

Mallorca	1	Barcelona	2	At. Madrid	2	R. Madrid	0
Español	0	Burgos	0	Osasuna	0	Sp. Gijón	2
R. Sociedad	0	Albacete	1	Valencia	3	Sevilla	2
Zaragoza	1	Deportivo	0	Tenerife	4	Ath. Bilbao	1
Oviedo	2	Logroñés	3	Cádiz	0	Valladolid	0

1. Real Madrid	27 +11	16
2. At. Madrid	23 + 7	16
3. Barcelona	22 + 6	16
4. Zaragoza	21 + 5	16
5. Valencia	20 + 4	16
6. Burgos	19 + 3	16
7. Sp. Gijón	19 + 3	16
8. Sevilla	18 + 2	16
9. Albacete	18 + 2	16
10. Oviedo	16	16
11. R. Sociedad	14 - 2	16
12. Logroñés	14 - 2	15
13. Tenerife	13 - 3	16
14. Deportivo	13 - 3	16
15. Osasuna	13 - 3	16
16. Ath. Bilbao	12 - 4	16
17. Cádiz	11 - 5	16
18. Valladolid	11 - 5	16
19. Español	8 - 8	16
20. Mallorca	6 - 8	15

Laudrup (Barcelona)

GOLEJADORS

Hierro (R. Madrid)	11
Manolo (At. Madrid)	10
Zamorano (Sevilla)	9
Laudrup (Barcelona)	8
Koeman (Barcelona)	7
Butragueño (R. Madrid)	7
Pizzi (Tenerife)	6
Escaich (Español)	6
Monchu (Gijón)	6
Polster (Logroño)	5
Corbalán (Albacete)	5
Stoichkov (Barcelona)	5
Michel (R. Madrid)	5

SEGONA DIVISIÓ

Racing	1	Sabadell	0	Vallecano	1	Lleida	0
Bilbao Ath.	1	Palamós	0	Compostela	1	Málaga	0
Betis	1	Barcelona B	0	Celta	2	Mérida	2
Avilés	1	Las Palmas	2	Murcia	0	Sestao	0
R. Madrid	3	Castellón	1	Figueres	0	Eibar	0

1. Rayo	20 + 6	18
2. Figueres	20 + 6	18
3. Celta	19 + 5	18
4. Betis	18 + 4	18
5. Lleida	16 + 2	18
6. Compostela	15 + 1	18
7. Racing	15 + 1	18
8. Mérida	15 + 1	18
9. Eibar	15 + 1	18
10. Murcia	15 + 1	18
11. Palamós	13 - 1	18
12. Sestao	13 - 1	18
13. R. Madrid	12 - 2	18
14. Las Palmas	11 - 3	18
15. Castellón	11 - 3	18
16. Barcelona B	11 - 3	18
17. Málaga	11 - 3	18
18. Avilés	11 - 3	18
19. Sabadell	10 - 4	18
20. Bilbao Ath.	9 - 5	18

Roberto (Sabadell)

GOLEJADORS

Gudelj (Celta)	14
Milosevic (Mérida)	12
Bilek (Betis)	7
Paquito (Mérida)	7
Amavisca (Lleida)	6
Jose M. (R. Madrid)	6
Pedro (Rayo)	6
Miladenovic (Castellón)	6
Benito (Racing)	6
Comas (Rayo)	5
Gabino (Betis)	5
Naixes (Murcia)	5
Márquez (Figueres)	5

LA TRAVESSA

JORNADA 18 (5-1-92)

1. Mallorca - Barcelona	2
2. Español - Burgos	X
3. R. Sociedad - Albacete	2
4. Zaragoza - Deportivo	1
5. Oviedo - Logroñés	2
6. At. Madrid - R. Madrid	1
7. Osasuna - Sp. Gijón	2
8. Valencia - Sevilla	1
9. Tenerife - Ath. Bilbao	1
10. Cádiz - Valladolid	X
11. Santander - Sabadell	1
12. Avilés - Las Palmas	2
13. Compostela - Málaga	1
14. Murcia - Sestao	X
Pleno 15	
Rayo - Lleida	1

PROPERA BUTLLETA

JORNADA 19 (12-1-92)

1. Mallorca - Español	
2. Burgos - R. Sociedad	
3. Albacete - Zaragoza	
4. Deportivo - Oviedo	
5. Logroñés - At. Madrid	
6. R. Madrid - Osasuna	
7. Sp. Gijón - Valencia	
8. Sevilla - Tenerife	
9. Ath. Bilbao - Cádiz	
10. Barcelona - Valladolid	
11. Castellón - Rayo	
12. Mérida - Murcia	
13. Sestao - Figueres	
14. Eibar - Santander	
Pleno 15	
Málaga - Celta	

PROPERA JORNADA

PRIMERA DIVISIÓ

1. Mallorca - Español	
2. Burgos - R. Sociedad	
3. Albacete - Zaragoza	
4. Deportivo - Oviedo	
5. Logroñés - At. Madrid	
6. R. Madrid - Osasuna	
7. Sp. Gijón - Valencia	
8. Sevilla - Tenerife	
9. Ath. Bilbao - Cádiz	
10. Barcelona - Valladolid	

La Parròquia de St. Pol de Mar

Invita a tots aquells que porten el nom de Pau o Pol el dia 25 de gener, festa de la Conversió de St. Pau, a l'ofici solemne que celebrarà el Sr. Bisbe de Girona, monsenyor Jaume Camprodon a l'ermita de St. Pau de dita Vila de St. Pol de Mar a les 11 del matí. Al final de la cerimònia el Sr. Bisbe, beneirà i imposarà un penjoll a tots aquells que portin el nom de l'Apòstol.

televisió

Programació del 12 al 18 de gener de 1992

TV
3

DIUMENGE, 12

09.15 Sardanes
09.30 Club super 3
12.30 Una caseta al camp (D)
12.55 La reina de casa (D)
13.35 Amor a primera vista
14.30 Telenotícies - El temps
15.05 Club super 3
15.30 Tarda de cine (D): «Pas perillós»
17.15 El salt
18.30 Roseanne (D)
19.00 Magnum (D)
20.00 Gol a gol
20.30 Telenotícies - El temps
21.00 El Ral·li París Dakar
21.10 30 minuts
21.40 Dallas (D)
22.25 Gran estrena: «La joia de la corona»
23.20 Innocent o culpable (D)
23.50 **SIGNES DELS TEMPS**

ESPÀIS FIXOS

DE DILLUNS A DIVENDRES:

10.20 Informació agrària
10.30 Universitat oberta (D)
12.30 A dalt i a baix (D)
14.00 T/N Comarques
14.30 Telenotícies - El temps
15.05 Bona cuina
20.15 Bona cuina

20.30 Telenotícies - El temps
21.05 Resum Ral·li París Dakar

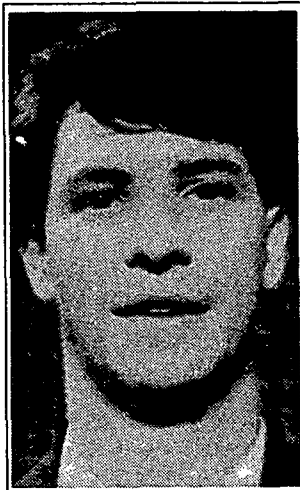
DILLUNS, 13

11.00 30 minuts
11.35 Això és massa
13.00 Riviera (D)
13.30 Cos a cos (D)
15.15 Gent del Barri (D)
15.40 Com a casa
16.45 Cagney i Lacey (D)
18.15 Club super 3
19.10 Katts i gos (D)
19.35 2/4 de Bachs
21.20 Betes i films
21.45 Pantalla (D): «La nit del generals»
00.15 Telenotícies - Diners
01.40 Kurt Vonnegut

DIMARTS, 14

11.00 Personal i intransferible
11.45 Dallas
13.00 Riviera (D)
13.30 Cos a cos (D)
15.15 Gent del Barri (D)
15.50 Com a casa
16.45 Cagney i Lacey (D)
17.30 Club super 3
19.10 Katts i gos (D)
19.35 2/4 de Bachs
21.20 Amor a primera vista

22.15 Avui per demà
22.45 Wolf (D)
23.30 Telenotícies - Diners
00.20 Bagdad cafe

DIMECRES, 15

11.00 Thalassa
11.30 Versió directa
13.00 Riviera (D)
13.30 Cos a cos (D)

15.15 Gent del Barri (D)
15.50 Com a casa
16.45 Cagney i Lacey (D)
17.30 Club super 3
19.10 Katts i gos (D)
19.35 2/4 de Bachs
21.20 Cinema 3: «Jocs de guerra»
23.10 L'informatiu cinema (D)
23.40 Telenotícies - Diners
00.30 Motor a fons

DIJOUS, 16

11.00 Vida salvatge (D)
11.45 Més enllà del 2000
13.00 Riviera (D)
13.30 Cos a cos (D)
15.15 Gent del Barri (D)
15.50 Com a casa
16.45 Simon i Simon
17.30 Club super 3
19.10 Katts i gos (D)
19.35 2/4 de Bachs
21.20 El joc del segle
22.35 Actual
23.35 Telenotícies - Diners
00.20 Temps de neu

DIVENDRES, 17

11.00 Aquest programa
11.30 Actual
13.00 Riviera (D)

13.30 Cos a cos (D)
15.15 Gent del Barri (D)
15.50 Com a casa
16.45 Simon i Simon
17.30 Club super 3
19.10 Katts i gos (D)
19.35 2/4 de Bachs
21.20 La vida en un xip
23.50 Telenotícies - Diners
00.50 Pel·lícula: «Barnum»

DISSABTE, 18

09.15 Sardanes
09.30 Club super 3
12.30 El joc del segle
14.00 Betes i films
14.30 Telenotícies - El temps
15.00 Bona cuina
15.10 Club Super 3
15.40 Tarda de cine: «Ningú no és perfecte»
17.30 El pare Dowling (D)
18.30 Katts i gos (D)
19.00 L'espantacells i la Sr. King
19.55 El perepunyets (D)
20.30 Telenotícies - El temps
21.00 Això és massa
22.00 Cine nit: «Doble cos»
23.50 Cine de mitjanit: «La historia de Jimmie Blacksmith»

TV
2

DIUMENGE, 12

08.00 Chocala
09.00 **SANTA MISSA**
09.45 Faules d'Europa
10.30 Cine para todos: «Pulgarcito»
12.00 Domingo deporte
15.30 Cine paraíso presenta (I): «Clamor de indignación»
17.05 Días de cine
17.25 Cine paraíso presenta (II): «Como un torrente»
19.45 Frecuencia pirata
21.00 L'informatiu
21.15 Llamadas a medianoche
22.00 Crónicas urbanas
23.00 Estudio estadio
00.00 Off cinema
01.45 Manhattan Transfer

ESPÀIS FIXOS

DE DILLUNS A DIVENDRES:

09.00 Pre-escolar
09.30 TV educativa
12.30 Pre-escolar
13.00 Clip clap video

DILLUNS, 13

07.30 Clip clap video
08.00 Dibuja-2
11.30 Connexió amb Madrid
13.30 Atac i gol
14.00 De otro mundo
14.30 Menjar bé
15.00 Cifras y letras
15.30 Documental
16.25 Redacció a la 2
16.30 Primera sessió: «La gata»

18.00 Falcon Crest
19.00 Peligrosamente juntas
20.00 L'informatiu vespre
20.30 Contrapunt
20.40 La barberia
21.15 Aquellos maravillosos años
21.45 Las chicas de hoy en día
22.15 La estrella es... la Universal: «Los pájaros»
00.00 Rapido
00.30 Cine club: «Caiga quien caiga»

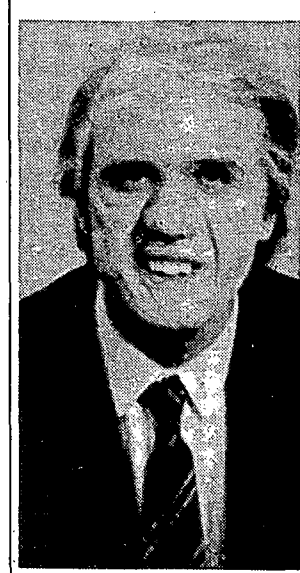
DIMARTS, 14

07.30 Clip clap video
08.00 Dibuja-2
11.30 Connexió amb Madrid
13.30 Xafarranxo
14.00 De otro mundo
14.30 Menjar bé
15.00 Cifras y letras
15.30 Documental
16.25 Redacció a la 2
16.30 Primera sessió: «Despacio forastero»
17.40 Balonmano
19.00 Peligrosamente juntas
20.00 L'informatiu vespre
21.30 Redacció de la 2
21.45 Las colecciones de la 2
23.30 Línea-900
00.00 Buscarse la vida en Madrid
00.30 Cine club: «Pastel de sangre»

DIMECRES, 15

07.30 Clip clap video

08.00 Dibuja-2
11.30 Connexió amb Madrid
13.30 Xafarranxo
14.00 De otro mundo
14.30 Menjar bé
15.00 Cifras y letras
15.30 Documental
16.25 Redacció a la 2
16.30 Primera sessió: «Amok»
18.00 Falcon Crest

19.00 Peligrosamente juntas
19.40 Balonmano
21.00 Redacció de la 2
21.15 Documental
22.15 El supercine de la 2:

«Dulce país»
00.00 Imágenes perdidas
00.30 Cine club: «Enrique V»

DIJOUS, 16

07.30 Clip clap video
08.00 Dibuja-2
11.30 Connexió amb Madrid
13.30 Xafarranxo
14.00 De otro mundo
14.30 Menjar bé
15.00 Cifras y letras
15.30 Documental
16.25 Redacció a la 2
16.30 Primera sessió: «Cuando se quiere de veras»
17.55 Balonmano
19.15 Peligrosamente juntas
20.00 L'informatiu vespre
20.05 Baloncesto
21.30 Redacción de la 2
21.45 Matrimonio con hijos
22.15 Dijous cinema: «No todo el amor es hermoso»
00.00 Metropolis
00.30 Cine club: «Gran Casino»

DIVENDRES, 17

07.30 Clip clap video
08.00 Dibuja-2
11.30 Connexió amb Madrid
13.30 Xafarranxo
14.00 De otro mundo
14.30 Menjar bé
15.00 Cifras y letras
15.30 Documental
16.25 Redacció a la 2
16.30 Primera sessió: «Las

noches de Cleopatra»
18.00 Falcon Crest
19.00 Peligrosamente juntas
20.00 L'informatiu vespre
20.30 Contrapunt
21.15 Literal
22.10 El mirall: «Anna y Cristina»
01.30 Va de cine
01.15 Cine club: «Un amor de Berlioz»

DISSABTE, 18

08.00 España en solfa
09.00 Tendido cero
09.30 Xafarranxo
10.00 Cara B
10.30 Cine para todos: «Tormenta en el Pacífico»
12.00 Economía en la 2
12.30 Barcelona olímpica
13.00 Atac i gol
14.30 L'informatiu
15.30 Ponte las pilas
16.30 NBA
18.30 Camino de San Diego
19.00 Pista de estrellas
19.45 Promociones
20.00 L'informatiu
20.30 Resum setmanal
21.00 Programa por determinar
21.45 Programa por determinar
23.45 La tabla redonda
01.00 Glasnost
01.30 Programa por determinar

canal
3

DIUMENGE, 12

12.55 Hoquei patins
14.30 Voleibol
15.30 Gol a gol
16.00 Futbol americà
16.50 Moments olímpics
17.00 NBA
18.00 Bàsquet
19.55 L'equalitzador
20.45 Thalassa
21.30 Gol a gol
23.45 Canal 34
00.45 Informe mundial CNN

ESPÀIS FIXOS

DE DILLUNS A DIVENDRES:

19.45 Moments olímpics
20.20 Sputnik TV

17.15 Gradul's, ara pot
17.45 Universitat oberta
18.10 Victor
18.30 Planeta terra
19.50 Tot l'esport
20.15 Cliptoman
21.25 Gent del barri
21.55 Mil paraules
22.00 Les notícies del 33
22.15 El temps
22.20 Diners

DILLUNS, 13

19.20 Basquetmanía
19.45 Moments olímpics
20.20 Sputnik TV

22.30 Segle XX
23.30 L'hora d'alfred Hitchcock

DIMARTS, 14

19.20 Basquetmanía internacional
20.20 Romans a Britània
20.50 Sputnik TV
21.20 Sorteig Super 10
22.30 Versió directa
23.30 Star trek, la nova generació

DIMECRES, 15

19.20 Motor a fons
20.20 Romans a Britània
20.50 Sputnik TV

21.20 Sorteig Lotto 6/49
22.30 60 minuts
23.30 Els intocables

DIJOUS, 16

19.20 Temps de neu
20.20 Romans a Britània
20.50 Sputnik TV
21.20 Sorteig Super 10
22.00 Fila 3: «L'enterrament prematur»
23.50 Una caseta al camp

DIVENDRES, 17

19.20 Futbol 92
20.20 Romans a Britània

20.50 Sputnik TV
22.30 Tres catorze setze
23.15 Jazz & Co
00.15 Mister Ed

DISSABTE, 18

13.10 **SIGNES DELS TEMPS**
14.00 Vibria
14.15 Més enllà del 2000
15.10 Personal i intransferible
16.00 Esports
19.45 Futbol
22.00 Esports al 33
22.05 Telenotícies
22.25 El temps
22.30 Opera

TV
1

DIUMENGE, 12
08.00 Informe semanal
09.00 **TIEMPO DE CREER**
09.15 Tele-expo
09.30 **PUEBLO DE DIOS**
10.00 **EL DIA DEL SEÑOR - SANTA MISA**
11.00 Campo y mar
11.30 El hombre y la industria
12.30 Un, dos, tres...
14.35 Dibujos animados
15.00 Telediario-1
15.35 El retorno d'Artacán
16.00 Sesión de tarde:
«El caballo con traje de franela gris»
18.00 El tiempo és oro
19.00 Juego de niños
19.30 Telefilme
20.30 Telediario-2
21.05 Juzgado de guardia
21.30 Domingo cine: «El juego de la sospecha»
23.10 Fuego y agua
00.40 Arte y artistas flamencos
01.10 Rockpop

ESPAIS FIXOS

DE DILLUNS A DIVENDRES:
07.35 Informativos en inglés
08.00 Avance telediario
08.05 Cada mañana
09.00 Avance telediario
12.10 Amor prohibido
12.55 Avance telediario
14.00 L'Informatiu migdia
15.00 Telediario-1
17.30 Avance Telediario
20.30 Telediario-2

DILLUNS, 13
09.05 Sesión matinal
13.00 Teleuna
13.30 Belleza i poder
14.30 No te rias que es peor
15.35 Rubi
16.30 Pasa la vida
18.00 Juego con nosotros
19.30 V
21.05 El precio justo
22.35 La piovera
23.50 En portada
00.20 Diario noche
00.40 Cine de medianoche

DIMARTS, 14

09.05 Sesión matinal
13.00 Teleuna
13.30 Belleza i poder
14.30 No te rias que es peor
15.35 Rubi
16.30 Pasa la vida
18.00 Juego con nosotros
19.30 V
21.05 Videos de primera
21.40 Sesión de noche con...
José Luis López Vázquez y Gracita Morales
23.15 Orden especial
23.20 A debate
00.20 Diario noche
00.40 Punto de vista
00.50 Semblanzas
01.45 **TESTIMONIO**

DIMECRES, 15
09.05 Sesión matinal
13.00 Teleuna
13.30 Belleza i poder
14.30 No te rias que es peor
15.35 Rubi
16.25 Pasa la vida
18.00 Juego con nosotros
19.30 V

21.00 Noche de Humor: «Las chicas de oro»
21.35 Camarena
23.10 Grandes relatos
00.00 Diario noche
00.20 Punto de vista
00.30 Criaturas de Dios

DIJOUS, 16
09.05 Sesión matinal
13.00 Teleuna
13.30 Belleza i poder
14.30 No te rias que es peor
15.35 Rubi
16.25 Pasa la vida
18.00 Juego con nosotros
19.30 V
21.05 Primero izquierda
22.15 El primi-juego
22.30 Estrenos TV
00.20 Diario noche
00.25 Punto de vista
00.35 A pie de pagina

DIVENDRES, 17
09.05 Sesión matinal
13.00 Teleuna
13.30 Belleza i poder

14.30 No te rias que es peor
15.35 Rubi
16.30 Pasa la vida
18.00 Juego con nosotros
19.30 V
21.05 Un, dos, tres...
23.30 El autopista
00.00 Diario noche
00.15 Alucine

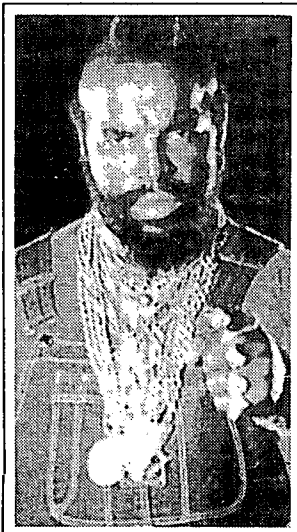
DISSABTE, 18
08.00 Primero izquierda
09.00 **ULTIMAS PREGUNTAS**
09.30 Concierto del Sábado
11.00 La tabla redonda
12.00 Visto y no visto
13.00 Encuentro juvenil con Banesto
14.00 Rockpop
15.00 Telediario-1
15.35 Dibujos animados
16.00 Sesión de tarde
18.05 Club Disney
19.35 Amigos olímpicos
20.30 Telediario-2
21.05 Informe semanal
22.00 Sábado cine
01.45 En escena

antena
3

DIUMENGE, 12
06.00 Oh video
06.30 Centímetros cúbicos
07.15 3 de A3
08.00 Noticias
08.03 La guardería del domingo
09.30 El gordo
11.00 Fútbol sala
12.30 Fútbol americano
14.30 Peyton Place
15.00 Noticias
15.30 El programa de Hermida
18.00 Polvo de estrellas (I): «La conquista del Oeste»
20.03 La familia Newton
20.30 Noticias
21.00 El gordo
22.30 Noticias
22.35 Noche de lobos: «Phantasma»
00.30 Noticias del deporte
00.45 El programa de Hermida

ESPAIS FIXOS
DE DILLUNS A DIVENDRES:
07.30 Aula-3
08.00 La guardería
09.30 Tan contentos
09.45 La salud

10.00 El oro y el barro
12.03 Santa Barbara
13.03 Bonanza
14.03 Noticias regionales
14.30 Cosas de casa
15.00 Noticias

17.50 Teletienda
18.00 La merienda
19.40 La ruleta de la fortuna
20.30 Noticias

DILLUNS, 13
07.00 Los protectores
15.30 Leonela
16.15 Telecine: «Los amigos»
18.30 Salvados por la campana
21.00 El equipo «A»
22.01 La película del lunes: «Castillo de naipes I»
00.15 Hombres de azul
02.15 Pasarela

DIMARTS, 14
07.00 La llamada del oeste
15.30 Leonela
16.15 Telecine: «Reportaje peligroso»
19.15 Un hombre de familia
21.00 El coche fantástico
22.00 La película del martes: «Castillo de Naipes II»
00.15 Mancuso
01.15 Hospital general
02.00 Pasarela
02.45 Aula 3

DIMECRES, 15

07.00 Un hombre en casa
15.30 Leonela
16.15 Telecine: «El único camino»
18.30 Superforce
21.00 Nuevos policías
22.01 Cinturón negro: «Las Vegas, dos superpolicías»
00.00 Noticias
00.15 En el calor de la noche
01.15 Hospital general
02.00 Pasarela
02.45 Aula 3

DIJOUS, 16
07.00 La llamada del Oeste
15.30 Leonela
16.15 Telecine: «La mini tía»
19.15 Historias de Marshall
21.00 Cop rock
22.01 Farmacia de guardia
22.30 De tú a tú
00.15 Lou Grant
01.15 Escuela de periodismo
02.00 Pasarela
02.45 Aula - 3

DIVENDRES, 17
07.00 Aventuras en el lago
15.30 Leonela

16.15 Telecine: «Operación Mata-Hari»
19.15 El príncipe Bel Aire
21.00 Nuevos policías
22.01 Tras la pista del crimen
23.45 La clave
01.45 Cine de madrugada: «Buscando el éxit»

DISSABTE, 18
07.00 La llamada del oeste
07.30 Aula 3. Sala de concierto
08.00 De tú a tú
09.30 La guardería del sábado
11.00 Polvo de estrellas (I): «El hombre de Kiev»
13.00 Centímetros cúbicos
14.03 Noticias regionales
14.30 Los héroes de Hogan
15.00 Noticias
15.30 El programa de Hermida
18.00 Teletienda
18.10 Polvo de estrellas (II): «Siete ciudades de oro»
20.03 Chicas con clase
20.30 Noticias
21.00 3 de A3
22.03 Polvo de estrellas (III): «La pimpla»
00.30 «La ciega de Sorrento»
01.45 El programa de Hermida

tele
5

DIUMENGE, 12
07.20 Entre hoy y mañana
08.00 Superguay del domingo
10.30 Pressing catch
11.00 Arco iris
11.30 La 5ª Marcha
12.00 El Sheriff chillado
13.05 Helicóptero
14.00 «Que gente tan divertida!»
15.00 Humor amarillo
15.30 Cine fiesta: «El oro de nadies»
17.30 «Que gente tan divertida!»
17.55 Tutti frutti
19.00 «Vivan los novios!»
19.30 Sensación de vivir
20.30 Misterio para tres
21.30 Vip noche
24.00 Entre hoy y mañana
24.40 Colombo
02.00 «Que pasada!»
02.50 «Hablando se entiende la basca?»

ESPAIS FIXOS
DE DILLUNS A DIVENDRES:
07.15 Entre hoy y mañana
08.00 Desayuna con alegría
09.20 «María, María»
10.05 Vacaciones en el mar
12.55 Entre platos anda el juego
13.30 «... A mediodía alegría»
14.00 Dos fuera de serie
14.30 «Inés Duarte, secretaria»
15.30 Remington Steele
16.30 Viente de alquiler
17.20 Super Guay
19.00 Vip Guay
19.30 «Hablando se entiende la basca?»
20.00 Hoy
20.05 Su media naranja

20.45 Telecupón
21.00 Manuela
DILLUNS, 13
11.00 Cine Vacaciones: «Las etiqueta de enrique»
22.00 Gran pantalla: «Robocop»
23.45 Entre hoy y mañana
24.25 «Hablando se entiende la

gente?»
01.55 Arco iris
02.25 El inspector Derrick

DIMARTS, 14
11.00 Cine Vacaciones: «El retorno del marino»
22.00 Gran pantalla TV
00.15 Entre hoy y mañana
02.00 Chicas con las chicas

02.30 El inspector Derrick
DIMECRES, 15
11.00 Cine corazón: «Ya no te conozco, cariño»
22.00 Cine 5 estrellas:
00.00 Entre hoy y mañana
00.45 Fútbolísimo
00.25 «Hablando se entiende la basca?»

DIJOUS, 16
11.00 Cine corazón: «La armada brancaleone»
22.00 Silencio, se ríe: «Yo soy fulana de tab»
23.40 «Que gente tan divertida!»
00.15 Entre hoy y mañana
01.00 Noche de miedo: «Los ojos del gato»
02.40 «Hablando se entiende la basca?»

DIVENDRES, 17
11.00 Cine corazón: «Macho Callahan»
22.00 Sensación de vivir
23.00 Tutti frutti
00.15 Entre hoy y mañana
01.00 «Hablando se entiende la gente?»

DISSABTE, 18
07.30 Entre hoy y mañana
08.00 «Superguay sábado»
10.30 Las chicas con las chicas
11.00 Humor amarillo
11.30 Pressing catch
12.05 El sheriff chillado
13.00 Telecinco, ¿Digame?
15.00 Campeones
15.30 Cine fiesta: «El secreto de los incas»
17.30 Vip noche
19.00 Vivan los novios
19.30 «Hablando se entiende la basca?»
20.00 Inés Duarte, secretaria
21.00 Manuela
22.05 Humor cinco estrellas
24.15 Entre hoy y mañana
01.00 Pressing boxeo
02.00 Vip noche

COMENTARI TV

Televisió, sexe i amor

No m'agrada criticar i molt menys treure a rel·liu els punts febles dels altres però hi ha moments en què per curar, per fer net s'ha de parlar clar. Ja fa temps que volia fer alguna observació d'aquests programes i no tant sols per a mi sinó també per tots els comentaris que m'arribaven des del carrer i dels nostres associats.

No tindria raó si no acceptés que el sexe forma part de l'ésser humà i de la seva comunicació afectiva i per tant és quelcom molt important en el seu desenvolupament. Però quan veig segons quins programes que rebaixen la condició humana a la purament animal sento pena. Quina és la visió de l'amor que té el jovent, que tenim tots plegats avui dia? Si és la de trobar les coses fàcils, la d'anar pel que ens resulta més còmode, la de buscar només el plaer penso que anem errats. Aviat ens trobarem buits i mancats d'allò més fonamental en les relacions: l'amor.

De l'amor jo en tinc més un concepte d'entrega i sacrifici i també perquè no d'un plaer compartit, però no en un cercle tancat entre dos i que no es reparteix ni fa goig.

El veritable amor és generós i de dos, en fa tres, quatre o dos mil per això és pot estimar plenament amb molta passió i sexe i també sense sexe i sense passió però sempre quan el més important és la persona que tenim al davant respectant-la i sabent que és un ésser individual irrepitible que és mereix tota la nostra consideració.

Per dissort últimament els mitjans de comunicació no contribueixen gaire a aquesta visió més humana i més ennobidora del sexe i de l'amor. Després ens estranyarem que...

■ Mercè Pérez i Lorda

Telespectadors Associats de Catalunya
Plató 14, entl. 2ª - Tel: 200 13 39 - 08021 BARCELONA

Petits anuncis

VARIS

RESIDÈNCIA 3ª EDAT. C/ Alt de Gironella, 44 Barcelona. Torre amb les comoditats i serveis necessaris per a la gent gran: sala d'estar espaiosa, ascensor, calefacció, menjars adequats, jardí i metge. Tel. 202 04 50

ES LLOGEN habitacions noies. Zona Indústria-Gaudí. Tel. 405 30 42 de 14 a 16.30 i de 21 a 22 h.

TENIR CURA Sra. o Sr. o nens, amb experiència i estimació. De dilluns a divendres. Ref. pròpies, i església parroquial. Truqueu Jordi. Tel. 423 61 89 de 14 a 15 h.

S'OFEREIX Sr. culte 50 anys do de gent per a treballs auxiliars d'oficina i preferiblement botiga. Experiència, seriositat i referències. Truqueu al Tel. 212 54 75 de 2 a 5 i de 21 a 24

SRTA. 39 anys catòlica practicant desitja conèixer jove de 39-41 anys d'iguals característiques, fins seriosos. Socorro Solà. Llista de Correus 08540 Centelles.

S'OFEREIX Sra. 43 anys per atendre i acompanyar persona sola anciana o malalta, tardes. Experiència i seriositat, amb referències. Tel. 212 54 75

NOVA RESIDÈNCIA 3ª EDAT: assistència med. sanitària. Ambient familiar, hab. individual i col·lectiva. Vista excel·lent, preus raonables. Tel. 418 80 76

SENYORA viuda s'ofereix per fer companyia a persona gran. Truqueu a partir de 9 de la nit al Tel. 308 42 78

El Servei Colònies de Vacances necessita un matrimoni per neteja i vigilància d'un Alberg Juvenil a Barcelona. Contracte pels dos. Possibilitat d'habitatge, interessats Tel. Sra. Marta 430 16 06

SARGIDORA roba i punt. Tel. 213 62 91 de 9 a 13 i de 17 a 19.30 h.

Si voleu anunciar, ompliu la BUTLETA D'INSERCIÓ a base d'una lletra per quadrat, deixant un espai en blanc entre cada paraula i envieu-ho junt amb un taló nominatiu de l'import total del vostre anunci a CATALUNYA CRISTIANA carrer València, 244. 2ª. 08007 Barcelona.

NOM
ADREÇA
POBLACIÓ TEL
PREU LÍNEA SETMANES

125 pts.
250 pts.
375 pts.
500 pts.
625 pts.
750 pts.
875 pts.

Calculeu l'import que haureu d'abonar, multiplicant el preu de l'anunci pel nombre d'insercions.

Adjunteu un taló o gir postal a nom de CATALUNYA CRISTIANA c/. València, 244. 2ª. 08007 Barcelona

FAX

Catalunya Cristiana

215 28 05

DESITJO ampliar col·lecció calendaris de butxaca. Pilar Agorreta. C/ Riera de Sant Miquel, 75, 1r. 1a. 08006 Barcelona.

VDA. Catòlica desitja relació fins seriosos amb Sr. 50-55 anys catòlic nivell socio-cultural mitjà alt. Apart. correus 23422. 08080 Barcelona.

SRTA. desitjaria trobar residència religiosa per a residir. Pensió completa. Tel. 301 1446 de 9 a 10 matins. Sra. Teresa. Urgent

NOIA 36 anys desitja conèixer jove solter amb fins matrimonials que visqui a Barcelona. Tel. 236 43 40 de 22.30 a 24 h. Mª Lluïsa

CATÒLICA practicant 30 anys vol conèixer noi fins seriosos que visqui a Tarragona. Escriuiu apart. 1242 - 43080 Tarragona.

ABERGA necessitem PIS d'uns 115m2 (tres habitacions de 12m2 i dues de 8m2). Amb garatge. Cèntric, amb sol. No importa sigui vell -digne-. COMPRARÍEM o llogaríem a preu raonable, tel. 820 61 93. Francesc

PROFESSORA EGB i psicòleg. Classes particulars pels qui necessiten ajuda. Experiència i dedicació. També classes català adults. Tel. 453 14 41

A NOIA mística i espiritual per a aventura interior. Carlos Martínez. A. Elias Pagés, 25, 2n. 08035 Barcelona

MATRIMONI per tenir cura casa colònies zona Molà. Tel. 830 07 84 - 830 02 26

SOLTER 45 anys situat, busca Sra. per a fins seriosos. Escriure apartat 465. 08080 Barcelona

VENC maq. escriptura Triumph elect. o no. maq. comptar elec. copiadora Triumph i taules respect. taula despatx, vidre damunt, 4 calaixos. Tel. 232 69 09

FAIG classes de dibuix també per correspondència. Tel. 593 90 79

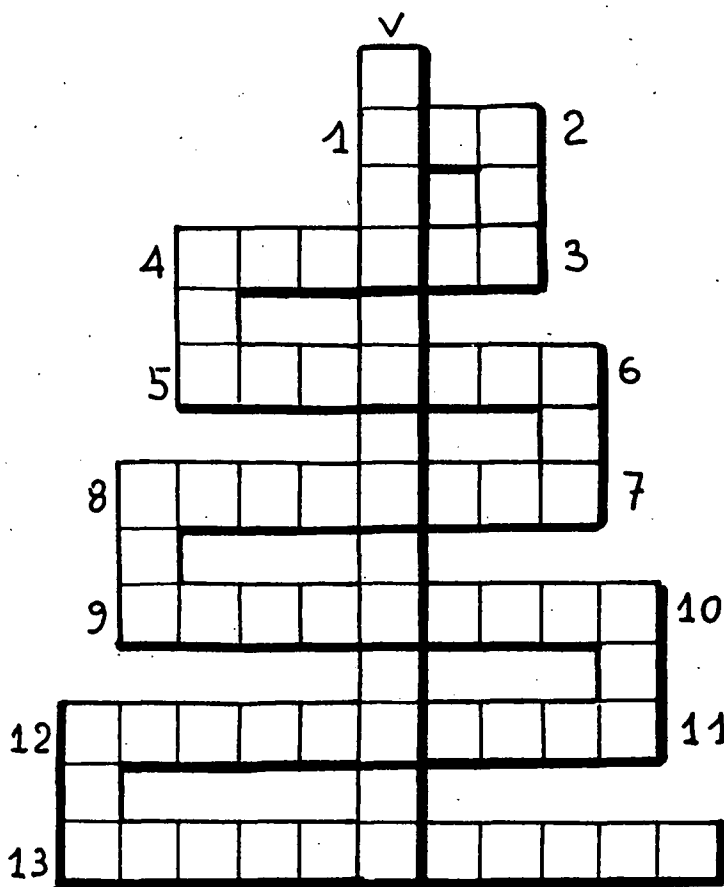
Passatemps

Dijous, 9 de gener de 1992

23

ENCREUATS

per Rosa Collell

LA SERP

Cercar la paraula de la línia vertical, segons definició i en forma de serp enrotllada, anar fent els altres mots, segons la numeració i coincidir tots amb la lletra de la vertical.

LA VERTICAL: D'acord amb la Constitució.-

- 1- Org. de les Nacions Unides.-
- 2- Estats Units d'Amèrica.-
- 3- Que passa ànsia.-
- 4- En una transcripció hom ho posa entre parèntesi al costat d'un mot equivocat a fi que no sigui atribuïda al transcriptor.-
- 5- Dit d'aquell qui menja carn humana.-
- 6- Flor heràldica.-

7- Col·locarem algú o alguna cosa en un lloc.

- 8- Mil noranta-nou.-
- 9- Substància que hom posa als aliments per millorar el sabor.-
- 10- Banquet.-
- 11- Tumor d'evolució lenta fet per cordons en forma de xarxa.-
- 12- Habilitat.-
- 13- Aquells qui fan titelles.-

Solució

Vertical: Constitucional. 1- ONU. 2- USA. 3- Ànsia. 4- Sí. 5- Canibal. 6- Lis. 7- Situar. 8- MIC. 9- Condiment. 10- Tec. 11- Cilindroma. 12- Art. 13- Titelles.

SOPA DE LLETRES

per Montserrat Albert

Continuem amb els dibuixants-il·lustradors. Busquen 7 més (2)

ROSERQUESS
OSPOUTEYIA
ALPAREISTR
MAOLSLOAAA
INIQUELISDI
MARQUESAHS
OCEIGXLCEH
SASOOGPIYI
AOLLNLLUIS
ISAIREVALL

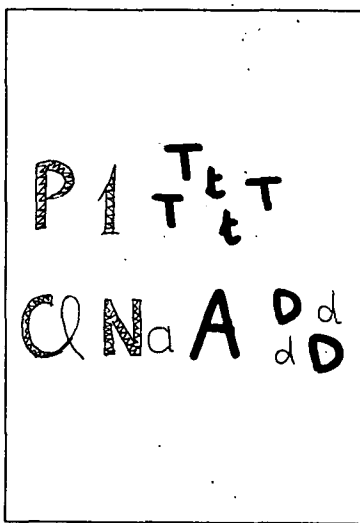
SATREVAL
L
OG
LCE
S
MARQUESA
S
A
S
L
S

Llavertas - Nogues - Marqués - Canals - Inglada - Casas - Elies

JEROGLÍFIC

per Núria Albert

Què vols menjar?

Solució al 641

n oest ic be
no estic bé

FILATÈLIA

per Enric Graupera

Bisbe i periodista

Segell mexicà del 1944. Juan Ignacio Castorena i Ursua, nasqué a Zacatecas el 1668, i morí a Mèrida (Yucatán) el 1733 Estudià al col·legi de San Ildefonso i a la Universitat de Mèxic; després vingué a Espanya, a la Universitat d'Àvila, on aconseguí el grau de doctor en Teologia. De retorn a Mèxic fou nomenat canonge de la catedral, professor de Sagrada Escriptura i capellà honorari de Carles II. El 1730 fou consagrat bisbe de Yucatán. L'any 1720, fundà el primer periòdic a Mèxic. Publicà moltes obres sobre temes religiosos; un de les més importants és: "Commentaria in Evangelium".

ESCACS

per Jaume Mora

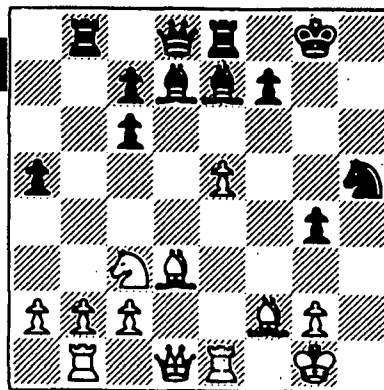
DIAGRAMA 411

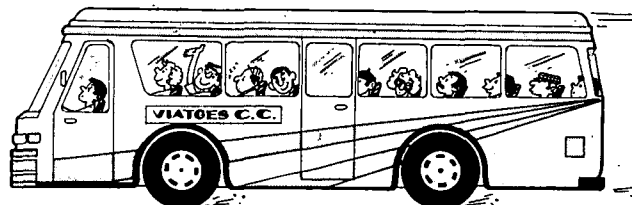
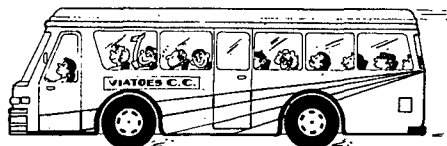
Blanques juguen i guanyen

Quan una posició s'aguantava amb cordills ja se sap: només cal tallar-los.

Solució al diagrama 410

1 Ag5-f6 Cc6-e7, (Cd8, 2 Dh6 Ce6, 3 Cg5) 2 Cf3-h4 1-0

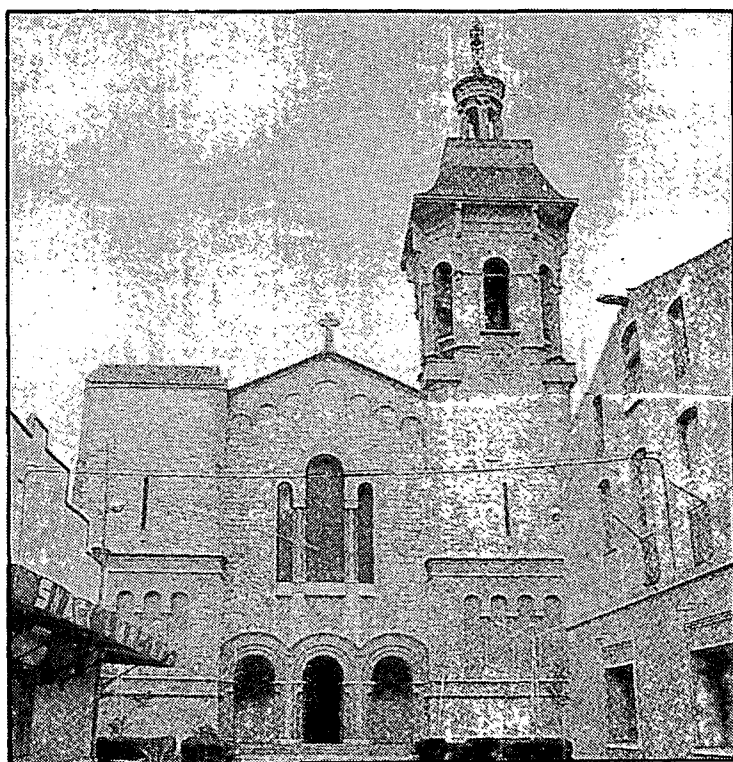
LXXVIII VIATGE CULTURAL

Dia 26 de gener de 1992

SANT BENET DE BAGES, ARTÉS, SANTA MARIA D'OLÓ I L'ESTANY

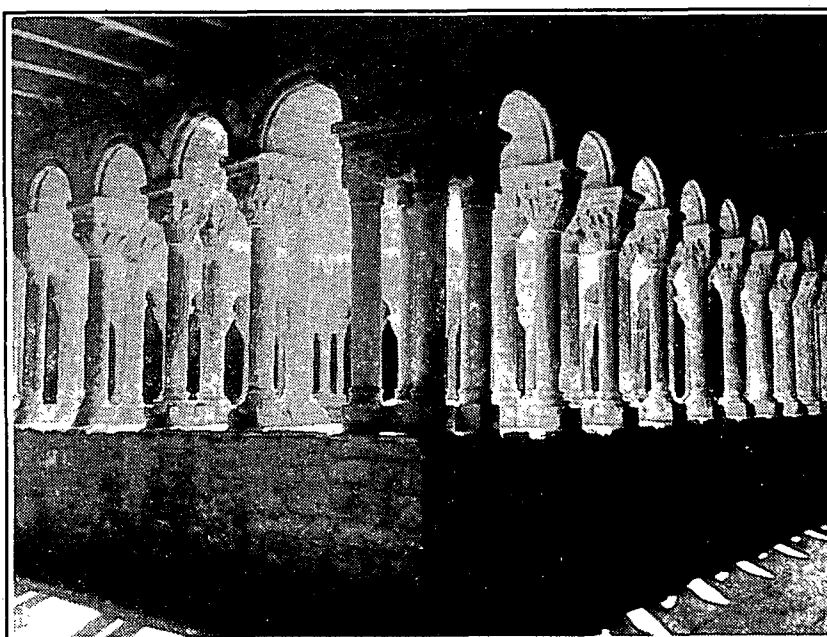

El monestir
de Sant
Benet de
Bages

Església
parroquial
d'Artés

Aquesta visita ens permetrà
admirar els monastirs de Sant
Benet de Bages i Santa Maria
de L'Estany, i el retaule
barroc de la parròquia de
Santa Maria d'Oló

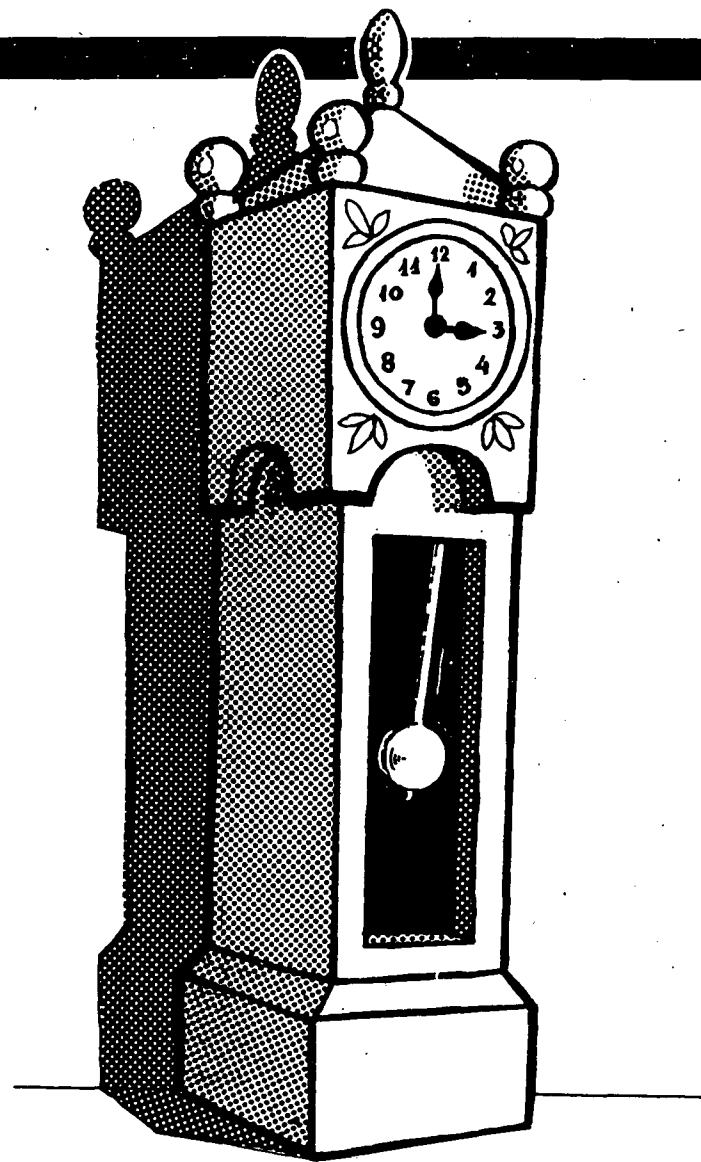
El recollit claustre
del monestir de
Santa Maria de
L'Estany

Preu: 3.500 ptes., comprenent viatges, visites,
propines, sorteig de llibres i dinar al restaurant.
Sortida a les 8.30 en punt. Carrer de Balmes-
València. Per reserves de places truqueu al tel. 215
27 84 Sra. Roser.

**DINAREM
AL
HOSTAL GRAU
L'ESTANY
Tel. 830 08 51
BARCELONA**

Preguem als participants en els viatges
culturals de CATALUNYA CRISTIANA, que
assisteixen a la missa vespertina del dissabte,
en els seus llocs de costum, ja que no podem
garantir la tornada, en hora hàbil per complir
el precepte dominical.

AVÍS La direcció del Viatge Cultural es reserva el dret d'anul·lar l'excursió i de modificar l'itinerari anunciat, durant el viatge, si las circumstàncies ho aconsellen.

El rellotge

per Anna

Són les vuit del matí.
El sol li diu a la Mònica: "Ja sóc aquí".

Ja són les nou. Tots cap a escola.
La Mònica és prou gran i hi va tota sola.

Són les deu. Si a classe ets distreta,
mai no aprendràs el dibuix ni la lletra.

Anem cap al pati, ja són les onze.
Bona minyona, la Mònica esmorza.

Són les dotze. El sol somriu.
Els pardals, juganers, volen del niu.

Tornem cap a casa. Ja és més de la una.
Somriu la nostra Verge, de pell tota bruna.

Les dues. A la taula i al llit,
al primer crit.

A les tres sortim al carrer.
Abans d'anar a escola saludem el carter.

A l'església toquen quatre campanes,
i els més petits aprenen a ballar sardanes.

S'ha acabat l'escola, ja són les cinc.
Espera'm mare, que de seguida vinc.

Després de fer els deures, que ja són les sis,
la mare ens ha fet un magnífic pastís.

A l'hivern, ja és fosc a les set,
i el conte d'avui, ja està fet.

¿Oi que fóra interessant que cadascú de vosaltres posés color als dibuixos de "L'EIXERIT"?

BABAR

i els seus amics d'excursió

Basat en els personatges creats per Jean i Laurent de Brunhoff

Ha tornat a sortir el sol i l'

saluda els excursionistes en sortir del bosc.

Una se'n va corrents quan els veu,

i deixa estar el que menjava: un.

- Què t'hi jugues que no els capes de tocar

aquesta - diu Pom a Alexander.

- Fem de tornar - diu Babar -, que es fa tard!

Tot hom s'entrete, per fer durar més l'excursió.

- Espera - diu Flora -, li dono menjar al

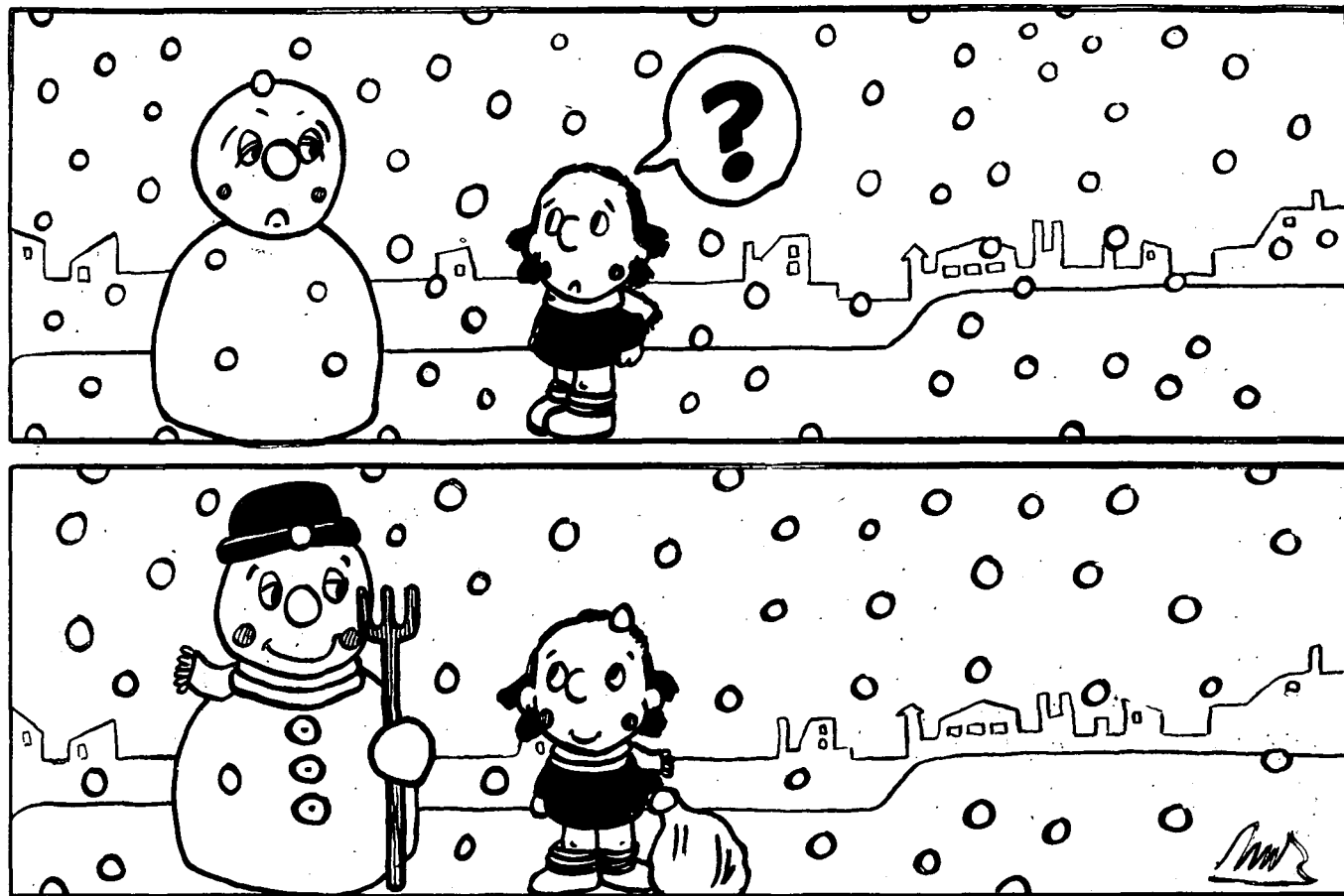
- Jo ja sé que menjarem per sopar - diu Zefir -

Ens repartirem aquest bolet tan gros! Mmmm!

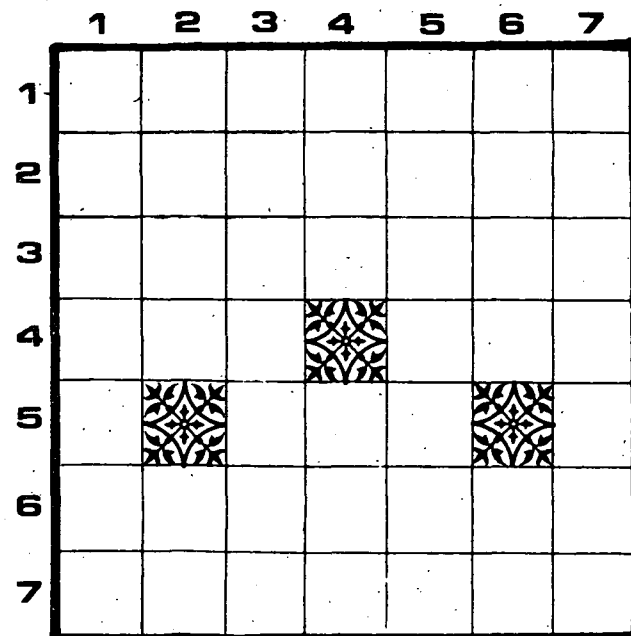

BABAR TORNA DE LA MAD'EDICIONS BEASCOA

Avet Set - Avet Set -

Mots encreuats

Horizontals:

- 1.— Unes quantes fan un equipatge. 2.— Amuntagaré. 3.— Te n'adonaràs. 4.— A.r. Au domèstica. A.r. Nom de lletra. 5.— A.r. Donar. 6.— A.r. Ho faré amb el bisturí i altres instruments per a curar un mal. 7.— A.r. Uneix-les en matrimoni.

Verticals:

- 1.— Ordenaves. 2.— A.r. Trofeu esportiu i pal del joc de cartes. Nota musical. 3.— Zona d'un país que toca al mar. 4.— Nom de lletra. A.r. Ho va ésser. 5.— Les que tenen defectes. 6.— A.r. No ho desfaré sinó tot al contrari. Es bo amb tomàquet i sense. 7.— A.r. Comandes, encàrrecs.

JOAN PALAU I VERA

El moviment pedagògic de l'Escola Nova s'estengué pels països democràtics d'Europa a finals del segle passat. El fonament d'aquest tipus d'escola era l'activitat. Creien els seus propugnadors que el nen no podia ser només un receptor passiu i obligat de coneixements, sinó que la seva participació activa li faria més planer i eficaç el camí de la seva formació. En comptes d'una escola autoritària basada en la disciplina formal, una escola capaç de captar l'interès del nen; on aquest s'hi trobés bé; o fins i tot s'hi divertís. A Catalunya aquestes idees hi entraren aviat i els seus grans impulsors —el belga Decroly, la italiana Montessori— feren estades a casa nostra i hi trobàren molt bona acollida dels nostres pedagogs. Un dels primers a adoptar aquests nous mètodes fou en Joan Palau i Vera, que el 1905 fundà a Sant Gervasi de Cassoles el Col·legi MONT D'OR basat en els ensenyaments de la doctora Montessori —per als més petits— i de Decroly per a l'ensenyament primari. En Joan Palau havia estudiat a Roma amb la doctora Montessori —becat per la Diputació de Barcelona— i per això la seva primera experiència del mètode pedagògic d'aquella la realitzà a la Casa de Maternitat barcelonina. Va publicar diversos treballs pedagògics el darrer dels quals, sobre la seva experiència a La Maternitat, veié la llum el mateix any de la seva mort, el 1919.

Busquem l'evangeli del diumenge: Evangeli segons sant Lluç, capítol 3, versets del 15 al 16 i 21 i 22 (Lc 3:15-16,21-22).

Reflexionem: 1. Joan aconsegueix la seva missió: preparar el cor del poble perquè escolti Jesús i el reconegui com a Salvador. Crida el poble a penedir-se dels pecats i com a signe extern d'aquest penediment fa el ritu de l'aigua; ho feien en el riu Jordà i li donaven el nom de "baptisme" que vol dir "bany".

2. Joan anuncia el futur Baptisme cristià, que com tots els sagraments cristians, no es pas un simple signe extern, sinó que ens fa fills de Déu i ens posa en comú-unió amb Jesucrist.

3. També en el nostre baptisme Déu ens mira i ens crida com a fills seus. També en el nostre baptisme s'obre el cel i ens és atorgat l'Esperit Sant. I així som també enviats a donar testimoni de Jesús a les nostres germanes i germans.

■ El mossèn

JESÚS ENS PARLA

Avet Set esllips per a nenes i nens

LECTURES DEL DIUMENGE

BAPTISME DEL SENYOR Cicle litúrgic "C"

"AQUÍ TENIU EL MEU SERVENT EN QUI S'HA COMPLAGUT LA MEVA ÀNIMA"

Aquest text és el començament de l'anomenat "primer cant del servent del Senyor". En aquest "cant", i en els altres tres que ens dona el profeta Isaïes, el Nou Testament hi ha trobat un anunci de la persona de Jesús, Jesús és, veritat, el Fill que ha vingut, com un servent, a fer la voluntat del Pare que l'ha enviat.

El començament del text del profeta el retrobem a l'evangeli, en la "veu del cel" que es fa sentir després del baptisme de Jesús al Jordà. I és que Jesús, amb tota la seva vida i ministeri, ha fet exactament el que Isaïes anunciava del Servent del Senyor, ple de l'Esperit: en la humilitat i la fermesa de la creu, ha portat l'alliberament per a tothom.

Lectura del llibre del profeta Isaïes (24:1-4.6-7)

Així diu el Senyor: "Aquí teniu el meu servent, de qui he pres possessió, el meu estimat, en qui s'ha complagut la meua ànima. He posat en ell el meu Esperit perquè porti el dret a les nacions. No crida ni alça la veu, no es fa sentir pels carrers; no trenca la canya que s'esberla, no apaga la flama del ble que vacil·la; porta el dret amb fermesa, sense defallir, sense vacil·lar, fins haver-lo implantat a la terra, fins que les illes esperin les seves decisions.

Jo, el Senyor, t'he cridat bondadosament, et prenc per la mà, t'he configurat i et destino a ser aliança del poble, llum de les nacions, per tornar la vista als ulls que han quedat cecs, per treure de la presó els encadenats i alliberar del calabós els qui vivien a la fosca".

"QUE EL SENYOR BENEIXI EL SEU POBLE AMB EL DO DE LA PAU"

El salm 28 és considerat com un dels més antics del salteri. És un càntic a la presència misteriosa de Déu. En el context de la festa d'avui, les paraules del salm canten la presència del Fill de Déu en les aigües del Jordà, manifestada per l'Esperit i per la "veu del Senyor", el Pare del cel.

El baptisme de Jesús anuncia el seu misteri pasqual, d'on vindrà la pau, pel perdó dels pecats; aquesta pau amb Déu és el que participem pel baptisme en el nom de Jesús.

Salm 28: 1-2, 3ac-4, 3b i 9b-10 (R.: 11b)

Doneu al Senyor, fills de Déu, doneu al Senyor glòria i honor, honoreu el Senyor, honoreu el seu nom, adoreu el Senyor, s'apareix la seva santedat.

R.: Que el Senyor beneixi el seu poble amb el do de la pau.

La veu del Senyor es fa sentir sobre les aigües, ve el Senyor sobre les aigües del Jordà. La veu del Senyor és potent, la veu del Senyor és majestuosa. R.

NOTA: També es poden llegir les lectures corresponents a l'any "C": Is 40:1-5, 9-11; Salm 103; Tt 2:11-14; 3:4-7

El Déu majestuós fa sentir el seu tro i al seu palau tot canta: Glòria! El Senyor té el soli en les aigües diluvials, i el seu Senyor, rei per sempre. R.

"EL SENYOR VA UNGIR JESÚS AMB L'ESPERIT SANT"

El fragment del discurs de Pere pertany a l'anunci fet per l'Apòstol a casa de Corneli, la primera família pagana convertida a la fe de Crist. Per això destaca la universalitat de la salvació, manifestada en el do de l'Esperit. Aquest Esperit és el que va omplir Jesús de Natzaret, i el va impulsar constantment fins al lliurament de la vida per amor al Pare. D'aquest Esperit participem els batejats, mitjançant el sagrament de la confirmació.

Lectura dels Fets dels Apòstols (10:34-38)

En aquells dies, Pere prengué la paraula i digué: "Ara veig de veritat que Déu no fa diferències a favor d'uns o altres; Déu acull tothom qui creu en ell i fa el bé, de qualsevol nacionalitat que sigui. Ell va adreçar la seva paraula al poble d'Israel, anunciant-li la nova felicitat: la pau per Jesucrist, que és el Senyor de tots.

Vosaltres ja sabeu què ha passat darrerament per tot el país dels jueus, començant per Galilea, després que Joan havia predicat a la gent que es fessin batejar. Parlo de Jesús de Natzaret. Ja sabeu com Déu el va consagrar ungint-lo amb Esperit Sant i amb poder. Com passà pertot arreu fent el bé i donant la salut a tots els qui estaven sota la dominació del diable, perquè Déu era amb ell".

"JESÚS FOU BATEJAT. MENTRE PREGAVA S'OBRI EL CEL"

Tots els evangelistes expliquen el fet del baptisme de Jesús en el Jordà; és el fet que marca el començament de la predicació de Jesús, i l'acompliment de la missió del Baptista.

L'evangelista sant Lluc remarca l'actitud espiritual de Jesús en aquests moments: la pregària, la comunicació íntima amb el Pare que l'estima. La imatge del "cel obert" significa precisament que Déu s'ha fet present entre els homes per salvar-los, i que l'Esperit Sant està ja donat a Jesús de Natzaret, perquè després pugui ser comunicat a tothom qui cregui en Ell.

Evangelí segons sant Lluc (3:15-16, 21-22)

En aquell temps, la gent que vivia en l'expectació, sospitava si Joan no fóra potser el Messies. Ell respongué dient a tothom: "Jo us batejo només amb aigua, però ve el qui és més poderós que jo, tan poderós que no sóc digne ni de deslligar-li el calçat. Ell us batejarà amb l'Esperit Sant i amb foc".

Un dia que tot el poble es feia batejar, Jesús també fou batejat. Mentre pregava, s'obrí el cel i baixà cap a ell l'Esperit Sant en figura corporal com un colom i una veu digué des del cel: "Ets el meu Fill, el meu estimat; en tu m'he complagut".

LA BÍBLIA A L'ABAST

"Jesús també fou batejat" (Llc 3:15-16.21-22)

• SOLIDARI AMB EL POBLE PECADOR

La lectura de l'evangeli és integrada avui per dos fragments pertanyents a relats diversos. Comença fent-nos escoltar novament el testimoni de Joan sobre el seu ministeri de precursor del Messies i dirigint cap a aquest l'atenció del poble: **Ve el qui és més poderós que jo... Ell us batejarà amb l'Esperit Sant i amb foc** (vv. 15-16). L'evangelista recull així un petit resum de la predicació de sant Joan Baptista, que ja havíem llegit el tercer diumenge d'Advent. A continuació, en dos concisos versets (19-20), sant Lluc retira el Baptista del primer pla de la narració per deixar-hi Jesús com a protagonista. Comença l'hora de l'activitat messiànica de Jesús. I s'enceta amb un acte de solidaritat amb el poble pecador: **Un dia que tot el poble es feia batejar, Jesús també fou batejat** (v. 21).

Amb una frase molt complexa i difícil de traduir literalment, l'evangelista ens narra el fet del baptisme de Jesús i la revelació de Déu sobre la seva identitat pregona. **Succel, després que tot el poble era batejat, que, també Jesús havia estat batejat i mentre pregava, es va obrir el cel, i baixà l'Esperit Sant en figura corporal com un colom sobre d'ell, i una veu del cel es produí: Tu ets el Fill meu, l'estimat, en tu tinc la meua complaença** (vv. 21-22). Sant Lluc, que ja ens havia parlat de la generació humana de Jesús i del misteri de la seva identitat en els dos capítols de l'anomenat evangeli de la infància, ara ens el presenta, ja home fet (Cf. v.23), formant part del poble que acut al Jordà a rebre el baptisme de penitència per la remissió dels pecats (Cf. v.3). Jesús és batejat amb la gent del poble. El misteri de la humiliació —l'abaixament— del Verb, porta Jesús fins al fons. Ara, en el baptisme fins al fons de l'aigua, després el portarà fins al fons del pèlag de la mort. Em ambdues ocasions, Jesús toca fons: el fons del pecat de la humanitat. La primera aparició pública de Jesús és un acte de solidaritat amb el poble dels pecadors. Enmig d'ell i amb ell —formant-ne part— acut a escoltar la predicació del Baptista. Amb el poble baixa a l'aigua. I davant de tots dona exemple de com cal assumir la consigna de conversió, en vivíssim contrast amb el menyspreu amb què tracten la predicació del Baptista els "importants" del poble. Així Jesús sense fer escarafalls i amb una compassió immensa, es posa al rengle dels pecadors (Cf. 7:29-30): **Déu va tractar com a pecador aquell que no havia experimentat el pecat, perquè en ell nosaltres poguéssim ser justos segons la justícia de Déu** (2C 5:21).

• MODEL DE PREGÀRIA

Sant Lluc és l'únic evangelista que ens presenta Jesús pregant en el baptisme. L'evangelista no perd

ocasió de dir-nos que Jesús pregava sobretot en els moments crucials de la seva vida i de la seva actuació. La solidaritat amb el poble pecador fa que arrossegui aquest poble cap al tracte íntim, entranyable amb el Pare. Perquè la pregària de Jesús, que és sempre tracte íntim, directe, amb el Pare, és model i encaminament per al poble cap a la comunió amb Déu. I és mentre Jesús pregava, que es manifesta la glòria de Déu i l'Esperit Sant baixa sobre Jesús. Mentre pregava, s'obrí el cel, diu sant Lluc (v. 21c). L'oració de Jesús —i la dels homes units a ell: l'Església— obre sempre una via directa de comunicació entre el cel i la terra. D'allà pujarà Jesús i, amb ell, tota la humanitat redimida. En l'escena del baptisme, sant Lluc, ens dissenya el camí. És el baptisme el que ens obre la ruta de la filiació divina, i amb aquesta realitat ens dirigeix cap a la contemplació de l'amor de Déu i al tracte personal amb ell. Damunt d'un Jesús en oració, baixa l'Esperit Sant. Des dels seus orígens —des de la seva concepció—, que Jesús era ple de l'Esperit Sant i de la presència del Pare. Però és en aquest moment que l'evangelista ens presenta per primera vegada en el seu evangeli el misteri de la santíssima Trinitat. El Pare i l'Esperit fan acte de presència al moment de la presentació en públic del Fill —Messies redemptor, com una invitació a tota la humanitat a contemplar —a endinsar-se en la pregària— el misteri del Fill de Déu fet home, que comença la seva ascensió cap a la Creu i la resurrecció: cap al Pare.

• "ETS EL MEU FILL"

El moment culminant de la teofania és el d'escoltar-se la veu que baixa del cel. **Ets el meu Fill, el meu estimat; en tu m'he complagut** (v. 22b). La veu del Pare revela la profunda identitat de Jesús. Aquell gaileu que acaba de ser batejat junt amb el poble dels pecadors, lluny de ser un pecador de tants, és el Fill de Déu que carrega damunt seu tota la feixugor del pecat del món. Així compleix del tot la voluntat amorosa de Déu. Per això és el Fill estimat, en qui el Pare es complau. Jesús, porta al món la plenitud de l'amor del Pare. Contemplant-lo, el Pare troba en la humanitat la realització plena del disseny creador-redemptor de Déu. I s'hi complau. Veu sublim dirigida a Jesús, reveladora de la seva vocació, la seva missió. Però alhora també paraules reveladores de la gran dignitat de l'home incorporat a Jesucrist pel baptisme cristià, del qual el baptisme del Jordà n'és prefiguració. També damunt de cada batejat s'ha obert el cel, talment la porta gran de la casa paterna, i l'Esperit, emplenant el nou fill de Déu, li obre les oïdes perquè pugui escoltar la veu del Pare: Ets el meu fill. Felços els qui es deixen endur tota la vida per aquestes paraules lluminoses i, fent camí amb Jesús, arriben amb ell a la Pasqua eterna.

LA GRÀCIA DE SER DONA

per Georgette Blaquière

nosaltres, avui. No hi ha cap miracle particular que no sigui signe universal del projecte de salvació de Déu.

Això és encara més clar per als miracles fets el dia del sàbat. Són poc nombrosos i val la pena d'aturar-s'hi. A més del miracle de la dona encorbada (Lc. 13,10-17) explicat només per Sant Lluç, hi ha:

-el deslliurament d'un endimoniat (Mc. 1,21-27; Lc. 4,31-37),

-la guarició de l'home de la mà seca (Mt. 12,9-13; Mc. 3,1-6; Lc. 6,6-11),

-la guarició del paralític de Bezatà (Jn. 5,1-18),

-la guarició de l'hidropic (Lc. 14,1-6),

-la guarició del cec de naixement (Jn. 9,1-38).

1. El «Kérygma» (del grec Kérygma=missatge) és el conjunt del missatge de salvació proclamat en nom del Senyor i testimoni per l'Església com venint del mateix Senyor (cf. 1 Co. 15,1-8).

Aparentment, s'hi ha d'afegir la guarició de la sogra de Pere, feta segons sembla un dia de sàbat (Lc. 4,38-39; Mc. 1,29-31; Mt. 8,14-15).

El sàbat és el dia que pertany nomé a Déu: és el signe de l'acabament de la creació i del descans de Déu i, en Déu, del descans de l'home i de les criatures. Déu, ell mateix, ha beneït i consagrat el sàbat i n'ha fet un dia de joia i de festa on l'home està convidat a festejar l'aliança amb Ell. Per això «qualsevol que treballi el dia del sàbat serà mort» (Ex. 31,15). Llegiu els textos de l'Èxode i del Deuteronomi on les prescripcions que fan referència al sàbat; són innombrables i es comprèn l'escàndol dels fariseus cada cop que Jesús cura un dia de sàbat; la transgressió del sàbat no és una transgressió qualsevol, els sembla un element fonamental de discerniment: «Aquest individu no respecta el sàbat, no és, doncs, de Déu» (Jn. 9,16).

Ara bé, totes les guaricions sabàtiques tenen això en comú: no són, en certa manera, arrencades de la misericòrdia de Jesús malgrat el sàbat, sinó voluntàriament fetes justament el dia del sàbat, ja que són fetes totes per iniciativa de Jesús, i sense que el malalt ho hagi demanat. De fet tenen una significació particular: com a prolongament de la tradició dels legisladors s'inscriuen en la tradició dels profetes d'Israel sobre el dia del sàbat: el sàbat és el dia de Déu, l'anunci i també la celebració de la «re-creació» del món després del pecat. «Heus ací el dia que el Senyor ha fet, dia de joia i alegria...» (Ps. 118,24).

L'autoritat de Jesús

El dia que el Senyor ha fet, que el Salm 118 canta, és «l'avui» de Jesús. El Regne de Déu ha arribat avui, dia de Déu, dia de sàbat; heus aquí el que Jesús afirma amb una autoritat que sorprèn a tothom fins i tot a Natzarete:

Anà a Natzarete, on s'havia criat. El dissabte entrà, segons el seu costum, a la sinagoga, i es va aixecar a llegir. Li donaren el volum del profeta Isaïes, el desplega i va trobar el passatge on hi ha escrit: l'Esperit del Senyor és sobre meu, perquè ell m'ha ungit. M'ha enviat a portar el missatge joïós als desventurats, a anunciar als captius la llibertat i als cecs el recobriment de la vista; a posar en llibertat els oprimits, i proclamar un any de gràcia del Senyor. Plegà el volum, el va donar al servidor i s'assegué. Els ulls de tots, a la sinagoga, eren fets en ell. Aleshores començà a dir-los: «Avui s'ha complert aquesta escriptura que acabeu de sentir» (Lc. 4,16-21).

Per això els miracles fets el dia del Sàbat vénen a autenticar aquesta proclamació solemne. Aquest dia, Jesús ja no pot ésser rebut com un simple traumàtic, que passa fent el bé. Prenent la iniciativa de guarir, vol manifestar clarament la iniciativa de Déu que ve a salvar i a alliberar el seu poble... I proclamant-se pels signes que dona «el mestre del sàbat» com testimonien els Evangelis sinòtics (Mt. 12,8; Mc. 2,28; Lc. 6,1-5), es proclama alhora com a Messies-Ungit per Déu i Fill de Déu portant a terme el «treball» del Pare:

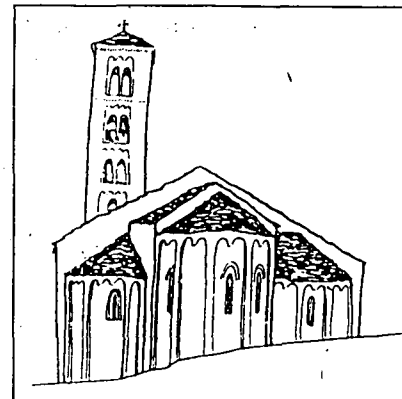
Per això, els jueus perseguien Jesús, perquè feia aquestes coses en dissabte. Però ell els replicà: «El meu Pare fins ara treballa, i jo també treballa». Llavors els jueus, encara més volien matar-lo, perquè no sols violava el dissabte, sinó que fins i tot anomenava Déu pare seu, i es feia així ell mateix igual a Déu. (Jn. 5,16-18).

Els signes de la salvació

Al mateix temps que revelen la divinitat del Crist-Messies, els miracles sabàtics il·lustren, cadascun a la seva manera, el projecte de salvació de Déu segons els signes donats pels profetes. La concordança és significativa:

VIURE EN L'ESGLÉSIA

a cura del Dr. Pere Tena

El baptisteri

Quan es visiten les catedrals construïdes fins ben avançada l'alta edat mitjana, hom troba amb facilitat a la vora de l'església un altre edifici de dimensions més reduïdes: el baptisteri. Això ho trobem a Florència, enfront mateix de la Catedral, i a Pisa, en el conjunt magnífic d'edificis del "Campo dei miracoli", a sant Joan del Laterà, gairebé adosat a la porta lateral de la basílica, i més a prop nostre, a sant Pere de Terrassa. Altres exemples fàcils serien els de la catedral de Siena, de sant Marc de Venècia, etc.

• EL LLOC DEL BAPTISME

El títol que donen, desde molt antic, al baptisteri de Florència és significatiu: "il bel san Giovanni", és a dir, "la bonica església de sant Joan (Baptista)". És així, els baptisteris tenen tots una referència al baptisme del Senyor, i per tant a la figura de sant Joan Baptista. Potser uns dels baptisteris més representatius en aquest sentit són els dos que hi ha a Ravenna, amb esplèndids mosaics sobre el lloc de celebrar el baptisme, representant el baptisme de Jesús.

De manera més senzilla, podríem anar resseguint els baptisteris al nostre abast i difícilment hi trobaríem altra representació més constant que la del baptisme de Jesús. En algunes litúrgies orientals l'al·lusió es fa d'una manera més directa, anomenant "Jordà" a la font baptismal.

Aquesta és una primera referència que il·lumina el significat dels baptisteris, i àdhuc del baptisme: en el baptisme es compleix per cadascú dels batejats allò que el baptisme de Jesús en el Jordà per mans de Joan significava profèticament: la purificació dels pecats i la inserció en la vida del Fill de Déu. Sabem prou que el baptisme de Joan no era el mateix que el sagrament del baptisme, sinó un anunci del misteri pasqual del Senyor, que és el contingut mateix del sagrament. Qui bateja, en l'Església, és Crist, perquè és Ell el qui incorpora els creients a la seva persona. Sant Agustí ho deia amb força, per destacar l'obra de Crist per sobre l'acció del ministre: "Tant si és Pere que bateja, com si és Judas el qui bateja, sempre és el Crist el qui bateja".

• LA HISTÒRIA DE LA SALVACIÓ

Entrar al baptisteri de Florència és una experiència espiritual i catequètica formidable. Quan hom alça els ulls enlaire es troba amb un dels mosaics més bonics i més pedagògics de l'art cristià. L'enorme figura del Crist que presideix el conjunt diu clarament qui és el protagonista de

l'acció que en aquell lloc es realitza. "...és Crist el qui bateja!" Però a l'entorn d'aquesta figura central es desplega tota una colla de representacions de la història santa, de l'Antic i del Nou Testament, especialment les més relacionades amb el misteri de Crist. És un esquema catequètic que il·lustra el significat del baptisme en la història de la salvació.

En efecte, pel baptisme els fidels entrem a beneficiar-nos del disseny de Déu, revelat des dels orígens, de fer-nos fills seus. El baptisme no és, doncs, un esdeveniment solitari, individualista, intimista, sinó un fet "popular" en el sentit més fort de la paraula: un fet que pertany al "poble de Déu". Un cant dels que es canten en les nostres esglésies ho expressa molt bé: "He nascut en un poble, en un bany de llibertat; nascut en el poble del Crist, marcat amb el do de l'Esperit, un poble que em dona la fe i em fa caminar amb esperança".

Certament que això no redueix el baptisme a una dimensió horitzontal. El protagonista d'aquest naixement és sempre la Trinitat santa, però el baptisteri, i més concretament la font baptismal, ha estat anomenada en la tradició "uterus Ecclesiae", sí de l'Església.

D'aquí també que sigui significatiu que els baptismes se celebrin un dia establert reunint els infants nascuts en les últimes setmanes. Encara que de famílies diverses, són en realitat integrats en una mateixa família de Déu, pel baptisme: la santa Església.

• LA REGENERACIÓ

Una altre constant dels edificis dedicats al baptisme, i àdhuc en molts casos de les mateixes piles baptismals, és la seva configuració octogonal. No és un atzar, ni una simple conveniència estètica, sinó un element simbòlic. El nombre 8 és tingut com el símbol de la superació del temps, simbolitzat pel nombre 7. Les catequesis patristiques utilitzaven aquesta simbologia per explicar el sentit del diumenge (el dia que ve després d'una setmana), i també el sentit del nombre 50: el que ve després de set setmanes. En tot això es veia una imatge del món a venir, de la nova creació, del nou naixement.

Un altre element encara: el nombre dels salvats en l'arca de Noè fou de vuit persones. I la importància del diluvi com a prefiguració del baptisme és certa.

Amb aquests simples elements, els baptisteris anuncien que allí es neix a una vida nova, que va més enllà de la terrena. La re-generació per obra de l'Esperit pertany a una acció que està per damunt de les possibilitats dels homes.

HOMES I INSTITUCIONS

Lletra de comiat al gran periodista

Esteve Busquets i Molas

Gran periodista i excel·lent amic. Una persona en què l'amistat era sempre un goig per a noves trobades, un caliu de coincidències, un estímul de compenetracions.

Venia de lluny la nostra amistat. L'any 1947 vàrem coincidir en els jocs florals de la parròquia de Santa Madrona i ja, sempre més, vàrem comunicar-nos.

Després, la mútua assistència als dijous literaris de la Penya "Rall", va estimular la nostra coneixença i va reafirmar la nostra amistat.

Busquets i Molas va citar-me dues vegades en el seu famós "Bon dia" de "El Correo Catalán", quan escriure en català era tota una odissea. Periodista i mestre de periodistes, tingué sempre una elegant sobrietat a dir les coses. Era exemplar la seva capacitat de treball, el profund coneixement del món periodístic, les vicissituds viscudes personalment i contades, després, en el seu admirable llibre de memòries "Quaranta anys de periodisme barceloní", testimoni feliç, directe, amatent i d'una virior extraordinària.

En el domini de les seves especialitats literàries, cal destacar-ne l'estudi i divulgació, a través d'articles i conferències, del folklore i costums de Catalunya, sempre amb una gràcia bellament entenedora i una

digna manera de fer comprendre els motius. Aportació que feia, setmanalment, a "Catalunya Cristiana".

Busquets i Molas era una persona delerosa de saber, rica de coneixements, sempre amb una acurada discreció i una insòlita modèstia.

Curiosament, en les visites sovintejades que jo feia a casa seva, va comunicar-me el seu interès pel dibuix, i posteriorment, per la pintura, faceta totalment inèdita i en la qual aconseguí també reeixir selectivament.

De la munió de llibres fets per Busquets i Molas —fins un total de més de 60 obres— n'hi ha un intítulat "Història de Capellades" d'una vàlua extraordinària pel seu exquisit contingut, per la gran aportació de dades i perfils biogràfics de relleu. És la història d'aquesta important població de l'Anoia. Aquest llibre va regalar-me'l amb motiu de les meves gestions per la concessió de la "Creu de Sant Jordi" —febrer 1990—, amb una dedicatòria que estimo molt: "A Pere Vives Sarri, amic entre els millors".

A part d'altres atencions, li dec a l'amic Esteve Busquets l'inefable goig d'haver-me fet conèixer el Santuari de Ntra. Sra. de Montgrony (Ripollès), bellíssim racó de la nostra terra, lloc

de recés espiritual i indret d'una exquisida formosor natural.

Només la distància i el temps eren els obstacles que em privaven de veure'l més sovint, perquè la conversa amb ell era sempre una motivació de fets culturals, de vivències acollidores, de belles acuitats. Era un gran memoriós de persones, de motius i circumstàncies, àdhuc recordant noms i dades amb una excel·lent capacitat retentiva, amb una innegable seguretat.

Fou sempre una persona afable, satisfet, segur de les seves interpretacions. I modest, senzill, bonomiós. Si sabia d'algú el més lleu malifet, era amatent a oblidar-ho, per no retreure-ho enllòc. I amarat de fe, d'aquella fe viva que —fill de la cristiana Osona— vivia sense engavanys, a cor que vols.

Per això, ara, en el traspàs de Busquets i Molas, jo perdo un car amic, la nostra Penya "Rall" un dels companys més estimats, el periodisme queda orfe d'un autèntic mestre i Catalunya perd una persona entranyable.

Moltes coses queden per dir en aquesta crònica apressada, però pels qui hem volgut aprendre del seu mestratge, Esteve Busquets i Molas, viurà sempre entre nosaltres.

■ Pere Vives i Sarri

Satanàs perd el seu imperi (Lc. 10,18).
—el deslliurament del possell (Mc. 1,21-27; Lc 4,31-36).
Els cecs hi veuen (Lc. 29,18; 35,5)
—el cec de naixement (Jn. 9,1-4).
Els coixos caminen (Lc. 35,6)
—el paralític de Bezatà (Jn. 5,2-9)
Els morts ressusciten (Lc. 7,18-22)
podríem incloure aquí:
—l'home de la mà paralitzada (Mt. 12,9-13; Mc. 3,1-5; Lc. 6,6-10),
—l'hidròpic (Lc. 14,1-6)
(que Jesús compara l'un i l'altre amb els morts vius),
Els captius són alliberats (Lc. 6,1).

Aquesta última profecia està manifestament il·lustrada per la guarició de la dona encorbada. Aquest text va passar gairebé desapercebut: és rarament comentat; tanmateix es tracta de molt més que del l'escàndol dels fariseus d'una guarició feta el dia del sàbat, de treure a la llum la duresa del seu cor i també de la intenció de Jesús d'afirmar la seva llibertat pel que fa a les institucions. Aquesta dona impedida no és el tipus de personatge transparent que Jesús utilitzaria com a pretext per donar una lliçó al seu entorn: és «una filla d'Abraham» que Jesús va mirar més enllà de la gentada que omplia la sinagoga i que va cridar, aquell dia, per deslliurar-la. Això és l'essencial. La resta és secundària i l'abast d'aquesta iniciativa de Jesús em sembla immensa.

«¿No feia falta deslligar-la?».

L'escena és fàcil d'imaginar. Però s'ha de tornar a paraula per paraula del text original, molt més vigorós i clar que les nostres traduccions, per bones que siguin.

A la part del darrera (ja que en les sinagogues del temps del Crist les dones estan separades dels homes, a la part del darrera, molt sovint darrera dels barrots o d'una reixa), hi ha una dona impedida per causa d'un «esperit de feblesa» (*pneuma echousa astheneias*). Ella és allà, perduda enmig de la gentada, «recargolada sobre ella mateixa». (el grec *sugkuptousa* és molt més fort que «encorbada»). Fa divuit anys que està acostumada al seu impediment que no li deixa «aixecar el cap» (*anakupsai*).

Jesús la veu. Per a ell ja no hi han barrots, ni separacions. Els barrots, reals o simbòlics, són trencats. L'Evangeli no diu si la fa anar cap a ell o si ell s'acosta a ella. Tant se val. La va cridar directament per sobre el cap dels assistents: «dona, sigues alliberada dels lligams de la teva feblesa» (*apolehusai tēs astheneias*). Posteriorment la toca i li «posa les mans al damunt». Immediatament es posa dreta (*anorthōthē*) i glorifica Déu.

Al cap de la sinagoga que reaccionà amb indignació, Jesús va respondre: «Hipòcrites! ¿Cadascun de vosaltres no desferma de l'estable el seu bou o el seu ase en dissabte i el duu a abeurar?

I aquesta, que és filla d'Abraham, que Satanàs tenia lligada ja fa divuit anys, ¿no se l'havia de (edei)? desfer d'aquest lligam en dissabte?».

Jesús identifica explícitament «l'esperit de feblesa» d'aquesta dona, que no la diexa posar-se dreta, com si vingués de Satanàs, l'Adversari, l'enemic del home des del principi «el príncep dels diables». Però si no practical' exorcisme com en Lluc 4,31-36, és perquè no vol manifestar la superioritat del seu poder sobre la de l'adversari: aquesta no és la interpretació d'aquest «signe». El que vol treure a la llum és la seva voluntat d'alliberar aquesta dona per tornar-la a posar dreta i tornar-li la dignitat de «filla d'Abraham». Les paraules «desfer» i «lligams» són emprades cinc vegades en aquestes darreres línies, donant la clau d'aquest miracle. Els fariseus tenen menys misericòrdia per aquesta dona que per al seu bestiar de càrrega. Jesús, per la seva iniciativa de guarició un dia de sàbat, fa el signe vivent de l'alliberament messiànic dels captius. La dona ho entén així i, dreta, glorifica Déu. Aleshores, «tota la gentada està alegre» a la vista de les meravelles que Jesús fa. L'alegria del poble sorgeix, primícies de l'alegria de l'Església rebent la salvació per la resurrecció del Crist. Aquell sàbat és ja la victòria de Pasqua.

Si m'he entretingut en aquest text, és perquè em sembla capítol: és clar que, deliberadament, Jesús inscriu «l'alliberament» de la dona entre els signes privilegiats que anuncien la vinguda del Regne i el manifesten, a Ell, com a enviat de Déu i Déu ell mateix. Anirem veient la constància d'aquesta voluntat deliberada de Jesús, a mesura que la lectura de l'Evangeli ens revelarà els punts d'aplicació concreta.

2. De l'Origen al Regne

El projecte de Déu

Els dos textos que segueixen faran copsar el doble nivell on se situa la novetat creadora de la paraula d'alliberament de Jesús.

Hi ha, i això salta als ulls aquí més que mai, una paraula propiament revolucionària en les seves conseqüències, pel que fa als condicionaments sociològics que pesen sobre la dona en aquella època: jurídicament, és propietat del home i sembla feta únicament per assegurar la descendència de l'home. Res no sembla indicar que l'entorn masculí de Jesús, contradictors o deixebles, es preguntés sobre la legitimitat dels seus drets sobre la dona. Ara bé, Jesús enunciarà tranquil·lament, com sense tocar-hi, veritats —evidències— tant innocentment escandaloses que tot es troba replantejat. La novetat és tanta, que deixa sense paraules els contradictors i aboca els deixebles a un desconcert total. Una novetat de la qual no estic segura que hagin mesurat totes les conseqüències, encara avui.

Jesús obre aquí espais inexplorats. Es tracta, aparentment, d'un problema d'exegesi jurídica o

d'un «cas» teòric, com als fariseus els agrada d'imaginar, per dissertar sense fi. En quatre mots molt simples, Jesús ens retorna a la contemplació dels orígens del món, del Regne que ha de venir. La «revolució de Jesús» és aquí: Els problemes més concrets i més quotidians de les societats humanes, com els de la parella humana i del desacord dels esposos, o el de la fecunditat d'una dona, només trobem la seva veritable solució a partir de la contemplació més elevada: de l'origen del món a la fi dels temps, del jardí de l'Edèn al Regne, hi ha un projecte de Déu que es realitza en el món i s'arrossega dins d'una dinàmica profunda de llibertat. Però la llibertat que ve de Déu és total, no és un alliberament parcial, que per un joc de balanç fa dels oprimits d'ahir opressors d'avui, sinó un alliberament «encomanadís» podríem dir, que guanya per zones concèntriques i, de passada, s'emporta els opressors.

Quan Jesús obre espais de llibertat a la persona, que és la dona i li permet d'esdevenir ella mateixa, l'home perd una esclava, però hi troba la companya que Déu havia posat «davant d'ell» (pros ton Adam diu la traducció grega dels Setanta) com a parella lliure i igual però complementària i no idèntica i, per això ell és també lliurat a si mateix i alliberat dels seus propis diables: l'un i l'altre descobreixen en la parella una plenitud de vida i de llibertat que no haurien pogut obtenir mai si hagessin restat en la relació de força.

Em sembla que després de vint segles de cristianisme, és més urgent que mai deixar ressonar en nosaltres aquesta paraula d'alliberament.

L'alliberament del poder masculí

A l'origen

Quan Jesús va acabar aquesta conversa, se'n anà de la Galilea i es dirigí a la regió de la Judea, a l'altra banda del Jordà. El seguien grans multituds, i allà els curava. Aleshores uns fariseus li digueren per provar-lo: «És lícit de repudiar la pròpia muller per qualsevol causa?» Ell va respondre: «No heu llegit que el qui els va crear, des del principi els va fer home i dona, i va dir: Per això, l'home deixarà el pare i la mare i s'ajuntarà a la seva esposa, i tots dos seran una sola carn? Així, ja no són dos, sinó una sola carn. Per tant, el que Déu va unir, que l'home no ho separi». Ells li digueren: «Doncs, ¿com és que Moisès va manar de donar carta de divorci per a repudiar?» Els diu: «Perquè Moisès, a causa de la vostra duresa de cor, us va permetre de repudiar les vostres mullers però al principi no era pas així. I jo us dic que el qui repudia la seva muller, si no és per causa de fornicació, i es casa amb una altra, comet adulteri». (Mt 19,1-9)

«És lícit de repudiar la pròpia muller per qualsevol causa?»

La pregunta feta pels fariseus és una pregunta

amb «trampa», un cop més proven de fer contradir Jesús, sigui amb ell mateix, sigui amb la llei, però la pregunta és clara: hi ha límits en el poder de l'home sobre la muller quan vol desfer el matrimoni? És un punt de la Llei en evolució, en la pràctica i en el dret d'Israel: d'aquesta manera hom podrà discutir sense parar i verificar els coneixements i les opcions d'aquest rabí que es permet el luxe d'ensenyar les masses amb la seva pròpia autoritat.

El text, al qual els interlocutors de Jesús fan referència, queda molt vague sobre els motius que justifiquen el repudi: «Quan un home es casa, si troba en la seva esposa algun defecte i no la vol, abans d'acomiar-la de casa, que escrigui una acta de repudi i la hi doni» (Dt 24,1).

Aquest text se situa dins la línia d'una evolució que s'ha fet a poc a poc, en la consciència de la societat jueva. En el temps d'Abraham i dels patriarques, la poligàmia (l'aparició de la qual és atribuïda a Lamek, un fill de Cain, conegut per la seva barbarie (Gn 4,19), és general. Amb Moisès, aquesta pràctica rep algunes regles precises per limitar-ne l'ús (Dt 17,17; Lv 18,6-18) i l'abús (Dt 21,15). De passada, el legislador, prenent acta del fet del repugi, prova de donar-li un mínim de marc legal. Si el conjunt queda bastant vague i molt succint, preveu, de tota manera, per a la dona un acte de repudi que li assegura una mena de protecció civil i li permet casar-se un altre cop. La continuació del text, d'altra banda, és significativa (Dt 24,2-4): una dona repudiada, casada un altre cop i repudiada una segona vegada, o vídua del segon marit no pot ésser recuperada pel primer; la Llei condemna, així, tota rivalitat a l'entorn d'una dona divorciada i li evita d'esdevenir una mena de joguina passant de l'un al l'altre al gust del caprici dels seus marits successius.

Està molt clar que la Llei és aquí un progrés respecte a una pràctica lliure i tendeix a tornar a la persona de la dona un vestigi d'existència, mínimament legal. Seria fals i simplista pensar que la Llei jueva és responsable de l'esclavatge de la dona o que el consagra. En realitat, pel que fa a la pràctica corrent, es té més la impressió que busca «limitar els danys».

Així i tot, el problema de fons no sembla formular-se, ni per part de la Llei, ni per part dels fariseus. El fet que l'home tingui «poder» sobre la dona és fora de dubte, ja que la dona està considerada, sens dubte, propietat de l'home: «No desitgis la casa del teu proïsme. No desitgis la muller del teu proïsme, ni el seu criat, ni la seva criada, ni el seu bou, ni el seu ase, ni res que li pertanyi» (Ex 20,17). El marit, en certa manera, ha comprat la dona a la seva família política: la regla del dot apareix després de totes aquelles que preserven el dret de propietat (Ex 22,15). El marit esdevé així el baal¹ de la dona i si, de fet té responsabilitats i iniciatives dins la família, a la dreita llei queda totalment dependent del marit.

(continuarà)

LITÚRGIA - CULTURA

SUPLEMENT DE CATALUNYA CRISTIANA

Nº 39

Cada dia és festa

Diumenge, 12 de gener. El Baptisme de Jesús. Ss. Arcadi, mr.; Nazari, mjo. i Tatiana, mr.

El sol surt a les 7,17 i es pon a les 4,43.

Dilluns, 13 de gener. Ss. Hilari, b. dr.; Gumersind, mr. i Sta. Verònica, vg.

Dimarts, 14 de gener. Ss. Fèlix de Nola, pvre.; Joan de Ribera, arq. de València; Malaquies, prof. i Bernat de Corleón, cfr.

Dimercres, 15 de gener. Ss. Pau, primer ermità; Maur, ab.; Habacuch i Miquees, profs. i Sta. Secundina, vg.

Dijous, 16 de gener. Ss. Fulgenci, b.; Marcel, p. mr. i Sta. Priscil·la, matr.

Festa major a Saderra.

Divendres, 17 de gener. Ss. Antoni, ab.; Stes. Leonila, mr. i Rosalina de Vilanova, cart.

Festa major a Ascó, Cambrils, Corbera de Llobregat, la Granadella, Maspujols, Móra d'Ebre, el Perelló, St. Antoni de Vilamajor, Salou, Vilaseca i molts altres pobles...

Dissabte, 18 de gener. Stes. Prisca, Lliberata i Beatriu, vgs.

Comença l'Octavari per la Unitat dels Cristians.

12 de gener. Diumenge. Baptisme del Senyor. —Acaba el temps de Nadal.— Lectures: Primera Is 42:1-4.6-7; Salm 28; segona Fets 10:34-38; tercera Lc 3:15-16.21-22.

—Temps de durant l'any.

13 de gener. Dilluns de la setmana I de durant l'any. Lectures: Primera Is 1:1-8; Salm 115; segona Mc 1:14-20.

14 de gener. Dimarts de la setmana I de durant l'any. Lectures: Primera Is 1:9-20; Is 2:1-7; segona Mc 1:21b-28.

15 de gener. Dimercres de la setmana I de durant l'any. Lectures: Primera Is 3:1-10.19-20; Salm 39; segona Mc 1:29-39.

16 de gener. Dijous de la setmana I de durant l'any. Lectures: Primera Is 4:1-11; Salm 43; segona Mc 1:40-45.

17 de gener. Divendres de la setmana I de durant l'any. Lectures: Primera Is 8:4-7.10-22a; Salm 88; segona Mc 2:1-12.

18 de gener. Dissabte de la setmana I de durant l'any. Lectures: Primera Is 9:1-4.17-19; 10:1a; Salm 20; segona Mc 2:13-17.

Litúrgia de les Hores. Setmana 1.

Diumenge: El Baptisme del Senyor. Festa.

Dilluns: De fèria.

Dimarts: De fèria.

Dimercres: De fèria.

Dijous: De fèria.

Divendres: St. Antoni Abat. Memòria obligatòria.

Dissabte: De fèria. Vespres I de demà.

a cura de Pielat Campmajó

L'atenció del lector

Quan em poso a escriure ho faig convençut que qui em llegirà no té cap ganes de llegir-me. És bo que qui casualment ens llegeixi digui, ja des de la primera ratlla, que diem alguna cosa. Immediatament s'ha de crear un corrent d'interès. És babau qui creu que hi ha qui està anhelant de llegir-lo. Jo sempre imagino que, qui em llegeix, ho fa en situació d'apatia. Els qui CATALUNYA CRISTIANA ens deixa tan poc espai, hem de ser com aquell encenedor de fumador, que s'encén al primer cop.

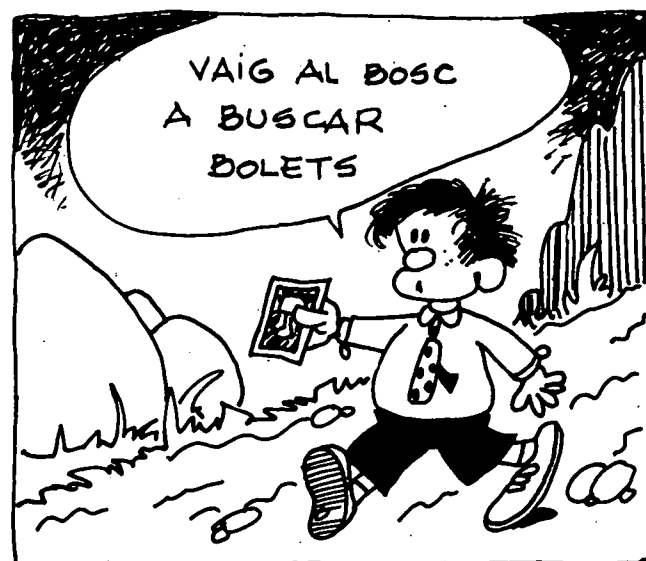
■ Pere Campàs Bonay Monestir de L'Estany

CALENDARI

L'ESGLÉSIA CELEBRA

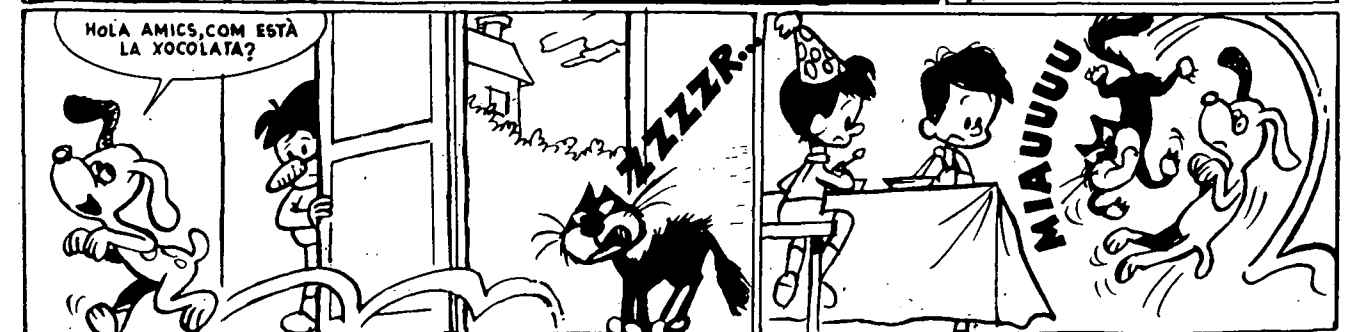
D'ACÍ I D'ALLÀ

EN PITU CALSAPEU

per GALI

EN QUIMET TRAPELLA

Avet Set - Avet Set -

Suplement infantil de Catalunya Cristiana

N.º 598

El regal d'en Xavi

Tornar al "cole" després de les festes de Nadal, Cap d'Any i Reis, fa una mica de mandra. Però, què voleu fer-hi! Pitjor ho tenen les persones grans que tots aquests dies han hagut d'alternar festa i treball. Nosaltres, en canvi, hem tingut tots seguits aquests dies de vacances.

A l'escola, com cada any, després de vacances, tothom xerra a més no poder: que si he anat allí, que si he fet això, que si m'han regalat això altre, i vinga explicar allò que el pare en diu "sopars de duro". I és que em sembla que molts de nosaltres quan expliquem aquestes coses, ens passem. Ens agrada fer el fatxenda.

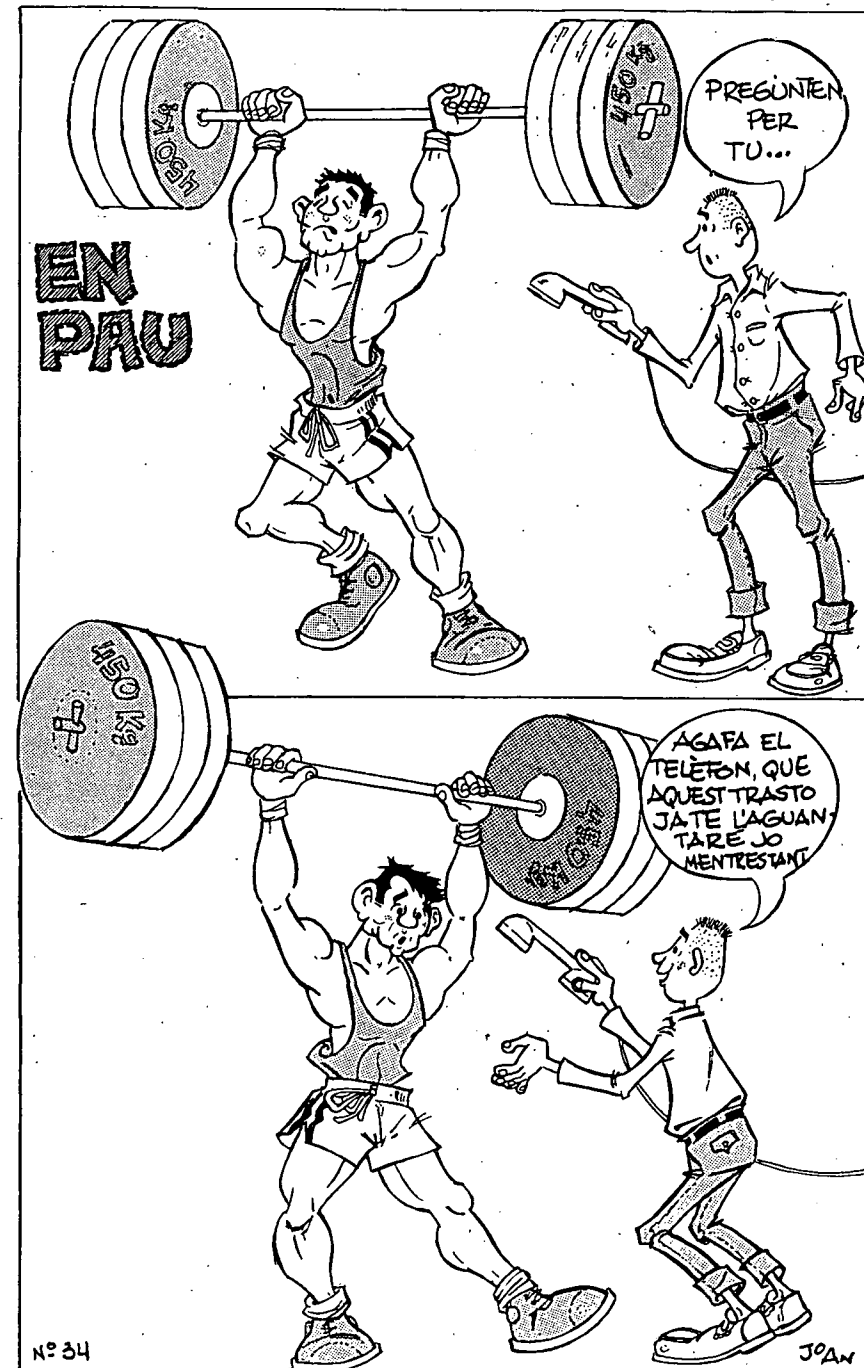
Avui, allò que vull explicar-vos és que una colla de companys de classe vàrem parlar i acordar que, entre tots, haviem de fer un bon regal al Xavi. (Xavi, no t'enfadis, eh!).

En Xavi és un company nostre que ja fa més d'un mes que està malalt. Doncs bé, l'altre dia vàrem anar a veure'l i li vam portar un regal. Va estar content de debò.

La seva mare ens donà a tots un tall de torrons i vi bo. Tot fent xerxina li vàrem fer una bona estona de companyia. Ell no s'ho esperava pas, però l'alegria li all-lusió se li veien a la cara.

Xavi, estic segur que tots els Eixerits i Eixerides estaran contents només de saber que tu també n'estàs. La seva mare ens digué: "No sabia que en Xavi tingués uns companys tan bons amics."

He volgut explicar-vos això perquè estic segur que tots vosaltres hauríeu fet igual. Fa tanta alegria donar alegria als altres!

L'Eixerit

Nº 34

JOAN

Avet Set esllips per a nenes i nens